

HRVATSKI SABOR

42

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU RIMSKOG STATUTA MEĐUNARODNOGA KAZNENOG SUDA

Proglašavam Zakon o potvrđivanju Rimskog statuta Međunarodnoga kaznenog suda, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 28. ožujka 2001.

Broj: 01-081-01-1034/2

Zagreb, 2. travnja 2001.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O POTVRĐIVANJU RIMSKOG STATUTA MEĐUNARODNOGA KAZNENOG SUDA

Članak 1.

Potvrđuje se Rimski statut Međunarodnoga kaznenog suda, usvojen na Diplomatskoj konferenciji UN-a o osnivanju Međunarodnoga kaznenog suda, 17. srpnja 1998. u Rimu, u izvorniku na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku, a kojeg je Republika Hrvatska potpisala 12. listopada 1998.

Članak 2.

Tekst Rimskog statuta Međunarodnoga kaznenog suda, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik, glasi:

RIMSKI STATUT MEĐUNARODNOGA KAZNENOG SUDA PREAMBULA

Države stranke ovoga Statuta,
svjesne da su svi narodi povezani naravnim vezama i da su njihove kulture povezane u svima zajedničko naslijeđe ali zabrinute da bi se taj osjetljivi mozaik mogao svakodobno razbiti, imajući u vidu da su tijekom dvadesetoga stoljeća milijuni djece, žena i muškaraca bili žrtvama nezamislivih okrutnosti koje su duboko potresle savjest čovječanstva, priznajući da takva teška kaznena djela prijete svjetskome miru, sigurnosti i dobrobiti, potvrđujući da najteža kaznena djela koja se tiču međunarodne zajednice kao cjeline ne smiju ostati nekažnjena te da se učinkovit kazneni progon njihovih počinitelja mora osigurati putem mjera na nacionalnoj razini i putem jačanja međunarodne suradnje, odlučne stati na kraj nekažnjivosti počinitelja tih kaznenih djela i tako pridonijeti njihovom sprečavanju,

podsjećajući da je dužnost svake države da primijeni svoju kaznenu sudbenost na osobe koje su odgovorne za međunarodna kaznena djela,
ponovno potvrđujući ciljeve i načela Povelje Ujedinjenih naroda te osobito zahtjev da se države moraju uzdržati od prijetnje silom ili uporabe sile protiv teritorijalne cjelovitosti ili političke neovisnosti bilo koje države te bilo kojeg drugog načina koji nije u skladu sa svrhama Ujedinjenih naroda,
naglašavajući s time u svezi da ništa u ovome Statutu ne smije biti protumačeno kao ovlast bilo kojoj državi stranci da intervenira u neki oružani sukob ili u unutarnje stvari neke države,
odlučne k tome u ime sadašnjih i budućih naraštaja, utemeljiti jedan neovisni stalni Međunarodni kazneni sud, u sustavu Ujedinjenih naroda, sa sudbenošću za najteža kaznena djela koja se tiču međunarodne zajednice kao cjeline,
naglašavajući da Međunarodni kazneni sud utemeljen po ovome Statutu mora biti komplementaran nacionalnoj kaznenoj sudbenosti,
odlučne jamčiti trajno poštivanje i izvršavanje međunarodne pravde,
suglasile su se kako slijedi:

Prvi dio
UTEMELJENJE SUDA
Članak 1.
SUD

Ovim se odredbama utemeljuje Međunarodni kazneni sud (skraćeno: "Sud") kao stalna ustanova, ovlaštena sukladno ovome Statutu izvršavati svoju sudbenost nad osobama za najteža kaznena djela međunarodnog značaja. Sud je komplementaran nacionalnoj kaznenoj sudbenosti država. Njegova nadležnost i način djelovanja propisani su odredbama ovoga Statuta.

Članak 2.
ODNOS SUDA S UJEDINJENIM NARODIMA

Sud stupa u odnos s Ujedinjenim narodima na temelju sporazuma kojeg potvrđuje Skupština država stranaka ovoga Statuta te nakon toga u ime Suda zaključuje njegov Predsjednik.

Članak 3.
SJEDIŠTE SUDA

- (1) Sjedište suda je u Den Haagu, Nizozemska ("država domaćin").
- (2) Sud s državom domaćinom zaključuje ugovor o sjedištu kojeg potvrđuje Skupština država stranaka te nakon toga u ime Suda zaključuje njegov Predsjednik.
- (3) Sud može zasjedati i na drugom mjestu, kad god to smatra potrebnim, sukladno odredbama ovoga Statuta.

Članak 4.
PRAVNI STATUS I OVLASTI SUDA

- (1) Sud ima međunarodnu pravnu osobnost. Sud ima pravnu sposobnost koja mu je nužna za obavljanje njegovih dužnosti i za ispunjenje njegove svrhe.
- (2) Sukladno ovome Statutu, Sud može svoje dužnosti i ovlasti izvršavati na teritoriju svake države stranke te, na temelju posebnog sporazuma, na teritoriju neke druge države.

Drugi dio
STVARNA NADLEŽNOST, DOPUSTIVOST POKRETANJA I VOĐENJA POSTUPKA;
PRIMJENJIVO PRAVO

Članak 5.
STVARNA NADLEŽNOST SUDA

(1) Stvarna nadležnost Suda ograničena je na najteža kaznena djela, značajna za cijelu međunarodnu zajednicu. Sukladno ovome Statutu, Sud je nadležan za:

- (a) zločin genocida;
- (b) zločine protiv čovječnosti;
- (c) ratne zločine;
- (d) zločine agresije.

(2) Sud je nadležan za zločin agresije nakon što propisi doneseni prema člancima 121. i 123. ustanove njegova obilježja te odrede za nj pretpostavke stvarne nadležnosti. Takvi propisi moraju biti sukladni relevantnim odredbama Povelje Ujedinjenih naroda.

Članak 6. GENOCID

Za svrhe ovoga Statuta, izraz "genocid" znači bilo koje od niže opisanih djela, počinjeno u namjeri da se u cijelosti ili djelomično uništi jedna nacionalna, etnička, rasna ili vjerska skupina kao što je:

- (a) ubijanje pripadnika skupine;
- (b) nanošenje teške ozljede ili duševne boli pripadnicima skupine;
- (c) namjerno podvrgavanje skupine životnim uvjetima kojima je cilj njezino potpuno ili djelomično fizičko uništenje;
- (d) nametanje mjera s namjerom sprečavanja rađanja unutar skupine;
- (e) prisilno premještanje djece iz jedne skupine u drugu.

Članak 7. ZLOČINI PROTIV ČOVJEČNOSTI

(1) Za svrhe ovoga Statuta, izraz "zločin protiv čovječnosti" znači bilo koje od niže opisanih djela, počinjenih u sklopu širokog ili sustavnog napada usmjerenog protiv nekog civilnog stanovništva, uz znanje o tome napadu, kao što je:

- (a) ubojstvo;
- (b) istrebljenje;
- (c) porobljivanje;
- (d) protjerivanje ili prisilni premještaj stanovništva;
- (e) zatočenje ili drugo ozbiljno oduzimanje osobne slobode suprotno temeljnim pravilima međunarodnog prava;
- (f) mučenje;
- (g) silovanje, seksualno ropstvo, prisilna prostitucija, prisilna trudnoća, prisilna sterilizacija ili bilo koji drugi oblik seksualnog nasilja usporedive težine;
- (h) proganjanje bilo koje određive skupine ili zajednice na političkoj, rasnoj, nacionalnoj, etničkoj, kulturnoj, vjerskoj, spolnoj - kako je određeno u stavku 3. ovoga članka - ili drugoj osnovi koja se općenito prema međunarodnom pravu smatra nedopustivom, počinjeno u svezi s bilo kojom radnjom opisanom u ovome stavku ili s bilo kojim kaznenim djelom u nadležnosti Suda;
- (i) prisilno nestajanje osoba;
- (j) zločin apartheida;
- (k) ostala nečovječna djela slične naravi kojima se namjerno uzrokuje teška patnja, teška ozljeda odnosno povreda duševnog ili tjelesnog zdravlja.

(2) Za svrhe stavka 1. ovoga članka:

- (a) izraz "napad usmjeren protiv civilnog stanovništva" znači ponašanje koje uključuje višestruko činjenje djela navedenih u stavku 1. ovoga članka protiv nekog civilnog stanovništva, na temelju ili u cilju državne politike ili politike neke organizacije da se takav napad počini;
- (b) izraz "istrebljenje" uključuje namjerno nametanje životnih uvjeta kojima se, među ostalim, uskraćuje pristup hrani i lijekovima, sračunato da dovede do uništenja dijela nekog stanovništva;
- (c) izraz "porobljivanje" znači vršenje pojedine ili svih ovlasti koje proizlaze iz prava vlasništva nad nekom osobom i uključuje vršenje takve ovlasti u trgovini osobama, poglavito ženama i djecom;
- (d) izraz "protjerivanje ili prisilni premještaj stanovništva" znači prisilno premještanje odnosnih

osoba putem izгона ili drugih prisilnih mjera sa područja na kojemu zakonito borave a bez osnova predviđenih međunarodnim pravom;

(e) izraz "mučenje" znači namjerno nanošenje teške boli ili patnje, bilo fizičke ili duševne, osobi kojoj je oduzeta sloboda ili koja je pod nadzorom optuženika osim onoga koje predstavlja bol ili patnju nastalu, sadržanu ili posljedičnu samo izvršavanju kakve zakonite kazne;

(f) izraz "prisilna trudnoća" znači nezakonito zatočenje žene koja je nasilno zatrudnjela, u namjeri uticanja na etnički sastav nekog stanovništva ili činjenja drugih teških povreda međunarodnog prava. Ova definicija ne može se tumačiti na bilo koji način kojim bi se utjecalo na nacionalne zakone koji se odnose na trudnoću;

(g) izraz "proganjanje" znači namjerno ili teško oduzimanje temeljnih prava, protivno međunarodnom pravu, motivirano identitetom skupine ili zajednice;

(h) izraz "zločin apartheida" znači nečovječna djela naravi slične djelima opisanim u stavku 1. ovoga članka, počinjena u okviru institucionaliziranog režima sustavnog potlačivanja i dominacije jedne rasne skupine nad drugom rasnom skupinom ili skupinama i u namjeri održavanja takvog režima;

(i) izraz "prisilno nestajanje osoba" znači uhićivanje, pritvaranje ili otimanje osoba od strane ili s dopuštenjem, potporom ili pristankom države ili političke organizacije popraćeno odbijanjem priznanja takvog oduzimanja slobode ili uskraćenjem obavijesti o sudbini ili smještaju tih osoba, s namjerom da im se uskrati pravna zaštita tijekom duljeg vremenskog razdoblja.

(3) Za svrhe ovoga Statuta podrazumijeva se da izraz "spol" označava oba spola, muški i ženski, u kontekstu njihovih društvenih uloga i razlika. Izraz "spol" nema drugog značenja osim gore navedenog.

Članak 8. RATNI ZLOČINI

(1) Sud je nadležan za ratne zločine posebice kada su počinjeni kao dio plana ili politike ili kao dio masovnog činjenja takvih kaznenih djela.

(2) Za svrhe ovoga Statuta izraz "ratni zločini" znači:

(a) Teške povrede Ženevskih konvencija od 12. kolovoza 1949. to jest, bilo koje od sljedećih djela protiv osoba ili imovine zaštićenih odredbama mjerodavne Ženevske konvencije:

(i) namjerno ubojstvo;

(ii) mučenje ili nečovječno postupanje, uljučujući biološke pokuse;

(iii) namjerno nanošenje velike patnje, teške ozljede ili narušavanja zdravlja;

(iv) opsežno uništavanje i oduzimanje imovine koje nije opravdano vojnim potrebama i koje je provedeno nezakonito i samovoljno;

(v) prisiljavanje ratnog zarobljenika ili druge zaštićene osobe na službu u postrojbama neprijateljske sile;

(vi) namjerno uskraćivanje prava ratnom zarobljeniku ili drugoj zaštićenoj osobi na pravičan i redovan postupak;

(vii) nezakonito protjerivanje premještaj ili nezakonito držanje u zatočeništvu;

(viii) uzimanje talaca.

(b) Druge teške povrede zakona i običaja primjenjivih u međunarodnom oružanom sukobu u uspostavljenim okvirima međunarodnog prava, to jest, svako od sljedećih djela:

(i) namjerno usmjeravanje napada protiv civilnog stanovništva kao takvog ili protiv pojedinih civila koji ne sudjeluju izravno u neprijateljstvima;

(ii) namjerno usmjeravanje napada protiv civilnih objekata odnosno objekata koji nisu vojni ciljevi;

(iii) namjerno usmjeravanje napada protiv osoba, uređaja, materijala, jedinica ili vozila uključenih u humanitarnu pomoć ili misiju održavanja mira sukladnu Povelji Ujedinjenih naroda, tako dugo dok oni imaju pravo na zaštitu civila ili civilnih objekata prema odredbama međunarodnog ratnog prava;

(iv) namjerno pokretanje napada sa znanjem da će takav napad uzgredno dovesti do smrti ili ozljeda civila ili štete na civilnim objektima ili do teške, dugoročne i opsežne štete u prirodnom okolišu koja bi očito bila prevelika u odnosu na očekivani konkretan i izravan vojni dobitak;

(v) napadanje ili bombardiranje, bilo kojim sredstvima, gradova, sela, naselja ili zgrada koji su nebranjeni i ne predstavljaju vojne ciljeve;

(v) ubijanje ili ranjavanje borca koji se predao na milost, nakon što je položio oružje ili ostao bez

sredstava za obranu;

(vii) nepravilna uporaba zastave primirja, zastave ili vojnog znakovlja i odore neprijatelja ili Ujedinjenih naroda, kao i posebnih znakova Ženevskih konvencija, zbog koje je došlo do pogibije ili teških ozljeda;

(viii) premještanje, izravno ili posredno, dijelova vlastitog civilnog stanovništva na okupirano područje od strane okupatorske sile, ili deportacija ili premještaj čitavog stanovništva okupiranog područja ili jednog njegovog dijela, unutar toga područja ili izvan njega;

(ix) namjerno usmjeravanje napada protiv zgrada posvećenih vjeri, obrazovanju, umjetnosti, znanosti ili karitativnim svrhama, protiv povijesnih spomenika, bolnica i mjesta na kojima se prikupljaju bolesni i ranjeni, pod uvjetom da nisu vojni ciljevi;

(x) podvrgavanje osoba koje su bile u vlasti protivničke strane tjelesnom sakaćenju ili medicinskim ili znanstvenim pokusima bilo koje vrste koji nisu opravdani medicinskim, zubarskim ili bolničkim tretmanom osoba o kojima je riječ te koji se ne izvode u njihovom interesu a dovode do smrti ili ozbiljne opasnosti po zdravlje takve osobe ili osoba;

(xi) podmuklo ubijanje ili ranjavanje pripadnika neprijateljske nacije ili vojske;

(xii) proglašavanje da se protivniku neće dati nikakva milost;

(xiii) uništavanje ili oduzimanje neprijateljske imovine osim ako je ono izričito nužno zbog ratnih potreba;

(xiv) proglašenje prava i radnji državljana neprijateljske strane zabranjenim, suspendiranim ili nedopuštenim u sudskom postupku;

(xv) prisiljavanje državljana neprijateljske strane da sudjeluju u ratnim operacijama usmjerenim protiv vlastite zemlje čak i ako su bili u službi zaraćene strane prije početka rata;

(xvi) pljačkanje gradova ili mjesta, čak i kada su zauzeti napadom;

(xvii) uporaba otrova ili otrovnog oružja;

(xviii) uporaba otrovnih plinova, plinova zagušljivaca ili drugih plinova te svih sličnih tekućina, tvari ili naprava;

(xix) uporaba metaka koji se u ljudskom tijelu lako šire ili zatupljuju, poput onih s tvrdom košuljicom koja ne pokriva u cijelosti jezgru ili je zarezana;

(xx) uporaba oružja projektila, materijala i drugog načina ratovanja koji po svojoj prirodi nanosi suvišne ozljede ili nepotrebne patnje ili kojemu je svojstvo da protivno međunarodnom ratnom pravu ne čini razliku između vojnih i civilnih ciljeva, ukoliko je takvo oružje, materijal ili način ratovanja predmet sveobuhvatne zabrane te uključen dopunskim amandmanom u dodatak ovoga Statuta sukladno odredbama članka 121 i 123;

(xxi) sknavljenje osobnog dostojanstva, posebice ponižavajući i degradirajući postupci;

(xxii) silovanje, spolno porobljavanje, prisiljavanje na prostituciju ili izazivanje nasilne trudnoće kako je određena člankom 7. stavak 2(f) ovoga Statuta, prisilne sterilizacije ili kojeg drugog oblika spolnog nasilja koji predstavlja tešku povredu Ženevskih konvencija;

(xxiii) iskorištavanje prisutnosti civila ili drugih zaštićenih osoba da se određena mjesta, područja ili vojne snage zaštite od vojnih operacija;

(xxiv) namjerno usmjeravanje napada na zgrade, materijal, medicinske jedinice i prijevozna sredstva te osoblje koje koristi posebne znakove Ženevskih konvencija sukladno međunarodnom pravu;

(xxv) namjerno pribjegavanje izgladnjivanju civila kao načinu vođenja rata uskraćivanjem sredstava nužnih za opstanak, uključujući i namjerno otežavanje pristupa humanitarnoj pomoći, propisanoga Ženevskim konvencijama;

(xxvi) novačenje djece mlađe od petnaest godina u nacionalne oružane snage ili njihovo korištenje u aktivnom sudjelovanju u neprijateljstvima.

(c) U slučaju oružanog sukoba čiji značaj nije međunarodni, teške povrede članka 3. zajedničkoga za sve četiri Ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949. godine, to jest, svako od sljedećih djela počinjenih protiv osoba koje ne sudjeluju aktivno u neprijateljstvima, uključujući i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i one koji su izvan borbe zbog bolesti, ranjavanja, oduzimanja slobode ili kojeg drugog razloga;

(i) nasilje nad životom i tijelom, posebice ubojstvo svake vrste, sakaćenje, okrutno postupanje i mučenje;

(ii) sknavljenje osobnog dostojanstva, posebice ponižavajući i degradirajući postupci;

(iii) uzimanje talaca;

(iv) izricanje presuda i izvršavanje smaknuća bez prethodno provedenog postupka i presude koju je izrekao zakoniti sud sa svim opće prihvaćenim nužnim sudbenim jamstvima.

(d) Stavak 2 (c) ovoga članka primjenjuje se na oružane sukobe čiji značaj nije međunarodni. Stoga se ne primjenjuje na slučajeve unutarnjih nereda i napetosti poput pobuna, izoliranih i povremenih nasilnih čina ili drugih djela slične prirode.

(e) Druge teške povrede prava i običaja koji se primjenjuju u oružanim sukobima čiji značaj nije međunarodni sukladno postojećem okviru međunarodnog prava, to jest, svako od sljedećih djela:

(i) namjerno usmjeravanje napada protiv civilnog stanovništva kao takvog ili protiv pojedinih civila koji ne sudjeluju izravno u neprijateljstvima;

(ii) namjerno usmjeravanje napada protiv zgrada, materijala, medicinskih jedinica i prijevoznih sredstava te osoblja koje koristi posebne znakove Ženevskih konvencija u skladu s međunarodnim pravom;

(iii) namjerno usmjeravanje napada protiv osoblja, instalacija, materijala, jedinica ili vozila uključenih u humanitarnu pomoć ili misije održavanja mira u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda tako dugo dok oni imaju pravo na zaštitu civila ili civilnih objekata prema međunarodnom ratnom pravu;

(iv) namjerno usmjeravanje napada na zgrade posvećene vjeri, obrazovanju, umjetnosti, znanosti ili karitativnim svrhama, povijesne spomenike, bolnice i mjesta gdje su smješteni bolesnici i ranjenici, pod uvjetom da ne predstavljaju vojne ciljeve;

(v) pljačkanje gradova ili mjesta, čak i kada su zauzeti napadom;

(vi) silovanje, spolno porobljavanje, prisiljavanje na prostituciju ili izazivanje nasilne trudnoće kako je određena člankom 7. stavak 2(f) ovoga Statuta, prisilne sterilizacije ili kojeg drugog oblika spolnog nasilja koji predstavlja tešku povredu članka 3. zajedničkog za sve četiri Ženevske konvencije;

(vii) novačenje djece mlađe od petnaest godina u oružane snage ili skupine te njihovo iskorištavanje za aktivno sudjelovanje u neprijateljstvima;

(viii) naređivanje premještanja civilnog stanovništva zbog razloga povezanih uz sukob osim ako to traži sigurnost civila ili neizbježni vojni razlog;

(ix) podmuklo ubijanje ili ranjavanje borca na neprijateljskoj strani;

(x) proglašavanje da se protivniku neće dati nikakva milost;

(xi) podvrgavanje osoba iz vlasti protivničke strane tjelesnom sakaćenju ili medicinskim ili znanstvenim pokusima bilo koje vrste koji nisu opravdani medicinskim, zubarskim ili bolničkim tretmanom osoba o kojima je riječ te koji se ne izvode u njihovom interesu a dovode do smrti ili ozbiljne opasnosti po zdravlje takve osobe ili osoba;

(xii) uništavanje ili oduzimanje neprijateljske imovine osim kada je ono neizbježno zbog zahtjeva sukoba;

(f) Stavak 2(e) primjenjuje se na oružane sukobe čiji značaj nije međunarodni. Stoga se ne primjenjuje na slučajeve unutarnjih nereda i napetosti poput pobuna, izoliranih i sporadičnih nasilnih čina ili djela slične naravi. On se primjenjuje na oružane sukobe koji se odvijaju na području države u kojoj postoji dulji oružani sukob između vladinih snaga i organiziranih oružanih skupina ili između takvih skupina.

(3) Ništa u stavcima 2(c) i (d) ovoga članka ne utječe na odgovornost vlade za održavanje ili ponovnu uspostavu zakona i reda u državi ili za obranu jedinstva i teritorijalne cjelovitosti države svim legitimnim sredstvima.

Članak 9.

OBILJEŽJA KAZNENIH DJELA

(1) Obilježja kaznenih djela pomažu Sudu pri tumačenju i primjeni članaka 6., 7. i 8. ovoga Statuta. Prihvaća ih dvotrećinskom većinom svojih članova Skupština država stranaka.

(2) Izmjene Obilježja kaznenih djela može predložiti:

(a) bilo koja država stranka;

(b) suci, na temelju odluke prihvaćene apsolutnom većinom;

(c) Tužitelj.

Izmjene moraju biti prihvaćene dvotrećinskom većinom članova Skupštine država stranaka.

(3) Obilježja kaznenih djela i njihove izmjene moraju biti sukladna ovome Statutu,

Članak 10.

Ništa se u ovome dijelu Statuta neće tumačiti kao ograničenje ili isključenje, na bilo koji način, pravila međunarodnog prava koja postoje ili se razvijaju u svrhe različite od ovoga Statuta.

Članak 11.

NADLEŽNOST RATIONE TEMPORIS

(1) Sud je nadležan samo za kaznena djela počinjena nakon stupanja ovoga Statuta na snagu.

(2) Ako neka država postane stranka ovoga Statuta nakon njegovog stupanja na snagu, Sud može biti nadležan samo za kaznena djela počinjena nakon stupanja Statuta na snagu za tu državu, osim ako ona ne podnese izjavu sukladnu članku 13. stavak 3.

Članak 12.

PRETPOSTAVKE ZA USPOSTAVU NADLEŽNOSTI

(1) Država koja postane strankom ovoga Statuta prihvaća time nadležnost Suda za kaznena djela navedena u članku 5.

(2) U slučaju iz članka 13. stavak (a) ili (c) Sud može postupati prema svojoj nadležnosti ako je jedna ili više od sljedećih država stranka ovoga Statuta ili država koja je prihvatila nadležnost Suda prema stavku 3. ovoga članka,

(a) država na čijem se području ponašanje o kojem je riječ dogodilo ili država registracije broda ili zrakoplova, ako je kazneno djelo počinjeno na brodu ili zrakoplovu;

(b) država čiji je državljanin osoba optužena za kazneno djelo.

(3) Ako je na temelju stavka 2. ovoga članka za uspostavu nadležnosti potreban pristanak države koja nije stranka ovoga Statuta, ta država može temeljem izjave podnesene Tajništvu, prihvatiti nadležnost Suda za kazneno djelo u pitanju. Ta država mora surađivati sa Sudom bez odugovlačenja i iznimaka, sukladno Devetom dijelu ovoga Statuta.

Članak 13.

USPOSTAVA NADLEŽNOSTI

Sud može postupati prema svojoj nadležnosti za kaznena djela navedena u članku 5. u skladu s odredbama ovoga Statuta ako

(a) država stranka, sukladno članku 14., uputi Tužitelju slučaj u kojem smatra da je počinjeno jedno ili više takvih kaznenih djela;

(b) Vijeće sigurnosti koje djeluje na temelju Glave VII. Povelje Ujedinjenih naroda uputi Tužitelju slučaj u kojem se smatra da je počinjeno takvo jedno ili više takvih kaznenih djela;

(c) je Tužitelj pokrenuo istragu o jednom takvom kaznenom djelu sukladno članku 15.

Članak 14.

UPUĆIVANJE SLUČAJA TUŽITELJU OD STRANE DRŽAVE STRANKE

(1) Država stranka može Tužitelju uputiti slučaj u kojem smatra da je počinjeno jedno ili više kaznenih djela iz nadležnosti Suda, zatraživši ujedno od Tužitelja da slučaj istraži kako bi presudio treba li za to počinjenje optužiti jednu ili više određenih osoba.

(2) Koliko god je to moguće, upućivanje mora određeno navesti mjerodavne okolnosti i mora biti popraćeno toj državi dostupnim, potkrepljujućim ispravama.

Članak 15.

TUŽITELJ

- (1) Tužitelj može pokrenuti istragu proprio motu (na vlastiti zahtjev), na temelju obavijesti o kaznenim djelima iz nadležnosti Suda.
- (2) Tužitelj mora prosuditi utemeljenost obavijesti koje je primio. U svrhu te prosudbe on/a može od država, tijela Ujedinjenih naroda, međuvladinih ili nevladinih organizacija ili drugih pouzdanih izvora koje smatra prikladnima, zatražiti dodatne obavijesti a u sjedištu Suda može primati pisane ili usmene izjave.
- (3) Ako Tužitelj odluči da postoji razborita osnova za nastavak istrage, podnijet će Predraspravnom vijeću zahtjev za odobrenje istrage popraćen svim prikupljenim potkrepljujućim materijalom. Predraspravnom vijeću mogu podneske dostavljati i žrtve kaznenih djela, sukladno Pravilima o postupku i dokazima.
- (4) Ako Predraspravno vijeće nakon razmatranja zahtjeva i materijala zaključi da postoji razborita osnova za nastavak istrage te da je slučaj u nadležnosti Suda, odobrit će početak istrage. Ta odluka nema utjecaja na kasnije odluke Suda glede nadležnosti i dopustivosti vođenja postupka.
- (5) Odluka Predraspravnog vijeća da odbije zahtjev Tužitelja za odobrenjem istrage ne sprečava Tužitelja da podnese naknadni zahtjev, utemeljen na novim činjenicama ili dokazima u istom slučaju.
- (6) Ako nakon prethodnog razmatranja opisanog u stavku 1. i 2. ovoga članka Tužitelj prosudi da dostavljene obavijesti ne predstavljaju razboritu osnovu za istragu, o tome će obavijestiti osobe koje su te obavijesti dostavile. To ga međutim, ne sprečava u razmatranju daljnjih obavijesti koje su mu podnesene u odnosu na isti slučaj u svjetlu novih činjenica ili dokaza.

Članak 16.

ODGODA ISTRAGE ILI KAZNENOG PROGONA

Istraga ili kazneni progon ne smiju započeti niti biti nastavljeni sukladno ovome Statutu tijekom razdoblja od 12 mjeseci nakon što je Vijeće sigurnosti rezolucijom prihvaćenom na temelju Glave VII. Povelje Ujedinjenih naroda to zatražilo od Suda; pod jednakim uvjetima Vijeće sigurnosti može takav zahtjev ponoviti.

Članak 17.

SMETNJE ZA POKRETANJE I VOĐENJE POSTUPKA

- (1) Imajući u vidu stavak 10. Preambule i odredbu članka 1. ovoga Statuta, Sud će odlučiti da nema mjesta pokretanju i vođenju postupka ako je:
 - (a) slučaj pod istragom ili kaznenim progonom u državi čija su tijela za nj nadležna, osim ako ta država ne želi ili nije u stanju propisno provesti istragu ili poduzeti kazneni progon;
 - (b) slučaj istražen u državi čija su tijela za nj nadležna i ona su odlučila da nema mjesta kaznenom progonu, osim ako ta njihova odluka nije proizašla iz nedostatka volje ili nesposobnosti da propisno poduzmu kazneni progon;
 - (c) osobi o kojoj je riječ već bilo suđeno za djelo koje je predmet optužbe, a suđenje pred Sudom ne dopušta odredba članka 20. stavka 3. ovoga Statuta;
 - (d) slučaj nedovoljne težine koja ne opravdava daljnje postupanje Suda,
- (2) Kako bi utvrdio da li u određenom slučaju postoji nedostatak volje za kazneni progon Sud će razmotriti, uzimajući u obzir načela pravičnog postupka priznata međunarodnim pravom, da li postoji jedna ili više od sljedećih okolnosti:
 - (a) protiv neke osobe postupak je pokrenut ili se pokreće ili je neka nacionalna odluka u njemu donesena kako bi se osoba o kojoj je riječ zaštitila od kaznene odgovornosti za kaznena djela iz nadležnosti Suda prema članku 5;
 - (b) u postupku protiv neke osobe došlo je do neopravdanog odugovlačenja koje, prema okolnostima slučaja, proturječi težnji da se ta osoba privede pravdi;
 - (c) postupak protiv neke osobe nije bio vođen neovisno i nepristrano ili se vodio na način, koji prema okolnostima slučaja, proturječi težnji da se ta osoba privede pravdi.
- (3) Kako bi se u pojedinom slučaju utvrdila nesposobnost, Sud će razmotriti može li država, zbog potpunog ili znatnog sloma svog nacionalnog pravosudnog sustava, doći do optuženika, potrebnih

dokaza i iskaza svjedoka odnosno da li je ona uslijed kojeg drugog razloga nesposobna provesti svoj postupak.

Članak 18.

PRETHODNE ODLUKE O DOPUSTIVOSTI POKRETANJA I VOĐENJA POSTUPKA

- (1) Kada smatra da postoji razborita osnova za pokretanje istrage. Tužitelj će obavijestiti sve države stranke te države čija bi tijela, uzimajući u obzir sve dostupne obavijesti, bila nadležna, o slučaju koji je upućen Sudu na temelju odredbe članka 13(a) te o slučaju u kojem je pokrenuo istragu sukladno člancima 13(c) i 15. ovoga Statuta. Te obavijesti Tužitelj može uputiti na povjerljivoj osnovi. Ako smatra da je nužno zaštititi osobe, spriječiti uništenje dokaza ili spriječiti bijeg osoba, Tužitelj može ograničiti opseg obavijesti koje dostavlja državama.
- (2) U roku od mjesec dana nakon primitka navedene obavijesti država može obavijestiti Sud da sama provodi istragu ili da je provela istragu nad svojim državljanima ili drugim osobama pod svojom nadležnošću zbog djela koja bi mogla predstavljati kaznena djela iz članka 5. i koja se odnose na obavijesti primljene od Tužitelja. Na njezin zahtjev, Tužitelj će toj državi ustupiti istragu nad takvim osobama osim ako Predraspravno vijeće nije na njegov zahtjev već odobrilo istragu.
- (3) Odluku o ustupanju istrage Tužitelj će ponovno razmotriti u roku od šest mjeseci nakon ustupa ili u bilo koje doba ako je došlo do značajne promjene okolnosti povezanih sa nespremnosti ili nemogućnosti države da propisno provede svoju istragu.
- (4) Protiv odluke Predraspravnog vijeća Tužitelj i država mogu se žaliti Žalbenom vijeću sukladno članku 82., stavak 2. ovoga Statuta. O žalbi se može odlučiti u hitnom postupku.
- (5) Ako je Tužitelj ustupio istragu državi sukladno stavku 2. ovoga članka, od nje može zatražiti da ga periodično izvješćuje o napretku svoje istrage te kasnijeg kaznenog progona. Države stranke moraju takvom zahtjevu udovoljiti bez odgode.
- (6) Iznimno, do odluke Predraspravnog vijeća ili u bilo koje doba ako je Tužitelj državi ustupio istragu temeljem ovoga članka, Tužitelj može zatražiti od Predraspravnog vijeća dozvolu da poduzme istražne radnje potrebne radi očuvanja dokaza, ako za prikupljanje važnih dokaza postoji vrlo pogodna prilika ili pak znatni rizik da se ti dokazi kasnije uopće ne bi mogli pribaviti.
- (7) Država koja je pobijala odluku Predraspravnog vijeća na temelju odredbi ovoga članka može osporiti dopuštenost pokretanja i vođenja postupka prema članku 19. na temelju dodatnih važnih činjenica ili bitne promjene okolnosti.

Članak 19.

PRIGOVORI NADLEŽNOSTI I (NE)DOPUŠTENOSTI POKRETANJA I VOĐENJA POSTUPKA

- (1) Sud je dužan paziti na svoju nadležnost u svakom predmetu koji mu je podnesen. Sud može na vlastiti poticaj odlučiti o dopuštenosti pokretanja postupka u slučaju prema članku 17.
- (2) Prigovor nedopuštenosti pokretanja ili vođenja postupka zbog smetnji iz članka 17. ili prigovor nenadležnosti može podnijeti:
 - (a) okrivljenik ili osoba protiv koje je izdan uhidbeni nalog odnosno poziv da se pojavi pred Sudom prema članku 58.;
 - (b) država koja je nadležna za slučaj - zbog toga što sama u njemu poduzima kazneni progon ili istragu ili što je to već poduzela;
 - (c) država od koje se traži prihvat nadležnosti Suda prema članku 12.
- (3) Tužitelj može od Suda zatražiti donošenje odluke o nadležnosti ili dopuštenosti pokretanja i vođenja postupka. U postupku donošenja takve odluke svoje podneske mogu podnijeti i oni koji su Tužitelju uputili slučaj prema članku 13. kao i žrtve kaznenog djela.
- (4) Prigovor nenadležnosti ili nedopuštenosti pokretanja i vođenja postupka može osoba iz stavka 2. ovoga članka podnijeti samo jednom i to prije odnosno najkasnije na početku glavne rasprave. U iznimnim okolnostima, Sud može dopustiti da se takav prigovor ponovi ili podnese nakon početka glavne rasprave. Uz takvu dozvolu, ovaj se prigovor može utemeljiti samo na razlogu iz članka 17. stavak 1(c) ovoga Statuta.
- (5) Država na koju se odnose odredbe stavka 2(b) ili (c) ovoga članka dužna je podnijeti prigovor što

je prije moguće.

(6) Prije potvrde optužnice, prigovori se upućuju Predraspravnom vijeću. Nakon potvrda optužnica, uputit će se Raspravnom vijeću. Protiv odluke povodom prigovora može se podnijeti priziv Prizivnom vijeću skladno članku 82.

(7) ako je prigovor podnijela država na koju se odnose odredbe stavka 2(b) ili (c) ovoga članka, Tužitelj će zastati s istragom dok Sud ne donese odluku sukladno članku 17.

(8) Prije donošenja odluke Suda, Tužitelj može od Suda zatražiti:

(a) provođenje potrebnih istražnih radnji iz članka 18. stavak 6;

(b) uzimanje izjave ili iskaza svjedoka ili dovršetak prikupljanja svih dokaza koje je započelo prije podnošenja prigovora; i

(c) u suradnji s odnosnim državama, sprečavanje bijega ili sakrivanja osoba za koje je Tužitelj već zatražio izdavanje uhidbenog naloga prema članku 58.

(9) Podnošenje prigovora ne utječe na valjanost bilo koje ranije Tužiteljeve radnje ili naloga koji je Sud izdao.

(10) Ako Sud odluči da nema mjesta pokretanju ili vođenju postupka prema članku 17. Tužitelj može podnijeti zahtjev za preispitivanje te odluke ako je potpuno uvjeren/a da su se pojavile nove činjenice koje ukidaju njezin temelj.

(11) Ako je Tužitelj, glede odredbe članka 17., državi ustupio slučaj na istragu, onda može od te države zatražiti da mu učini dostupnim obavijesti o postupku. Te su obavijesti, na zahtjev države, povjerljive naravi. Ako nakon toga Tužitelj odluči nastaviti sa svojom istragom, o tome će izvijestiti državu kojoj je slučaj bio ustupljen.

Članak 20. NE BIS IN IDEM

(1) Osim kada je to izrijeком predviđeno ovim Statutom, nitko ne može pred Sudom biti suđen za ponašanje koje je temelj kaznenog djela za koje je već pred Sudom bio osuđen ili oslobođen.

(2) Nitko ne može pred drugim sudom biti ponovno suđen za djelo opisano u članku 5. ovoga Statuta, za koje ga je Sud već osudio ili oslobodio.

(3) Nitko kome je neki drugi sud sudio za djelo opisano u člancima 6, 7. ili 8. ne smije biti za nj ponovno suđen pred Sudom osim ako je postupak pred drugim sudom vođen.

(a) zbog zaštite odnosne osobe od kaznene odgovornosti za djela iz nadležnosti Suda; ili

(b) pristrano ili ovisno, u neskladu s odredbama pravičnog postupka priznatim međunarodnim pravom te na način koji je, prema okolnostima slučaja, bio proturječan težnji privođenja pravdi odnosne osobe.

Članak 21. PRIMJENJIVO PRAVO

(1) Sud primjenjuje:

(a) kao prvo, ovaj Statut, Obilježja kaznenih djela te svoja Pravila o postupku i dokazima;

(b) kao drugo, kada je to svrhovito, primjenjive međunarodne ugovore, načela i pravila međunarodnog prava, uključujući i utvrđena načela međunarodnog prava oružanog sukoba;

(c) ako toga nema, opća načela prava koja će Sud izvesti iz nacionalnih zakona pravnih sustava svijeta, uključujući, kada je to svrhovito i nacionalne zakone država koje bi redovno bile nadležne za kazneno djelo, ukoliko ta načela nisu neskladna s ovim Statutom, međunarodnim pravom i međunarodno priznatim pravilima i standardima.

(2) Sud može primjenjivati načela i pravna pravila na način kako ih je tumačio u svojim ranijim odlukama.

(3) Primjena i tumačenje prava na temelju ovoga članka mora biti sukladna međunarodno priznatim ljudskim pravima. Ona se ne smije temeljiti na bilo kakvom nepovoljnom razlikovanju osoba na temelju spola, kako je određen u članku 3. stavak 3, dobi, rase, boje, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog i drugog mišljenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog podrijetla, imovine, rođenja ili drugog statusa.

Treći dio
OPĆA NAČELA KAZNENOG PRAVA
Članak 22.
NULLUM CRIMEN SINE LEGE

- (1) Prema ovome Statutu nitko nije kazneno odgovoran za djelo koje u času počinjenja nije bilo kazneno djelo iz nadležnosti Suda.
- (2) Propisi koji određuju biće kaznenog djela tumače se restriktivno i ne smiju se proširivati analogijom. U slučaju dvojbe oni se tumače u korist osobe protiv koje se vodi istraga, poduzima kazneni progon ili se izriče presuda.
- (3) Ovaj članak neće utjecati na inkriminacije bilo kojeg ponašanja kao kaznenog djela prema međunarodnom pravu neovisno od ovoga Statuta.

Članak 23.
NULLA POENA SINE LEGE

Osoba koju Sud osudi smije biti kažnjena samo sukladno ovome Statutu.

Članak 24.
ZABRANA POVRATNOG DJELOVANJA STATUTA

- (1) Nitko prema ovome Statutu ne može biti kazneno odgovoran za djelo počinjeno prije stupanja Statuta na snagu.
- (2) Ako se prije donošenja pravomoćne odluke u određenom slučaju promijeni zakon kojeg treba primijeniti, Sud će primijeniti odredbu koja je povoljnija za osobu protiv koje se vodi istraga, kazneni progon ili se treba izreći presuda.

Članak 25.
OSOBNNA KAZNENA ODGOVORNOST

- (1) Sud je nadležan samo za fizičke osobe, sukladno ovome Statutu.
- (2) Svatko tko počini kazneno djelo iz nadležnosti Suda osobno je kazneno odgovoran i podložan kažnjavanju sukladno ovome Statutu.
- (3) Sukladno ovome Statutu, svatko je kazneno odgovoran i podložan kažnjavanju za kazneno djelo iz nadležnosti Suda ako:
 - (a) takvo kazneno djelo počini sam, u sudioništvu s drugom osobom ili putem druge osobe, bez obzira da li je ta druga osoba sama kazneno odgovorna;
 - (b) naredi, nagovori ili potakne počinjenje takvog kaznenog djela koje potom i bude počinjeno ili pokušano;
 - (c) u cilju omogućenja počinjenja takvog djela pomaže, podupire ili na drugi način doprinese u njegovom počinjenju ili pokušaju, uključujući i stavljanje na raspolaganje počinitelju sredstava za počinjenje djela;
 - (d) na bilo koji drugi način doprinosi počinjenju ili pokušaju takvog kaznenog djela od strane skupine osoba koje djeluju sa zajedničkim ciljem. Takav doprinos mora biti namjeran i mora biti:
 - (i) učinjen u cilju promicanja kažnjive djelatnosti ili kažnjivog plana skupine koji uključuje počinjenje kaznenih djela iz nadležnosti Suda ili
 - (ii) učinjen uz poznavanje plana grupe da počini takvo kazneno djelo;
 - (e) glede zločina genocida, izravno i javno potiče druge da ga počine;
 - (f) pokuša takvo kazneno djelo započinjanjem njegove radnje izvršenjem nekog njezinog sastavnog dijela ali ju ne dovrši uslijed okolnosti neovisnih od njegove namjere. No, sukladno ovome Statutu, nije kažnjiva osoba koja dragovoljno i u cijelosti odbaci namjeru počinjenja te odustane od dovršenja radnje kaznenog djela ili spriječi nastupanje njezine posljedice.
- (4) Niti jedna odredba ovoga Statuta koja se odnosi na osobnu kaznenu odgovornost ne utječe na odgovornost država prema međunarodnom pravu.

Članak 26.
ISKLUČENJE NADLEŽNOSTI ZA OSOBE MLAĐE OD OSAMNAEST GODINA

Sud nije nadležan suditi osobama koje su u vrijeme počinjenja kaznenog djela bile mlađe od osamnaest godina.

Članak 27.
NEVAŽNOST SVOJSTVA SLUŽBENE OSOBE

- (1) Ovaj se Statut primjenjuje jednako na sve osobe bez razlike u njihovom službenom svojstvu. Posebice, svojstvo službene osobe šefa države ili vlade, člana vlade ili parlamenta, izabranog zastupnika ili vladinog dužnosnika niti u kojem slučaju ne izuzima neku osobu od kaznene odgovornosti prema ovom Statutu niti će samo po sebi predstavljati osnovu za ublažavanje kazne.
- (2) Imuniteti ili posebna postupovna pravila povezana sa službenim svojstvom neke osobe, bilo na osnovi nacionalnog ili međunarodnog prava, ne predstavljaju smetnju za uspostavu nadležnosti Suda nad takvom osobom.

Članak 28.
ODGOVORNOST ZAPOVJEDNIKA I OSTALIH NADREĐENIH OSOBA

Pored drugih osnova kaznene odgovornosti propisanih ovim Statutom, za kaznena djela iz nadležnosti Suda:

1. Vojni zapovjednik ili osoba koja stvarno djeluje kao vojni zapovjednik kazneno odgovara za djela iz nadležnosti Suda koja su počinile snage pod njegovim/njezinim stvarnim zapovjedništvom i nadzorom ili stvarnom vlašću i nadzorom ako je propustio/la da ispravno obavlja nadzor nad tim snagama kada:

(a) taj vojni zapovjednik ili osoba zna, ili na temelju okolnosti u to vrijeme, mora znati da te snage čine ili da se spremaju počinuti takva kaznena djela;

(b) taj vojni zapovjednik ili osoba propusti poduzeti sve nužne i razborite mjere u njegovoj/njezinoj moći kako bi spriječio ili suzbio počinjenje takvih kaznenih djela ili ne proslijedi stvar nadležnim vlastima u cilju provođenja istrage i kaznenog progona.

2. Glede odnosa između nadređenih i podređenih koji nisu opisani u stavku 1., nadređeni kazneno odgovara za djela iz nadležnosti Suda koja su počinili podređeni pod njegovom/njezinom stvarnom vlašću i nadzorom, kao posljedicu njegova/njezina propusta da nad njima ispravno obavlja nadzor kada:

(a) taj nadređeni zna ili svjesno zanemaruje obavijesti koje mu jasno ukazuju da podređeni čine ili se spremaju počinuti takva kaznena djela;

(b) su kaznena djela bila povezana s djelatnošću koja je bila u okviru stvarne odgovornosti i nadzora nadređenoga; i

(c) taj nadređeni propust poduzeti sve nužne i razborite mjere u njegovoj/njezinoj moći kako bi spriječio ili suzbio počinjenje takvih kaznenih djela ili ne proslijedi stvar nadležnim vlastima u cilju provođenja istrage i kaznenog progona.

Članak 29.
NEZASTARIJEVANJE KAZNENOG PROGONA

Kazneni progon za djela iz nadležnosti Suda ne zastaruje.

Članak 30.
KRIVNJA

(1) Osim ako nije drugačije propisano, počinitelj je kazneno odgovoran i podliježe kažnjavanju za djelo iz nadležnosti Suda samo ako je voljno i svjesno ostvario posebna obilježja kaznenog djela.

(2) Za potrebe ovoga članka, volja počinitelja obuhvaća:

- (i) u odnosu na ponašanje, htijenje počinitelja da se u njemu angažira;
 - (ii) u odnosu na posljedicu, htijenje počinitelja da ju prouzroči svojim ponašanjem ili njegovo predviđanje da će ona nastupiti prema redovnom tijeku događaja.
- (3) Za potrebe ovoga članka, svijest počinitelja obuhvaća spoznaju svih posebnih obilježja kaznenog djela ili mogućnost nastupanja posljedice prema redovnom tijeku događaja. Izrazi "znati" i "znajući" tumačit će se na isti način.

Članak 31.

OSNOVE ISKLJUČENJA KAZNE NE ODGOVORNOSTI

- (1) Pored drugih osnova isključenja kaznene odgovornosti predviđenih ovim Statutom, nitko neće biti kazneno odgovoran ako je u vrijeme svoga ponašanja:
- (a) bolovao od duševne bolesti ili smetnje uslijed koje nije bio sposoban rasuđivati o nezakonitosti ili naravi svoga ponašanja ili upravljati svojim ponašanjem sukladno zahtjevima zakona;
 - (b) bio u stanju privremene duševne poremećenosti izazvane opijenošću uslijed koje nije bio sposoban rasuđivati o nezakonitosti ili naravi svoga ponašanja ili upravljati svojim ponašanjem sukladno zahtjevima zakona, osim ako se u takvo stanje sam dragovoljno doveo u okolnostima u kojima je znao ili je zanemario dužnost znanja da se uslijed opijenosti može ponašati na način koji predstavlja kazneno djelo iz nadležnosti Suda;
 - (c) razborito postupao kako bi sebe ili drugu osobu, a u slučaju ratnih zločina i imovinu koja je egzistencijalno nužna za nj ili za drugu osobu odnosno koja je nužna za dovršetak vojnog zadatka, obranio od neposredne i nezakonite uporabe sile na način koji je srazmjeran stupnju opasnosti za nj, za drugu osobu ili zaštićenu imovinu. Okolnost da je počinitelj u času počinjenja djela nastupao u obrambenoj operaciji oružanih snaga, samo za sebe ne predstavlja osnovu isključenja kaznene odgovornosti prema ovoj točki;
 - (d) počinio djelo iz nadležnosti Suda otklanjajući od sebe ili druge osobe opasnost istovremene smrti ili istovremene ili trajne teške ozljede koja se na drugi način nije mogla izbjeći, postupajući pri tome razborito i bez namjere da time počini veću štetu od opasnosti koja je prijetila. Takva prijetnja može dolaziti od:
 - (i) drugih osoba; ili
 - (ii) drugih okolnosti izvan njegove kontrole.
- (2) U svojem predmetu, Sud može primijeniti samo osnove isključenja kaznene odgovornosti propisane ovim Statutom.
- (3) Na glavnoj raspravi Sud može razmotriti i neku drugu osnovu isključenja kaznene odgovornosti osim onih iz stavka 1. ovoga članka, ako se ona može izvesti iz primjenjivog prava predviđenog u članku 21. Postupak takvog razmatranja pobliže propisuje Pravila o postupku i dokazima.

Članak 32.

STVARNA ZABLUDA I PRAVNA ZABLUDA

- (1) Pogrešna predodžba o činjeničnoj situaciji u vrijeme počinjenja djela osnova je za isključenje kaznene odgovornosti samo ako isključuje krivnju.
- (2) Pogrešna predodžba o tome da je određeno ponašanje kazneno djelo iz nadležnosti Suda nije osnova za isključenje kaznene odgovornosti ali ona to može biti ako za to djelo isključuje krivnju ili opravdava ponašanje po zapovijedi nadređenoga prema članku 33.

Članak 33.

ZAKONITE ZAPOVIJEDI (NAREDBE) NADREĐENIH

- (1) Okolnosti da je djelo iz nadležnosti Suda počinila neka osoba na zapovijed Vlade ili nadređene osobe, bilo vojne ili civilne, počinitelja ne oslobađa od kaznene odgovornosti osim ako je:
- (a) počinitelj imao pravnu obvezu pokoravati se zapovijedima Vlade ili nadređenog o kome je riječ,
 - (b) nije znao da je zapovijed nezakonita i
 - (c) zapovijed nije bila očito nezakonita.

(2) Za potrebe ovoga članka, bilo koje zapovijedi da se počini genocid ili zločin protiv čovječnosti jesu očito nezakonite.

Četvrti dio
SASTAV SUDA I SUDSKA UPRAVA
Članak 34.
TIJELA SUDA

Sud se sastoji od sljedećih tijela:

- (a) Predsjedništva;
- (b) Žalbenog odjela, Raspravnog odjela i Predraspravnog odjela;
- (c) Ureda Tužitelja;
- (d) Tajništva.

Članak 35.
SUDAČKA DUŽNOST

- (1) Svi se suci biraju kao članovi Suda s punim radnim vremenom; na toj osnovi moraju biti dostupni za obnašanje dužnosti od početka svojega mandata.
- (2) Suci članovi Predsjedništva stupaju na dužnost s punim radnim vremenom od časa kad budu izabrani.
- (3) Predsjedništvo može, na temelju opterećenja Suda, te uz konzultacije sa svojim članovima, povremeno odlučivati o tome u kojoj mjeri preostali suci moraju obnašati dužnost s punim radnim vremenom. Ali niti jedan takav sporazum ne smije utjecati na primjenu članka 40.
- (4) Financijski aranžmani za suce koji ne moraju obnašati dužnost s punim radnim vremenom uredit će se sukladno članku 49.

Članak 36.
KVALIFIKACIJE, PREDLAGANJE I IZBOR SUDACA

- (1) Sukladno odredbama sljedećega stavka ovoga članka, Sud ima 18 sudaca.
- (2) (a) Djelujući u ime Suda, Predsjedništvo može predložiti povećanje broja sudaca navedenog u stavku 1. ovoga članka, uz navođenje razloga zbog kojih to smatra nužnim i prikladnim. Tajnik će bez odgode dostaviti takav prijedlog svim državama strankama.
- (b) Svaki takav prijedlog razmotrit će se na Skupštini država stranaka, sazvanoj sukladno članku 112. Prijedlog se smatra prihvaćenim ako ga u Skupštini glasovanjem potvrdi dvije trećine članica Skupštine država članica. Stupa na snagu u vrijeme koje odredi Skupština država stranaka.
- (c) (i) Nakon što na temelju točke (b) ovoga stavka bude prihvaćen prijedlog za povećanje broja sudaca, izbor dodatnih sudaca održat će se na idućoj Skupštini država stranaka sukladno stavcima 3. do 8. ovoga članka te članku 37., stavak 2.
- (ii) Nakon što prijedlog za povećanje broja sudaca bude prihvaćen i stupi na snagu temeljem odredbi u točkama (b) i (c)(i) ovoga stavka, Predsjedništvo može u bilo koje doba nakon toga predložiti smanjenje broja sudaca, ako to opravdava radno opterećenje Suda, pod uvjetom da se broj sudaca ne smanji ispod broja propisanog u stavku 1. S ovim prijedlogom postupa se prema točkama (a) i (b) ovoga stavka. Ako prijedlog bude prihvaćen, broj sudaca smanjivat će se postupno, sukladno isticanju mandata zaposlenih sudaca, sve dok se ne dosegne potreban broj.
- (3) (a) Suci se biraju iz reda osoba visokih moralnih kvaliteta, nepristranosti i čestitosti koje imaju kvalifikacije potrebne za izbor na najviše sudačke dužnosti u zemlji iz koje dolaze.
- (b) Svaki kandidat u izboru za člana Suda mora:
 - (i) imati priznatu stručnost na području kaznenog materijalnog prava i kaznenog postupka, te potrebno relevantno iskustvo kao sudac, tužitelj, odvjetnik ili sudionik kaznenog postupka u sličnom svojstvu; ili
 - (ii) imati priznatu stručnost na relevantnim područjima međunarodnog prava kao što je međunarodno humanitarno pravo i pravo ljudskih prava te veliko iskustvo u pravničkoj profesiji koje je važno za

sudbeno djelovanje Suda;

(c) Svaki kandidat za izbor za člana Suda mora izvrsno poznavati i tečno govoriti najmanje jedan od službenih jezika Suda.

(4) (a) Kandidate za izbor za članove Suda može predložiti bilo koja država stranka ovoga Statuta i to:

(i) bilo na temelju postupka za predlaganje kandidata za imenovanje na najviše sudačke dužnosti u toj državi;

(ii) bilo na temelju postupka predviđenog za predlaganje kandidata za Međunarodni sud pravde propisanog statutom toga suda.

Prijedlozi moraju biti popraćeni izjavom koja u bitnim detaljima obrazlaže na koji način kandidat ispunjava uvjete iz stavka 3. ovoga članka.

(b) Svaka država može predložiti jednog kandidata za bilo koji izborni postupak. Taj kandidat ne mora biti njezin državljanin ali u svakom slučaju mora biti državljanin jedne od država stranaka.

(c) Skupština država članica može, ako to smatra prikladnim, ustanoviti Savjetodavni odbor za imenovanja. Sastav Odbora i njegov mandat određuje Skupština.

(5) Za potrebe izbora postoje dvije liste kandidata:

Lista A koja sadrži popis imena kandidata i njihove kvalifikacije propisane stavkom 3 (b) (i) ovoga članka; i

Lista B koja sadrži popis imena kandidata i njihove kvalifikacije propisane stavkom 3 (b) (ii) ovoga članka.

Kandidat čije kvalifikacije ispunjavaju uvjete za obje liste, može odlučiti na kojoj listi želi biti naveden. Pri prvom izboru za članove Suda s liste A izabrat će se najmanje devet sudaca, a s liste B najmanje pet sudaca. Naredni izbori organizirat će se i provesti na način da se na Sudu očuva razmjer sudaca sa kvalifikacijama prema spomenute dvije liste.

(6) (a) Suce bira tajnim glasovanjem Skupština država stranaka, sazvana u tu svrhu sukladno članku 112. Na temelju stavka 7. za člana suda smatrat će se izabranim onaj kandidat koji dobije najveći broj glasova i dvotrećinsku većinu glasova država stranaka nazočnih Skupštini koje su glasovale.

(b) Ako se pri prvom glasovanju ne izabere dovoljan broj sudaca, održat će se naknadna glasovanja prema postupku predviđenom u točki (a) sve do popune preostalih mjesta.

(7) Dva suca ne smiju biti državljani iste države. Osoba koja se za potrebe članstva u Sudu može smatrati državljaninom više država, smatrat će se državljaninom države u kojoj obično koristi svoja građanska i politička prava.

(8) (a) U izboru sudaca države stranke uzet će u obzir potrebu da u članstvu Suda:

(i) budu zastupljeni glavni svjetski pravni sustavi;

(ii) postoji pravedna područna zastupljenost;

(iii) budu pravedno zastupljeni suci i sutkinje.

(b) Država stranke uzet će u obzir također potrebu uključivanja sudaca koji imaju stručno znanje na pojedinim područjima, uključivši, ali ne i ograničivši se, na stručnjake u problematici nasilja nad ženama i djecom.

(9) (a) Sukladno točki (b) ovoga stavka, suci obnašaju dužnost tijekom devet godina. Sukladno točki (c) i članku 37, stavak 2. ne mogu biti ponovno birani na istu dužnost;

(b) Pri prvom izboru ždrijećom će se između izabranih sudaca odrediti jedna trećina sudaca čiji će mandat trajati tri godine i druga trećina, čiji će mandat trajati šest godina. Mandat preostalih sudaca trajat će devet godina.

(c) Sudac kojemu je na temelju točke (b) ovoga stavka određeno trajanje mandata od tri godine može biti ponovno biran na istu dužnost s punim mandatom.

(10) Bez obzira na odredbe stavka 9. ovoga članka, sudac određen u Raspravno ili Žalbeno vijeće sukladno članku 39. nastavlja obnašati svoju dužnost do kraja bilo kojeg suđenja ili prizivnog postupka koji je započeo pred tim vijećem.

Članak 37.

SLOBODNA SUDAČKA MJESTA

(1) Ako se u Sudu oslobodi sudačko mjesto, ono će se popuniti izborom u skladu sa člankom 36.

(2) Sudac izabran na slobodno mjesto obnaša dužnost tijekom preostatka mandata njegovog

prethodnika a ako taj preostatak iznosi tri godine ili manje, može još jednom biti biran na istu dužnost s punim mandatom sukladno članku 36.

Članak 38. PREDSJEDNIŠTVO

(1) Predsjednik Suda te Prvi i Drugi dopredsjednik biraju se apsolutnom većinom sudaca. Svaki od njih obnaša dužnost tijekom razdoblja od tri godine odnosno do kraja svoje sudačke dužnosti, već prema tome koja od tih okolnosti nastupa ranije. Svaki od njih može još jednom biti izabran na istu dužnost.

(2) Prvi dopredsjednik zamjenjuje Predsjednika ako je Predsjednik nedostupan ili je izuzet. Drugi dopredsjednik zamjenjuje Predsjednika ako su i Predsjednik i Prvi dopredsjednik nedostupni ili izuzeti.

(3) Predsjednik, Prvi i Drugi dopredsjednik čine Predsjedništvo. Ono je odgovorno za:

(a) pravilnu upravu Sudom, osim Ureda Tužitelja;

(b) obavljanje ostalih dužnosti koje im pripadaju sukladno ovome Statutu.

(4) Pri obnašanju svojih dužnosti na temelju stavka 3 (a) Predsjedništvo usklađuje svoj rad i nastoji postići suglasnost s Tužiteljem u svim stvarima od zajedničkog interesa.

Članak 39. VIJEĆA

(1) Što je prije moguće nakon izbora sudaca Sud će ustrojiti odjele propisane člankom 34. stavak (b). Žalbeni odjel sastoji se od Predsjednika i četiri suca, Raspravni odjel od najmanje šest sudaca a Predraspravni odjel od najmanje šest sudaca. Raspored sudaca po odjelima temeljit će se na prirodi djelatnosti svakoga odjela te na kvalifikacijama i iskustvu sudaca izabranih u Sud, tako da svaki odjel ima prikladnu kombinaciju stručnjaka za kazneno materijalno i procesno pravo te za međunarodno pravo. Raspravni i Predraspravni odjel sastojat će se pretežno od sudaca s iskustvom u kaznenim predmetima.

(2) (a) Sudske dužnosti Suda u svakom odjelu provode Vijeća.

(b) (i) Prizivno vijeće sastoji se od sudaca članova Žalbenog odjela;

(ii) Dužnosti Raspravnog vijeća obavljaju tri suca Raspravnog odjela;

(iii) Dužnosti Predraspravnog vijeća obavljaju ili tri suca Predraspravnog odjela ili sudac pojedinac član tog Odjela, sukladno ovome Statutu te Pravilima o postupku i dokazima.

(c) Niti jedna odredba ovoga stavka ne sprečava istovremeno osnivanje više od jednog Raspravnog ili Predraspravnog vijeća, ako to iziskuje potreba učinkovite uprave radnim opterećenjem Suda.

(3) (a) Suci raspoređeni u Raspravni i Predraspravni odjel obnašaju dužnost u tom odjelu tijekom razdoblja od tri godine, a i nakon toga, do završetka postupka u bilo kojem predmetu u kojem je rasprava već započela u tome odjelu;

(b) Suci raspoređeni u Žalbeni odjel obnašaju dužnost u tom odjelu tijekom svog cjelokupnog mandata.

(4) Suci raspoređeni u Žalbeni odjel obnašaju dužnost isključivo u tom odjelu. Ipak, odredbe ovoga članka ne sprečavaju raspored sudaca Raspravnog odjela u Predraspravni odjel ili obrnuto, ako Predsjedništvo zaključi da to iziskuje potreba učinkovite uprave radnim opterećenjem Suda, pod uvjetom da sudac koji je sudjelovao u predraspravnom stadiju postupka ne smije ni pod kojim okolnostima sudjelovati kao član Raspravnog vijeća u istom predmetu.

Članak 40. NEOVISNOST SUDACA

(1) Suci su u obnašanju svojih dužnosti neovisni.

(2) Suci se ne smiju upustiti ni u kakvu djelatnost koja bi se mogla pomiješati s njihovom dužnošću ili bi mogla utjecati na povjerenje u njihovu neovisnost.

(3) Suci koji obnašaju svoju dužnost s punim radnim vremenom u sjedištu Suda ne smiju se baviti

nikakvim drugim zanimanjem profesionalne prirode.

(4) O svim pitanjima primjene stavka 2. i 3. ovoga članka odlučuju svi suci apsolutnom većinom. Ako se neko od njih odnosi na određenog suca u Sudu, on ne smije sudjelovati kod donošenja odluke.

Članak 41. OTKLON I ISKLJUČENJE SUDACA

(1) Predsjedništvo može, na njegov zahtjev, otkloniti suca od obavljanja njegove dužnosti prema ovome Statutu, sukladno Pravilima o postupku i dokazima.

(2) (a) Sudac ne može sudjelovati niti u jendom predmetu u kojem bi se razborito moglo posumnjati u njegovu/njezinu nepristranost po bilo kojoj osnovi. Sudac će se izuzeti iz predmeta sukladno ovome stavku ako je, između ostalog, već prethodno sudjelovao u bilo kojem svojstvu u postupku u tom predmetu pred Sudom, u kaznenom postupku na nacionalnoj razini povezanom s predmetom koji je postupak uključivao osobu pod istragom ili kaznenim progonom pred Sudom. Sudac će se izuzeti iz rada na predmetu i na temelju drugih osnova, propisanih Pravilima o postupku i dokazima.

(b) Tužitelj ili osoba pod istragom ili kaznenim progonom može zatražiti izuzeće suca na temelju ovoga članka.

(c) O svim pitanjima izuzeća suci odlučuju apsolutnom većinom. Sudac čije se izuzeće traži ima pravo izjašnjenja o tom zahtjevu ali ne smije sudjelovati kod donošenja odluke.

Članak 42. URED TUŽITELJA

(1) Ured Tužitelja djeluje neovisno, kao zasebno tijelo Suda. Odgovoran je za primanje prijava, dojava i svih potkrijepljenih obavijesti o kaznenim djelima iz nadležnosti Suda, za njihovo provjeravanje te za provedbu istrage i kaznenih progona pred Sudom. Nijedan član Ureda Tužitelja ne smije tražiti niti primati upute od bilo kakvih vanjskih izvora.

(2) Na čelu Ureda je Tužitelj. Tužitelj ima sve ovlasti za upravu i vođenje poslova Ureda, uključujući osoblje, prostore i druga sredstva. Tužitelju pomaže jedan ili više zamjenika. Oni su ovlašteni poduzeti bilo koju radnju koju na temelju ovoga Statuta može poduzeti Tužitelj. Tužitelj i njegovi zamjenici moraju biti osobe različitog državljanstva. Moraju biti zaposleni s punim radnim vremenom.

(3) Tužitelj i njegovi zamjenici moraju biti osobe visokih moralnih kvaliteta, posjedovati visoku stručnost i bogato praktično iskustvo u kaznenom progonu ili suđenju u kaznenim predmetima. Moraju izvrsno poznavati i tečno govoriti barem jedan od službenih jezika Suda.

(4) Tužitelja tajnim glasovanjem bira Skupština država stranaka. Njegovi zamjenici biraju se na isti način sa liste kandidata koju podnosi Tužitelj. Za svako slobodno mjesto zamjenika, Tužitelj mora predložiti tri kandidata. Osim ako pri izboru ne bude odlučeno da im mandat traje kraće, Tužitelj i njegovi zamjenici obnašaju svoju dužnost tijekom devet godina i ne mogu ponovno biti birani na istu dužnost.

(5) Tužitelj i njegovi zamjenici ne smiju se upuštati ni u kakve djelatnosti koje bi mogle utjecati na njihove dužnosti ili utjecati na povjerenje u njihovu neovisnost. Oni se ne smiju baviti bilo kakvim zanimanjem profesionalne naravi.

(6) Predsjedništvo može osloboditi Tužitelja ili zamjenika Tužitelja od postupanja u određenom predmetu na njegov/njezin zahtjev.

(7) Niti Tužitelj, niti zamjenik Tužitelja ne smiju sudjelovati u predmetu u kojem bi se u njihovu nepristranost moglo razborito posumnjati po bilo kojoj osnovi. Oni se moraju izuzeti iz rada na predmetu sukladno ovome stavku ako su, između ostalog, već prethodno sudjelovali u bilo kojem svojstvu u istom predmetu pred Sudom ili u povezanom kaznenom predmetu na nacionalnoj razini koji je obuhvaćao osobu protiv koje se pred Sudom vodi istraga ili koja se kazneno goni.

(8) Sva pitanja izuzeće Tužitelja ili zamjenika Tužitelja rješava Žalbeno vijeće.

(a) Osoba protiv koje se vodi istraga ili kazneni progon može u svako doba zatražiti izuzeće Tužitelja ili zamjenika Tužitelja zbog osnova propisanih u ovome članku.

(b) Tužitelj ili zamjenik Tužitelja imaju pravo očitovati se o takvom zahtjevu.

(9) Tužitelj će imenovati savjetnike pravne struke s iskustvom u pojedinim područjima, uključivši, ali ne i ograničivši se, na područje problematike nasilja između spolova, seksualnog nasilja te nasilja nad djecom.

Članak 43. TAJNIŠTVO

(1) Tajništvo je odgovorno za poslovanje i sudsku upravu Suda, izuzevši poslovanje i ovlasti Tužitelja sukladno članku 42. ovoga Statuta.

(2) Na čelu Tajništva je Tajnik koji je glavni upravni dužnosnik Suda. Pri obnašanju svoje dužnosti Tajnik je podređen ovlastima Predsjednika Suda.

(3) Tajnik i zamjenik Tajnika moraju biti osobe visokih moralnih kvaliteta i visoke stručnosti te moraju izvrsno poznavati i tečno govoriti najmanje jedan od službenih jezika Suda.

(4) Tajnika biraju suci tajnim glasovanjem i apsolutnom većinom, uzimajući u obzir sve preporuke Skupštine država stranaka. Po potrebi i na preporuku Tajnika, suci na isti način biraju i zamjenika Tajnika.

(5) Tajnik obnaša svoju dužnost u mandatu od pet godina, s punim radnim vremenom i može još jednom biti izabran na istu dužnost. Zamjenik Tajnika obnaša svoju dužnost u mandatu od pet godina ili kraće. O tome odlučuju suci apsolutnom većinom. Zamjenik Tajnika može biti izabran i na osnovi da po pozivu obnaša svoju dužnost prema potrebama.

(6) Tajnik u okviru Tajništva osniva Odjel za žrtve kaznenih djela i svjedoke. Taj Odjel osigurava, u konzultacijama s Uredom tužitelja, zaštitne mjere i sporazume, savjetovanje i drugu prikladnu pomoć žrtvama kaznenih djela i svjedocima koji nastupaju pred Sudom te ostalim osobama koje su ugrožene zbog iskaza svjedoka. Odjel zapošljava osoblje koje ima stručna znanja i iskustvo potrebno za rad s osobama koje su pretrpjele traume, uključujući traume prouzročene zločinima seksualnog nasilja.

Članak 44. OSOBLJE NA RADU U SUDU

(1) Kvalificirano osoblje, potrebno za rad u njihovim uredima, imenuju Tužitelj i Tajnik. Kod Tužitelja to uključuje i imenovanje istražitelja.

(2) Pri zapošljavanju osoblja Tužitelj osigurava najviše standarde učinkovitosti, sposobnosti i čestitosti, vodeći računa, mutatis mutandis, o kriterijima propisanim u članku 36. stavak 8. ovoga Statuta.

(3) Tajnik će, sporazumno s Predsjedništvom i Tužiteljem, predložiti Propise o osoblju koji sadrže odredbe i uvjete za imenovanje, plaće i otpust iz službe osoblja Suda. Te propise potvrđuje Skupština država stranaka.

(4) U iznimnim okolnostima Sud može koristiti stručno znanje besplatnog osoblja koje ponude države stranke, međuvladine organizacije ili nevladine organizacije, kako bi se pomoglo rad bilo kojeg tijela Suda. Tužitelj može prihvatiti takvu ponudu u ime svojega Ureda. Takvo besplatno osoblje zapošljava se sukladno smjernicama koje utvrđuje Skupština država stranaka.

Članak 45. SVEČANA IZJAVA

Prije stupanja na svoju dužnost prema ovome Statutu, suci, Tužitelj, zamjenici Tužitelja, Tajnik i zamjenik Tajnika daju javno, pred sudom, svečanu izjavu da će svoju dužnost obnašati nepristrano i savjesno.

Članak 46. SMJENJIVANJE S DUŽNOSTI

(1) Sudac, Tužitelj, zamjenik Tužitelja, Tajnik ili zamjenik Tajnika smijenit će se s dužnosti odlukom prema stavku 2. ovoga članka ako se, sukladno Pravilima o postupku i dokazima, za nekoga od njih utvrdi:

(a) da je svojim ponašanjem ozbiljno narušio pravila službe ili počinio tešku povredu svojih dužnosti propisanih ovim Statutom, ili da

(b) nije u mogućnosti obnašati svoju dužnost kako je propisano ovim Statutom.

(2) Odluku iz stavka 1. ovoga članka o smjenjivanju suca, Tužitelja ili zamjenika Tužitelja donosi Skupština država stranaka tajnim glasovanjem:

(a) u slučaju suca - na preporuku preostalih sudaca prihvaćenu dvotrećinskom većinom - dvotrećinskom većinom glasova država stranaka;

(b) u slučaju Tužitelja - apsolutnom većinom država stranaka;

(c) u slučaju zamjenika Tužitelja - apsolutnom većinom država stranaka na preporuku Tužitelja.

(3) Odluku o smjenjivanju s dužnosti Tajnika ili zamjenika Tajnika donose suci apsolutnom većinom.

(4) Sudac, Tužitelj, zamjenik Tužitelja, Tajnik ili zamjenik Tajnika čija je sposobnost obnašanja dužnosti prema ovome Statutu osporena, ima potpunu mogućnost podnositi i razgledati dokaze te davati izjave i prijedloge u skladu s Pravilima o postupku i dokazima; na druge načine međutim, ne može sudjelovati u razmatranju predmeta.

Članak 47. STEGOVNE MJERE

Sudac, Tužitelj, zamjenik Tužitelja, Tajnik ili zamjenik Tajnika koji je svojim ponašanjem narušio/narušila pravila službe manje težine od one iz članka 46. stavak 1. ovoga Statuta, odgovara stegovno sukladno Pravilima o postupku i dokazima.

Članak 48. POVLASTICE I IMUNITETI

(1) Sud uživa na području svake državne stranke sve povlastice i imunitete potrebne za ostvarivanje njegovih ciljeva.

(2) Kad obavljaju poslove Suda ili s njima povezane poslove, Suci, Tužitelj, zamjenik Tužitelja i Tajnik uživaju iste povlastice i imunitete koje imaju šefovi diplomatskih misija. Nakon isteka svojeg mandata, zadržavaju u odnosu na iznesenu pisanu ili izgovorenu riječ te radnje koje su poduzeli u službenom svojstvu, imunitet od pravnih postupaka bilo koje vrste.

(3) Zamjenik Tajnika, osoblje Ureda Tužitelja i osoblje Tajništva uživa povlastice i imunitete te olakšice potrebne za obnašanje svojih dužnosti u skladu sa sporazumom o povlasticama i imunitetima Suda.

(4) S odvjetnicima, stručnjacima, svjedocima i drugim osobama čija je nazočnost potrebna u sjedištu Suda postupa se na način koji je nužan za pravilno djelovanje Suda, sukladno sporazumu o povlasticama i imunitetima Suda.

(5) Povlastice i imuniteti:

(a) suca ili Tužitelja mogu biti otklonjeni odlukom apsolutne većine sudaca;

(b) Tajnika - može otkloniti Predsjedništvo;

(c) zamjenika Tužitelja i osoblja Ureda Tužitelja - može otkloniti Tužitelj;

(d) zamjenika Tajnika i osoblja Tajništva - može otkloniti Tajnik.

Članak 49. PLAĆE, NAKNADE I TROŠKOVI

Suci, Tužitelj, zamjenici Tužitelja, Tajnik i zamjenik Tajnika primat će plaće, naknade i troškove koje odredi Skupština država stranaka. Plaće i naknade ne smiju biti umanjene tijekom mandata tih osoba.

Članak 50.
SLUŽBENI I RADNI JEZICI

- (1) Službeni jezici Suda su arapski, kineski, engleski, francuski, ruski i španjolski. Sudske presude i druge odluke kojima Sud rješava temeljna pitanja objavljuju se na tim jezicima. Sukladno kriterijima u Pravilima o postupku i dokazima, za potrebe ovoga stavka, Predsjedništvo određuje za koje se odluke treba smatrati da rješavaju temeljna pitanja.
- (2) Radnici jezici Suda su engleski i francuski. Pravila o postupku i dokazima određuju situacije u kojima se drugi službeni jezici mogu upotrebljavati kao radni jezici.
- (3) Na zahtjev jedne stranke u postupku ili države koja se smije umiješati u postupak, Sud će dopustiti da ta stranka ili država koristi i drugi jezik osim engleskog i francuskog ako smatra da se takvo dopuštenje može opravdati na odgovarajući način.

Članak 51.
PRAVILA O POSTUPKU I DOKAZIMA

- (1) Pravila o postupku i dokazima stupaju na snagu nakon što ih prihvati dvotrećinska većina članica Skupštine država stranaka.
- (2) Izmjene i dopune Pravila o postupku i dokazima može predložiti:
- (a) svaka država stranka;
 - (b) suci na temelju odluke donesene apsolutnom većinom; ili
 - (c) Tužitelj.
- Takve izmjene i dopune stupaju na snagu nakon što ih prihvati dvotrećinska većina članica Skupštine država stranaka.
- (3) Nakon prihvaćanja Pravila o postupku i dokazima, u hitnim slučajevima za koje Pravila ne predviđaju specifično rješenje pred Sudom, suci mogu, dvotrećinskom većinom, sastaviti privremena pravila. Ona će se primjenjivati sve dok na sljedećoj redovnoj ili izvanrednoj Skupštini država stranaka ne budu potvrđena, izmijenjena ili odbijena.
- (4) Pravila o postupku i dokazima, njihove izmjene i dopune te sva privremena pravila moraju biti u skladu s ovim Statutom. Izmjene i dopune Pravila o postupku i dokazima kao i privremena pravila ne mogu se primjenjivati s povratnim učinkom na štetu osobe protiv koje se vodi istraga, protiv koje se vodi kazneni progon ili se izriče presuda.
- (5) U sukobu između Statuta i Pravila o postupku i dokazima prednost ima Statut.

Članak 52.
PROPISI O POSLOVANJU SUDA

- (1) U skladu s ovim Statutom i Pravilima o postupku i dokazima suci apsolutnom većinom glasova donose Propise o poslovanju Suda, potrebne za njegov rad i djelovanje.
- (2) U izradi Propisa i njihovih izmjena i dopuna mora biti konzultiran Tužitelj i Tajnik.
- (3) Propisi o poslovanju Suda i njihove izmjene i dopune stupaju na snagu nakon prihvaćanja, osim ako suci ne odluče drugačije. Neposredno nakon prihvaćanja dostavljaju se državama strankama na mišljenje. Ako te države u roku od šest mjeseci ne prigovore Propisima, oni ostaju na snazi.

Peti dio
ISTRAGA I KAZNENI PROGON
Članak 53.
POKRETANJE ISTRAGE

- (1) Nakon što ocijeni obavijesti koje su mu/joj dostavljene, Tužitelj će pokrenuti istragu osim ako ne odluči da nema razborite osnove za daljnje postupanje prema ovome Statutu. Pri tome će Tužitelj razmotriti:
- (a) da li dostupne obavijesti i podaci pružaju razboritu osnovu za sumnju da je počinjeno kazneno

djelo iz nadležnosti Suda ili da je njegovo činjenje u tijeku;

(b) da li postoje smetnje za pokretanje i vođenje postupka iz članka 17; i

(c) da li težina kaznenog djela i interesi njegovih žrtava predstavljaju važne razloge za zaključak da istraga ne bi služila interesima pravde.

Ako tužitelj utvrdi da ne postoji razborita osnova za pokretanje postupka i odluku o tome temelji isključivo na osnovi iz točke (c) ovoga stavka, o tome mora izvijestiti Predraspravno vijeće.

(2) Ako nakon istrage Tužitelj utvrdi da ne postoji dovoljno osnova za kazneni progon jer:

(a) ne postoji pravna ili činjenična osnova za izdavanje naloga ili poziva osobi prema članku 58;

(b) postoji koja od smetnji iz članka 17; ili

(c) kazneni progon ne služi interesima pravde, uzimajući u obzir sve okolnosti uključujući težinu kaznenog djela, interese njegovih žrtava, dob i ubrojivost počinitelja te njegov ili njezin doprinos kaznenom djelu.

Tužitelj će izvijestiti Predraspravno vijeće i državu koja je podnijela prijavu na temelju članka 14. ili Vijeće sigurnosti u slučaju prijave na temelju članka 13. točka (b), o svojoj odluci i razlozima njezinog donošenja.

(3) (a) Na zahtjev države koja je podnijela prijavu na temelju članka 14, ili na zahtjev Vijeća sigurnosti na temelju članka 13. točka (b), Predraspravno vijeće može razmotriti odluku Tužitelja da ne pokrene postupak utemeljenu na odredbama stavka 1. ili 2. ovoga članka te od njega zatražiti da ju preispita.

(b) Pored toga, Predraspravno vijeće može na vlastiti poticaj razmotriti odluku Tužitelja da ne pokrene postupak koja je utemeljena isključivo na odredbama stavaka 1(c) ili 2(c) ovoga članka. U takvom slučaju odluka Tužitelja ima učinak samo ako ju potvrdi Predraspravno vijeće.

(4) Tužitelj može u svako doba preispitati odluku o pokretanju istrage ili kaznenog progona ako se pokažu nove činjenice ili se sazna za nove obavijesti.

Članak 54.

DUŽNOSTI I OVLAŠTI TUŽITELJA U ISTRAZI

(1) Tužitelj mora:

(a) kako bi utvrdio istinu, voditi istragu tako da obuhvati sve činjenice i dokaze važne za procjenu da li postoji kaznena odgovornost prema ovome Statutu te na jednak način istraživati činjenice koje idu na štetu i u korist počinitelja kaznenog djela;

(b) poduzeti potrebne mjere za osiguranje učinkovite istrage i kaznenog progona za kaznena djela iz nadležnosti Suda, poštujući pri tome interese i osobne okolnosti žrtava i svjedoka kaznenih djela, uključujući dob, spol - kako je određen u članku 7. stavak 3. - zdravlje te uzevši u obzir prirodu kaznenog djela, posebice ako je ono počinjeno uz seksualno nasilje, nasilje između spolova ili nasilje nad djecom; i

(c) u cijelosti poštivati prava osoba koja proizilaze iz ovoga Statuta.

(2) Tužitelj može provoditi istragu na području neke države:

(a) sukladno odredbama Devetoga dijela ovoga Statuta; ili

(b) sukladno ovlastima koje mu je dalo Predraspravno vijeće prema odredbi članka 57, stavak 3(d).

(3) Tužitelj može:

(a) prikupljati dokaze te procjenjivati njihovu vjerodostojnost;

(b) zatražiti nazočnost osoba pod istragom, žrtava kaznenog djela ili svjedoka i ispitivati ih;

(c) zatražiti suradnju bilo koje države ili međuvladine organizacije ili ustanove sukladno njihovoj nadležnosti i/ili mandatu;

(d) sklopiti takve sporazume koji ne proturječe ovome Statutu a mogu biti potrebni za omogućavanje suradnje neke države, međuvladine organizacije ili osobe;

(e) sporazumjeti se da se u bilo kojem stadiju postupka ne otkrivaju isprave ili podaci koje je Tužitelj pribavio pod uvjetom povjerljivosti i isključivo radi pribavljanja dokaza, osim ako osoba koja je podatke dostavila ne pristane na takvo objavljivanje; i

(f) poduzeti ili zatražiti nužne mjere za zaštitu tajnosti obavijesti ili podataka, zaštitu pojedine bilo koje osobe ili zaštitu dokaza.

Članak 55.
PRAVA OSOBA POD ISTRAGOM

(1) U istrazi koja se vodi prema ovome Statutu:

- (a) nitko ne smije biti prisiljen optužiti samoga sebe ili priznati krivnju;
- (b) nitko ne smije biti podvrgnut bilo kojem obliku prisile, pritiska ili prijetnje, mučenja ili bilo kojem obliku okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja;
- (c) svatko tko se ispituje na jeziku različitom od onoga koji potpuno razumije i govori, mora imati besplatnu pomoć stručnoga tumača te sve one prijevode koji su potrebni prema načelu pravičnosti; i
- (d) nitko ne smije biti podvrgnut samovoljnom uhićenju ili pritvoru niti mu se smije oduzeti sloboda po nekoj drugoj osnovi i postupku osim onih predviđenih ovim Statutom.

(2) Ako postoje osnove za sumnju da je određena osoba počinila kazneno djelo iz nadležnosti Suda i treba biti ispitan bilo od Tužitelja bilo od državne vlasti na temelju zahtjeva koji joj je podnesen prema odredbama Devetog dijela ovoga Statuta, prije početka ispitivanja mora imati slijedeća prava:

- (a) pravo na obavijest prije početka ispitivanja da protiv nje/njega postoje osnovane sumnje da je počinila/počinio kazneno djelo iz nadležnosti Suda;
- (b) pravo na šutnju bez da će se ta njezina/njegova šutnja uzet u obzir prilikom utvrđivanja krivnje ili nadležnosti;
- (c) pravo na pravnu pomoć osobe po vlastitom izboru odnosno, ako takve pomoći nema, pravo na pravnu pomoć osobe koja će joj biti dodijeljena uvijek kada to nalažu interesi pravde te besplatno ako nema na raspolaganju dovoljno sredstava da tu osobu sama/sam plati i
- (d) pravo na ispitivanje u nazočnosti odvjetnika osim ako se nije sama/sam dragovoljno odrekla/odrekao toga prava.

Članak 56.
ODLUKE PREDRASPRAVNOG VIJEĆA U SLUČAJU POGODNE PRILIKE ZA ISTRAGU

(1) (a) Ako Tužitelj smatra da u nekoj istrazi postoji jedinstvena pogodna prilika za ispitivanje svjedoka, prikupljanje dokaza i provjeru njihove vjerodostojnosti koja kasnije u stadiju suđenja ne bi postojala, o tome će izvijestiti Predraspravno vijeće.

(b) U takvom slučaju Predraspravno vijeće može, na zahtjev Tužitelja, poduzeti sve mjere koje su potrebne da bi se osigurala učinkovitost i pravilnost postupka te posebice, da bi se zaštitila prava obrane.

(c) Osim ako Predraspravno vijeće ne odluči drugačije, Tužitelj mora podnijeti važne obavijesti o osobi koja je uhićena ili koja je pred Sud pozvana zbog istrage navedene u točki (a) ovoga stavka, kako bi ta osoba mogla dati iskaz o određenoj stvari.

(2) Mjere iz stavka 1(b) ovoga članka mogu uključiti:

- (a) davanje preporuka ili naloga o radnjama koje treba poduzeti;
- (b) nalog da se u postupku vode zapisnici;
- (c) imenovanje stručnog pomoćnika;
- (d) davanje ovlasti odvjetniku uhićene osobe ili osobe koja je pozvana pred Sud da sudjeluje u postupku ili ako još nije došlo do uhićenja ili takvog pozivanja ili odvjetnik još nije određen, određivanje drugog odvjetnika koji će prisustvovati radnjama u postupku i zastupa interese obrane;
- (e) imenovanje jednog člana Predraspravnog vijeća ili, po potrebi drugog suca Predraspravnog ili Raspravnog odjela, sa zadaćom praćenja prikupljanja dokaza i ispitivanja osoba te izdavanja potrebnih naloga i preporuka;
- (f) poduzimanje svih mjera od nužnosti za prikupljanje i zaštitu dokaza.

(3) (a) Ako Tužitelj nije zatražio mjere na temelju ovoga članka ali Predraspravno vijeće smatra da su one nužne za zaštitu dokaza važnih za obranu na suđenju, Vijeće će saslušati Tužitelja o pitanju valjanog razloga za njegov propust zahtijevanja takvih mjera. Ako Predraspravno vijeće nakon toga zaključi da je Tužiteljev propust u tom smislu neopravdan, može poduzeti takve mjere na vlastiti poticaj.

(b) Protiv odluke Predraspravnog vijeća da poduzme mjere na vlastiti poticaj Tužitelj može podnijeti žalbu o kojoj će se rješavati po hitnom postupku.

(4) O dopuštenosti dokaza koji su zaštićeni ili prikupljeni za suđenje ili o njihovim zapisnicima, odlučuje se na suđenju prema odredbama članka 69. ovoga Statuta. Vjerodostojnost tih dokaza utvrdit će Raspravno vijeće.

Članak 57.

DUŽNOSTI I OVLASTI PREDRASPRAVNOG VIJEĆA

(1) Osim ako ovaj Statut ne propisuje drugačije, Predraspravno vijeće postupa i odlučuje sukladno odredbama ovoga članka.

(2) (a) Nalozi ili odluke prema odredbama članaka 15., 18., 19., 54. stavak 2., 61. stavak 7. i članak 72. donose se zajedničkom odlukom većine sudaca.

(b) U svim ostalim slučajevima postupa i odlučuje sudac pojedinac Predraspravnog vijeća sukladno ovome Statutu osim ako drugačije ne propisuju Pravila o postupku i dokazima ili ako drugačije ne odluči većina sudaca članova Predraspravnog vijeća.

(3) Osim drugih dužnosti propisanih ovim Statutom, u djelokrugu je Predraspravnog vijeća:

(a) izdavanje naredbi i naloga na zahtjev Tužitelja koji su potrebni za svrhe istrage;

(b) izdavanje, na zahtjev osobe koja je uhićena ili pozvana pred Sud u skladu sa člankom 58., naredbi koje su toj osobi potrebne za pripremanje obrane, uključujući i mjere predviđene člankom 56. odnosno zahtijevanje suradnje na temelju Devetog dijela ovoga Statuta;

(c) po potrebi, osiguranje zaštite i privatnosti žrtava kaznenog djela i svjedoka, očuvanje dokaza, zaštite uhićenih ili pozvanih osoba te zaštite podataka važnih za nacionalnu sigurnost;

(d) izdavanje ovlasti Tužitelju za poduzimanje posebnih istražnih radnji na području države stranke čija suradnja prema Devetom dijelu ovoga Statuta nije bila osigurana, pod uvjetom da je Predraspravno vijeće, uzevši u obzir stajališta te države kad god je to bilo moguće, utvrdilo kako je ta država nedvosmisleno u nemogućnosti izvršiti neki zahtjev za suradnju zbog nedostupnosti nekog dijela njezinog pravosudnog sustava koji bi za to bio nadležan prema Devetom dijelu ovoga Statuta;

(e) u slučaju u kojem je neki uhićeni nalog ili poziv izdan na temelju odredbe članka 58. zatražiti suradnju država prema odredbama članka 93. stavak 1(j) radi poduzimanja mjera u svrhu oduzimanja imovine, posebice u korist žrtava kaznenog djela. Takav zahtjev Vijeće može izdati nakon što je razmotrilo jačinu dokaza te prava stranaka na način propisan ovim Statutom i Pravilima o postupku i dokazima.

Članak 58.

IZDAVANJE UHIDBENIH NALOGA I SUDSKIH POZIVA OD STRANE PREDRASPRAVNOG VIJEĆA

(1) Nakon započinjanja istrage Predraspravno vijeće, u bilo koje doba, na zahtjev Tužitelja će izdati uhićbeni nalog za neku osobu ako nakon razmatranja zahtjeva te dokaza ili obavijesti koje je podnio Tužitelj, utvrdi:

(a) da postoje razborite osnove za sumnju da je određena osoba počinila kazneno djelo iz nadležnosti Suda; i

(b) da se uhićenje te osobe čini nužnim kako bi se:

(I) osigurala njezina nazočnost na suđenju,

(II) spriječilo da ta osoba narušava ili ugrožava istragu ili sudski postupak; ili

(III) po potrebi, spriječilo da ta osoba nastavi s počinjenjem istoga kaznenog djela ili djela koje je s njim povezano i koje je u nadležnosti Suda te proizlazi iz istih okolnosti.

(2) Tužiteljev zahtjev mora sadržavati:

(a) ime osobe i ostale bitne podatke za njezinu istovjetnost;

(b) posebnu naznaku kaznenog djela iz nadležnosti Suda za koje se tvrdi da ga je počinila odnosna osoba;

(c) kratak prikaz činjenica koje čine kaznena djela;

(d) sažetak dokaza i drugih obavijesti iz kojih proizlaze razborite osnove za sumnju da je ta djela počinila odnosna osoba;

(e) razlog zbog kojeg Tužitelj smatra uhićenje odnosne osobe nužnim.

(3) Uhidbeni nalog sadržava:

(a) ime osobe i ostale bitne podatke za njezinu istovjetnost;

(b) posebnu naznaku kaznenog djela iz nadležnosti Suda za koje se tvrdi da ga je počinila odnosna osoba; i

(c) kratak prikaz činjenica koje čine kaznena djela.

(4) Uhidbeni nalog ostaje na snazi dok Sud ne odredi drugačije.

(5) Na temelju uhidbenog naloga Sud može zatražiti privremeno uhićenje ili uhićenje i predaju osobe prema odredbama Devetog dijela ovoga Statuta.

(6) Tužitelj može od Predraspravnog vijeća zatražiti da izmijeni uhidbeni nalog uz izmjenu ili proširenje kaznenih djela koja su u njemu označena. Predraspravno vijeće će iznijeti nalog ako utvrdi da postoje razborite osnove za sumnju da je odnosna osoba počinila takva izmijenjena ili proširena kaznena djela.

(7) Umjesto uhidbenog naloga, Tužitelj može od Predraspravnog vijeća zatražiti izdavanje poziva nekoj osobi da se pojavi pred Sudom. Predraspravno vijeće će izdati takav poziv ako utvrdi da postoje razborite osnove za sumnju da je ta osoba počinila navedeno kazneno djelo te da je sudski poziv dovoljan za osiguranje njezinog dolaska pred Sud. Ono može taj poziv izdati uz uvjete kojima se ograničava osobna sloboda (bez pritvaranja) ili bez njih ako je to moguće na temelju nacionalnog prava. Poziv mora sadržavati:

(e) ime osobe i ostale bitne podatke za njezinu istovjetnost;

(b) određeni nadnevak kada se ta osoba mora pojaviti pred Sudom;

(c) posebnu naznaku kaznenog djela iz nadležnosti Suda za koje se tvrdi da ga je počinila odnosna osoba; i

(d) kratak prikaz činjenica koje čine kaznena djela.

Poziv će se uručiti pozvanoj osobi.

Članak 59.

POSTUPAK UHIĆENJA U DRŽAVI PRITVORA

(1) Odmah nakon primitka zahtjeva za privremeno uhićenje ili za uhićenje i predaju država stranka mora poduzeti mjere za uhićenje odnosne osobe sukladno svojim propisima i odredbama Devetog dijela ovoga Statuta.

(2) Uhićena osoba mora bez odgode biti dovedena pred nadležno sudsko tijelo u državi pritvora. Sukladno njezinom zakonu, to će tijelo utvrditi;

(a) da se nalog odnosi na tu osobu;

(b) da je ta osoba bila zakonito uhićena; i

(c) da su prava te osobe bila poštivana.

(3) Uhićena osoba ima pravo od nadležne vlasti u državi pritvora zatražiti privremeno puštanje na slobodu do predaje.

(4) Odlučujući o takvom zahtjevu, nadležna vlast u državi pritvora razmotrit će, vodeći računa o težini kaznenih djela, da li postoje hitne i iznimne okolnosti koje bi opravdale privremeno puštanje na slobodu i da li postoje potrebna jamstva koja osiguravaju ispunjenje dužnosti te države da osobu preda Sudu. Te vlasti ne mogu prosuđivati da li je Sud pravilno izdao uhidbeni nalog sukladno članku 58. stavak 1(a) i (b).

(5) Predraspravno vijeće mora biti upoznato sa svakim zahtjevom za privremeno puštanje na slobodu do predaje. Ono će nadležnom tijelu države pritvora dati preporuke u tom pogledu. Nadležno tijelo države pritvora mora te preporuke u cijelosti i valjano razmotriti, uključujući i preporuke u pogledu mjera za sprečavanje bijega takve osobe.

(6) Ako tražena osoba bude privremeno puštena na slobodu, Predraspravno vijeće može tražiti povremena izvješća o stanju privremenog puštanja na slobodu.

(7) Čim država pritvora naredi njezinu predaju, takva će osoba što je prije moguće biti sprovedena Sudu.

Članak 60.

POČETNI STADIJ POSTUPKA PRED SUDOM

- (1) Nakon predaje osobe Sudu ili nakon njezinog samoinicijativnog pojavljivanja ili pojavljivanja na poziv, Predraspravno vijeće će provjeriti da li je upoznata sa svim kaznenim djelima koja su joj stavljena na teret te pravima prema ovome Statutu, uključujući i pravo zahtijevanja privremenog puštanja na slobodu do suđenja.
- (2) Osoba protiv koje je izdan uhidbeni nalog može podnijeti zahtjev za privremeno puštanje na slobodu do suđenja. Predraspravno vijeće će ju ostaviti u pritvoru ako utvrdi da su ispunjeni uvjeti propisani člankom 58. stavak 1. Ako to ne utvrdi, Predraspravno vijeće tu će osobu uvjetno ili bezuvjetno pustiti na slobodu.
- (3) Predraspravno vijeće povremeno ispituje svoju odluku o privremenom puštanju na slobodu ili o pritvoru. Ono to može svakodobno učiniti na zahtjev Tužitelja ili odnosne osobe. Nakon preispitivanja, Vijeće može izmijeniti svoju odluku ako utvrdi da to nalažu promijenjene okolnosti.
- (4) Predraspravno vijeće osigurava da osoba prije suđenja ne bude nerazumno dugo pritvorena zbog neopravdanog odugovlačenja Tužitelja s postupkom. Ako dođe do takvog odugovlačenja, Sud će razmotriti njezino bezuvjetno ili uvjetno puštanje na slobodu.
- (5) Ako je to nužno, Predraspravno vijeće može izdati uhidbeni nalog radi osiguranja nazočnosti osobe koja je bila puštena na slobodu.

Članak 61. POTVRDA OPTUŽBI PRIJE SUĐENJA

- (1) Sukladno odredbama stavka 2. ovoga članka, Predraspravno vijeće će, u razboritom roku nakon predaje osobe Sudu ili njezinog dragovoljnog pojavljivanja pred Sudom, održati raspravu za potvrdu optužbi koje Tužitelj namjerava iznijeti na suđenju. Rasprava se drži u nazočnosti Tužitelja, optuženika te njegovog/njezinog branitelja.
- (2) Na zahtjev Tužitelja ili vlastiti poticaj Predraspravno vijeće može odlučiti da raspravu radi potvrde optužbi održi u odsutnosti optuženika:
 - (a) ako se optuženik odrekne prava nazočnosti, ili
 - (b) ako je optuženik pobjegao ili se ne može pronaći a poduzete su sve razborite mjere da se osigura njegova nazočnost pred Sudom, da ga se obavijesti o podignutim optužbama i o održavanju rasprave radi njihove potvrde.U takvom slučaju optuženika će zastupati odvjetnik ako Predraspravno vijeće utvrdi da je to u interesu pravde.
- (3) U razboritom roku prije rasprave:
 - (a) optuženiku se mora dostaviti primjerak isprave s optužbama na temelju kojih Tužitelj optuženika želi izvesti na suđenje;
 - (b) optuženik mora biti upoznat s dokazima na koje se Tužitelj želi pozvati na suđenju. Predraspravno vijeće može izdati naloge glede međusobnog upoznavanja stranaka s dokazima koje namjeravaju izvesti na suđenju.
- (4) Prije rasprave Tužitelj može nastaviti i dopuniti istragu te izmijeniti ili povući optužbe. O izmjeni ili povlačenju optužbe optuženik mora biti obaviješten u razboritom roku. Ako povlači optužbu, Tužitelj mora Predraspravno vijeće obavijestiti o razlozima svoje odluke.
- (5) Na raspravi Tužitelj mora svaku točku optužbe potkrijepiti s dovoljno dokaza za osnovanu sumnju u postojanje kaznenog djela i optuženikovu krivnju. Tužitelj može pridonijeti isprave ili sažete dokaze i ne mora pozivati svjedoke od kojih očekuje svjedočenje na suđenju.
- (6) Optuženik na raspravi može:
 - (a) prigovoriti optužbama;
 - (b) osporiti Tužiteljeve dokaze;
 - (c) iznijeti dokaze.
- (7) Na temelju rezultata rasprave Predraspravno vijeće odlučuje postoji li dovoljno dokaza za osnovanu sumnju u postojanje svakog kaznenog djela i optuženikovu krivnju prema optužbi. Ovisno o svojoj odluci Predraspravno vijeće će:
 - (a) potvrditi one točke optužbi glede kojih je utvrdilo postojanje dovoljno dokaza te optuženika uputiti pred Raspravno vijeće radi suđenja za te točke;
 - (b) odbiti da potvrdi one točke optužbi za koje je utvrdilo da nema dovoljno dokaza;
 - (c) odgoditi raspravu i od Tužitelja zatražiti da razmotri:

- (I) pridonosenje novih dokaza ili provođenje daljnje istrage o određenoj optužbi; ili
(II) izmijeniti optužbu ako iz podnijetih dokaza proizlazi da se radi o drugačijem kaznenom djelu iz nadležnosti Suda.
- (8) Okolnost da je Predraspravno odbilo potvrditi optužbu ne sprečava Tužitelja da naknadno zatraži njezinu potvrdu ako to opravdavaju dodatni dokazi.
- (9) Uz obavijest o tome optuženiku, Tužitelj od Predraspravnog vijeća može zatražiti dozvolu da izmijeni optužbu i nakon potvrde optužbi, a prije početka suđenja. Ako Tužitelj zatraži proširenje točaka optužbi ili njihovu zamjenu težima, mora se održati rasprava za njihovu potvrdu u smislu ovoga članka. Nakon početka suđenja Tužitelj može, uz dozvolu Raspravnog vijeća, povući optužbe.
- (10) Svaki ranije izdan sudbeni nalog prestaje važiti glede svih točaka optužbi koje nije potvrdilo Predraspravno vijeće ili koje je Tužitelj povukao.
- (11) Nakon potvrde optužbi sukladno ovome članku, Predsjedništvo određuje sastav Raspravnog vijeća koje je, sukladno stavku 8. ovoga članka i članku 64. stavak 4. ovoga Statuta, odgovorno za provedbu daljnjeg postupka i koje će obavljati dužnosti i poslove Predraspravnog vijeća od važnosti za taj postupak.

Šesti dio
SUĐENJE
Članak 62.
MJESTO ODRŽAVANJA SUĐENJA

Osim ako se drugačije ne odluči, suđenje se održava u sjedištu Suda.

Članak 63.
SUĐENJE U OPTUŽENIKOVOJ PRISUTNOSTI

- (1) Optuženik mora biti nazočan tijekom suđenja.
- (2) Raspravno vijeće može odlučiti da udalji nazočnog optuženika koji opetovano narušava suđenje, uz eventualnu mogućnost da izvan sudnice prati suđenje i kontaktira s odvjetnikom putem uporabe komunikacijskih uređaja. Takve mjere primijenit će se samo u iznimnim okolnostima nakon što su se sve razborite mogućnosti pokazale neprikladnima te samo u strogo određenom trajanju.

Članak 64.
DUŽNOSTI I OVLAŠTI RASPRAVNOG VIJEĆA

- (1) Raspravno vijeće obavlja svoje dužnosti i izvršava ovlaštene propisane ovim člankom sukladno ovome Statutu i Pravilima o postupku i dokazima.
- (2) Raspravno vijeće osigurava pravično i ekspeditivno suđenje koje se vodi uz puno poštivanje optuženikovih prava te pružanje zaštite žrtvama kaznenog djela i svjedocima.
- (3) Nakon što mu je sukladno ovome Statutu dodijeljen predmet radi suđenja, Raspravno vijeće će:
- (a) održati ročište sa strankama radi određivanja svih radnji potrebnih pravičnom i ekspeditivnom vođenju postupka;
 - (b) utvrditi jezik ili jezike koji će se koristiti na suđenju, te
 - (c) na temelju bilo koje druge relevantne odredbe ovoga Statuta, unaprijed i dovoljno na vrijeme kako bi se stranke mogle pripremiti na suđenje, osigurati međusobno obavještanje stranaka o ispravama i obavijestima u pogledu kojih to još nije učinjeno.
- (4) Raspravno vijeće može, ako je to potrebno za njegovo učinkovito i pravično postupanje, zatražiti rješavanje prethodnih pitanja od Predraspravnog vijeća ili nekog drugog dostupnog suca Predraspravnog vijeća.
- (5) Nakon obavijesti strankama, Predraspravno vijeće može, po potrebi odrediti spajanje ili razdvajanje optužbi protiv više od jednog optuženika.
- (6) Pri obnašanju svojih dužnosti prije suđenja ili na suđenju Raspravno vijeće može:
- (a) obnašati sve dužnosti Predraspravnog vijeća određene u članku 61. stavak 11;
 - (b) zatražiti nazočnost i iskazivanje svjedoka te pridonosenje isprava i drugih dokaza, ako je to

potrebno, uz suradnju država, kako je to propisano ovim Statutom;

(c) osigurati zaštitu povjerljivih obavijesti;

(d) odrediti pribavljanje i iznošenje dokaza pored onih koji su već prikupljeni prije suđenja ili koje su stranke izvele na suđenju;

(e) osigurati zaštitu optuženika, svjedoka i žrtava kaznenog djela; i

(f) odlučivati o svim drugim važnim pitanjima.

(7) Suđenje se održava javno. Ipak, Raspravno vijeće može utvrditi da posebne okolnosti iziskuju isključenje javnosti sa rasprave ili njezinog dijela radi svrhe određene u članku 68. ili radi zaštite povjerljivih ili osjetljivih obavijesti koje se iznose u dokazivanju.

(8) (a) Na početku suđenja Raspravno će vijeće optuženiku pročitati optužbe koje je prethodno potvrdilo Predraspravno vijeće. Raspravno vijeće mora ustanoviti da je optuženik te optužbe razumio. Nakon toga dat će mu/joj priliku da se izjasni o krivnji sukladno članku 65. ili da izjavi da se ne smatra krivim.

(b) Predsjednik vijeća može na suđenju izdavati upute o vođenju postupka uključujući one kojima je cilj pravično i nepristrano vođenje postupka. Prema takvim uputama predsjednik vijeća, stranke mogu podnositi dokaze sukladno odredbama ovoga Statuta.

(9) Raspravno vijeće, uz ostalo, ima ovlasti da na zahtjev stranke ili na vlastiti poticaj:

(a) odluči o dopuštenosti ili važnosti dokaza; i

(b) poduzme sve mjere nužne za održavanje reda na raspravi.

(10) Raspravno vijeće brine se za sastavljanje cjelovitog zapisnika suđenja koji će točno odražavati provedeni postupak. Zapisnik vodi i čuva Tajnik.

Članak 65.

POSTUPAK NAKON PRIZNANJA KRIVNJE

(1) Ako optuženik prizna krivnju sukladno članku 64. stavku 8(a), Raspravno vijeće će utvrditi:

(a) razumije li optuženik prirodu i posljedice priznanja krivnje;

(b) da li je optuženik priznanje dao dragovoljno nakon što se dovoljno o tome savjetovao s braniteljem; i

(c) da li je priznanje potkrijepljeno činjenicama sadržanim u:

(i) optužbama koje je iznio Tužitelj a optuženik svojim priznanjem potvrdio;

(ii) drugom materijalu kojeg je podnio Tužitelj kao dodatak optužbi a koji optuženik prihvaća; i

(iii) drugim dokazima kao što su iskazi svjedoka koje je podnio Tužitelj ili optuženik.

(2) Ako Raspravno vijeće utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz prethodnog stavka, razmotrit će da li je priznanje, zajedno sa svim iznijetim dodatnim dokazima, dostatno za utvrđenje svih pravno relevantnih činjenica kaznenog djela obuhvaćenog priznanjem. Nakon toga možemo optuženika osuditi za to kazneno djelo.

(3) Ako Raspravno vijeće ne utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka, uzet će kao da optuženik nije priznao krivnju te odrediti da se suđenje nastavi prema redovnom postupku propisanom ovim Statutom a može i odlučiti da predmet ustupi drugom Raspravnom vijeću.

(4) Ako Raspravno vijeće smatra da je u interesu pravde, a osobito u interesu žrtava kaznenog djela, potpunije iznošenje bitnih činjenica, ono može:

(a) zatražiti od Tužitelja da pridonese dodatne dokaze uključujući i iskaze svjedoka; ili

(b) odrediti da se sušenje nastavi prema redovnom postupku propisanim ovim Statutom. U takvim skućajevima uzet će se kao da optuženik nije priznao krivnju. Ono može odlučiti i da predmet ustupi drugom Raspravnom vijeću.

(5) Bilo koji dogovori ili sporazumi između Tužitelja i obrane glede izmjene optužbi, priznanje krivnje ili kazni koje bi se trebale izreći ne obvezuju Sud.

Članak 66.

PRETPOSTAVKA OKRIVLJENIKOVE NEDUŽNOSTI

(1) Svatko je nedužan sve dok mu krivnja pred Sudom ne bude utvrđena sukladno pravu koje se primjenjuje prema ovome Statutu.

(2) Teret dokazivanja optuženikove krivnje je na Tužitelju.

(3) Da bi osudio optuženika, Sud mora biti uvjeren u njegovu krivnju izvan razborite sumnje.

Članak 67.

OPTUŽENIKOVA PRAVA

(1) Pri odlučivanju o bilo kojoj točki optužnice optuženik ima pravo na javnu raspravu uz obzir na odredbe ovoga Statuta, na pravično i nepristrano suđenje te na slijedeća minimalna jamstva, pod uvjetom pune ravnopravnosti;

(a) pravo biti bez odgode i detaljno upoznat s prirodom, sadržajem i razlozima optužbe na jeziku kojeg u cijelosti razumije i govori,

(b) pravo na dovoljno vremena i mogućnosti za pripremu obrane te na slobodnu komunikaciju s braniteljem od povjerenja kojeg je sam izabrao;

(c) pravo na suđenje bez nepotrebnog odugovlačenja;

(d) sukladno članku 63. stavak 2. pravo nazočnosti na suđenju, na osobno vođenje obrane ili putem odvjetnika kojega je sam izabrao a ako ga nema, pravo biti obaviješten o tome pravu te pravo na branitelja kojega određuje Sud u svim slučajevima kada to traže interesi pravde a besplatno je ako optuženik nema dovoljno sredstava da za nj sam plaća;

(e) pravo na ispitivanje svjedoka koji ga terete te pravo na dovođenje i ispitivanje svjedoka u svoju korist pod jednakim uvjetima. Optuženik također ima pravo da podnosi bilo koje prigovore optužbi te izvodi sve druge dokaze dopuštene prema ovome Statutu;

(f) pravo na besplatnu pomoć tumača i na prijevode potrebne prema zahtjevima pravičnosti ako radnje ili isprave koje se podnose Sudu nisu na jeziku kojeg u cijelosti razumije i govori;

(g) pravo da ne bude prisiljen svjedočiti ili priznati krivnju te pravo na šutnju bez da se takva šutnja može uzimati u obzir pri utvrđivanju krivnje ili nedužnosti;

(h) pravo na pisane ili usmene zahtjeve u svoju obranu bez prisege;

(i) pravo da mu se ne nameće nikakva promjena tereta dokazivanja ili bilo kakav teret pobijanja navoda Tužitelja.

(2) Osim kada je međusobno obavještavanje stranaka o ispravama i obavijestima propisano ovim Statutom. Tužitelj mora što je prije moguće, obavijestiti obranu o dokazima kojima raspolaže i za koje smatra da ukazuju na optuženikovu nedužnost a mogli bi umanjiti optuženikovu krivnju ili utjecati na vjerodostojnost dokaza optužbe. U dvojbi oko primjene ovoga stavka odlučuje Sud.

Članak 68.

ZAŠTITA ŽRTAVA KAZNENIH DJELA I SVJEDOKA TE NJIHOVO SUDJELOVANJE U POSTUPKU

(1) Sud mora poduzeti prikladne mjere za zaštitu sigurnosti fizičkog i psihičkog integriteta, dostojanstva i prihvatnosti žrtava kaznenih djela i svjedoka. Pri tome će uvažiti sve bitne okolnosti kao što su dob, spol - kako je određen u članku 7. stavak 3. - zdravlje i prirodu kaznenog djela, uzimajući u obzir - ali se ne ograničavajući na činjenicu - da li takvo kazneno djelo uključuje seksualno nasilje, nasilje između spolova ili nasilje nad djecom. Takve mjere mora poduzimati i Tužitelj, naročito tijekom istrage i kaznenog progona. One ne smiju utjecati na optuženikova prava, biti u neskladu s njima ili proturječiti načelu pravičnog i nepristranog suđenja.

(2) Iznimno od načela javnosti suđenja propisanog člankom 67, sudska vijeća mogu radi zaštite žrtava kaznenih djela, svjedoka a i optuženika, bilo koji dio postupka provesti in camera (nejavno) ili dopustiti iznošenje dokaza elektronskim ili drugim posebnim putem komunikacije. Osim ako Sud drugačije ne odredi uzimajući u obzir sve okolnosti, takve će se mjere primijeniti posebice u slučaju žrtava seksualnog nasilja ili u slučaju djeteta koje je žrtva kaznenog djela ili svjedok.

(3) U slučaju kada su kaznenim djelom pogođeni osobni interesi žrtava, Sud će dopustiti da se njihovi pogledi i stajališta iznesu u bilo kojem stadiju postupka ako smatra da je to prikladno te da ne utječe na optuženikova prava odnosno pravično i nepristrano suđenje. Takve poglede i stajališta mogu iznositi pravni zastupnici navedenih osoba ako to Sud smatra prikladnim, sukladno Pravilima o postupku i dokazima.

(4) Odjel za žrtve kaznenih djela i svjedoke može Tužitelju i Sudu davati savjete o prikladnim zaštitnim mjerama, sigurnosnim sporazumima, savjetovanju i pomoći kako to predviđa članak 43. stavak 6.

(5) Ako uzajamno obavještavanje stranaka o dokazima ili podacima prema ovome Statutu može teško ugroziti sigurnost svjedoka ili njegove/njezine obitelji, Tužitelj može, radi postupka koji se

vodi prije početka suđenja, uskratiti takve dokaze ili podatke i umjesto njih predočiti njihov sažetak. Takve mjere poduzet će se na način koji ne utječe i nije u neskladu s optuženikovim pravima te pravičnim i nepristranim suđenjem.

(6) Država može zatražiti poduzimanje mjera nužnih za zaštitu svojih službenika ili zastupnika te za zaštitu povjerljivih i osjetljivih podataka.

Članak 69.

DOKAZI

(1) Prije davanja iskaza svaki svjedok daje, sukladno Pravilima o postupku i dokazima, obećanje da će govoriti istinu.

(2) Svjedok na suđenju iznosi iskaz osobno osim u mjeri propisanoj člankom 68. ovoga Statuta ili Pravilima o postupku i dokazima. Sud može dopustiti davanje viva voce (usmenog) ili snimljenog iskaza putem video ili audio uređaja te podnošenje isprava ili pisanih prijepisa iskaza, sukladnih ovome Statutu i Pravilima o postupku i dokazima. Ove mjere međutim, ne smiju utjecati na optuženikova prava niti biti s njima u protivnosti.

(3) Sukladno članku 64, stranke mogu podnositi dokaze koji su važni u predmetu. Sud od njih može zatražiti da podnesu sve dokaze koje smatra potrebnim za utvrđivanje istine.

(4) Sukladno Pravilima o postupku i dokazima sud može odlučivati o važnosti ili dopuštenosti svakoga dokaza uzimajući u obzir, inter alia njegovu vrijednost ali i svu štetu koju bi dokaz prouzročio pravičnom suđenju ili pravičnoj ocjeni iskaza svjedoka.

(5) Sud mora poštivati i uzimati u obzir povlastice tajnosti i povjerljivosti, kako je to predviđeno Pravilima o postupku i dokazima.

(6) Sud neće tražiti dokaze o činjenicama koje su opće poznate, ali ih može sam izvidjeti.

(7) Dokazi pribavljeni uz povredu ovoga Statuta ili međunarodno priznatih ljudskih prava nisu dopušteni ako:

(a) povreda baca ozbiljnu sumnju na njihovu pouzdanost; ili

(b) bi upotreba takvih dokaza proturječila ugledu i svrsi Suda ili bi ih ozbiljno narušila.

(8) Kada odlučuje o važnosti ili dopuštenosti dokaza koje je pribavila država, Sud neće odlučivati o primjeni nacionalnog prava te države.

Članak 70.

KAZNENA DJELA PROTIV PRAVOSUĐA

(1) Sud je nadležan suditi za sljedeća namjerno počinjena kaznena djela protiv njegova kaznenog pravosuđa:

(a) lažno svjedočenje ako na temelju članka 69. stavka 1, postoji obveza istinskog iskazivanja;

(b) podnošenje dokaza za koje stranka zna da su lažni ili krivotvoreni;

(c) utjecanje na svjedoke podmićivanjem; ometanjem ili uplitanjem u pojavljivanje i iskazivanje nekog svjedoka pred Sudom; osvećivanje svjedoku radi davanja iskaza; uništavanje svjedočkog iskaza; uplitanje u prikupljanje dokaza;

(d) ometanje, zastrašivanje ili podmićivanje službenika Suda u svrhu prisiljavanja ili nagovaranja da ne izvrši svoje dužnosti ili da ih izvrši na nepravilan način,

(e) osvećivanje službeniku Suda zbog dužnosti koju on ili neki drugi dužnosnik obavlja;

(f) nagovaranje na primanje mita ili primanje mita u svojstvu službenika Suda u svezi s obavljanjem službenih dužnosti.

(2) Načela i radnje iz nadležnosti Suda za kaznena djela određena ovim člankom propisuje se Pravilima o postupku i dokazima. Na uvjete za pružanje međunarodne pomoći Sudu za njegovo postupanje na temelju ovoga članka primjenjuje se nacionalno pravo zamoljene države.

(3) Ako Sud za neko od ovih kaznenih djela donese osuđujuću presudu, može izreći kaznu zatvora do pet godina ili novčanu kaznu ili oboje, sukladno Pravilima o postupku i dokazima.

(4) (a) Svaka država stranka dopunit će svoje kaznene zakone koji propisuju kazne za kaznena djela protiv pravosuđa inkriminacijama protiv kaznenog pravosuđa Suda propisana ovim člankom, koja na njezinom području počine njezini državljani.

(b) Na zahtjev Suda, kad god to on smatra ispravnim, država stranka će takav predmet podnijeti svojim nadležnim vlastima radi kaznenog progona. One će takve predmete rješavati marljivo i za njih odrediti dovoljno sredstava kako bi bili učinkovito riješeni.

Članak 71.

KAZNE ZA LOŠE VLADANJE PRED SUDOM

(1) Sud može administrativnim mjerama koje ne predstavljaju oduzimanje slobode, kazniti osobe koje su pred njim nazočne i koje se loše vladaju ili ometaju postupak odnosno namjerno odbijaju postupiti po njegovim nalogima. Takve mjere mogu predstavljati privremeno ili trajno udaljšavanje iz sudnice, novčanu kaznu ili slično, predviđeno Pravilima o postupku i dokazima.

(2) Postupak za izricanje mjera iz stavka 1. ovoga članka propisan je Pravilima o postupku i dokazima.

Članak 72.

ZAŠTITA PODATAKA VAŽNIH ZA NACIONALNU SIGURNOST

(1) Ovaj se članak primjenjuje u slučajevima u kojima neka država smatra da bi otkrivanje njezinih obavijesti ili isprava naškodilo interesima njezine nacionalne sigurnosti. Takvi slučajevi uključuju one koji potpadaju pod odredbe članka 56. stavka 2. i 3. članka 61. stavka 3., članka 64. stavka 3., članka 67. stavka 2., članka 68. stavka 6., članka 87. stavka 6. i članka 93., kao i slučajeve nastale u bilo kojem stadiju postupka u kojemu bi se pojavilo to pitanje.

(2) Ovaj se članak primjenjuje i u slučaju u kojem je neka osoba, od koje je to zatraženo, odbila pružiti obavijesti ili dokaze ili je takav zahtjev prosljedila državi iz razloga što bi njihovo otkrivanje moglo naškoditi interesima nacionalne sigurnosti te države a ona smatra kako bi se to doista dogodilo.

(3) Ništa u ovome članku neće utjecati na zahtjeve povjerljivosti koji se primjenjuju prema odredbama članka 54. stavka 3(e) i (f) te članka 73. ovoga Statuta.

(4) Država koja sazna da se njezine obavijesti i isprave čije bi otkrivanje bilo štetno za njezine interese nacionalne sigurnosti iznose ili će biti izneseni u nekom stadiju postupka, ima pravo umiješati se u postupak kako bi postigla rješene spornog pitanja sukladno ovome članku.

(5) Ako država smatra da bi otkrivanje obavijesti bilo štetno za interese njezine nacionalne sigurnosti, poduzet će sve razborite korake kako bi se sporno pitanje riješilo putem suradnje, ovisno o slučaju, s Tužiteljem, obranom, Predraspravnim ili Raspravnim vijećem. Takvi koraci mogu uključiti:

(a) izmjenu ili pojašnjenje zahtjeva;

(b) odlučivanje Suda o važnosti obavijesti ili dokaza koji se traže ili odlučivanje Suda o tome mogu li se važni dokazi pribaviti iz izvora različitog od države od koje su zatraženi ili je to već i učinjeno;

(c) pribavljanje obavijesti ili dokaza iz različitog izvora ili u drugome obliku; ili

(d) sporazum o uvjetima pod kojima bi se u pogledu traženih obavijesti i dokaza mogla pružiti pomoć, uključujući, između ostaloga, dostavljanje sažetaka ili redigiranih verzija, određivanje granica otkrivanju; korištenje obavijesti i dokaza in camera ili u postupku samo s jednom strankom kao i druge mjere zaštite predviđene Statutom i Pravilima o postupku i dokazima.

(6) Nakon što su poduzeti svi razboriti koraci kako bi se sporno pitanje riješilo putem suradnje ali država i dalje smatra da ne postoje sredstva ili uvjeti pod kojima bi se obavijesti ili isprave mogli koristiti bez štete za interese njezine nacionalne sigurnosti, o tome će izvijestiti Tužitelja i Sud uz navođenje razloga. Navođenje tih razloga međutim, nije obvezno ako bi njihovo opisivanje samo po sebi naškodilo interesima nacionalne sigurnosti te države.

(7) Nakon odluke takve države, Sud može, ukoliko smatra da su sporne obavijesti i dokazi važni i potrebni za odluku o krivnji ili nedužnosti optuženika, poduzeti sljedeće:

(a) kada je otkrivanje obavijesti ili isprave od države zatraženo na temelju zahtjeva za suradnju prema Devetom dijelu ovoga Statutu ili na temelju okolnosti predviđenih u stavku 2. ovoga članka a ta se država pozvala na razlog za odbijanje zahtjeva predviđen u članku 93. stavka 4.

(i) prije donošenja zaključka iz točke (ii) ovoga stavka, zatražiti daljnje konzultacije u svrhu razmatranja izvješća takve države. Konzultacije mogu, po potrebi, uključiti i raspravljanje in camera ili samo s jednom strankom.

(ii) Ako Sud zaključi da se takva država, pozivom na razloge za odbijanje suradnje iz članka 93. stavak 4., pod konkretnim okolnostima ne pridržava sukladno svojim obvezama koje ima na temelju ovoga Statuta, Sud može sporno pitanje uputiti nadležnim tijelima sukladno članku 87. stavak 7., navodeći razloge za svoju odluku;

(iii) na suđenju optuženiku iz odluke takve države izvesti zaključak o postojanju ili nepostojanju činjenica kakav smatra prikladnim pod konkretnim okolnostima.

(b) U svim drugim prilikama Sud može:

(i) naložiti iznošenje obavijesti i isprava ili

(ii) u mjeri u kojoj ne naloži to iznošenje, na suđenju optuženiku izvesti zaključak o postojanju ili nepostojanju činjenica kakav smatra prikladnim pod konkretnim okolnostima.

Članak 73.

OBAVIJESTI I ISPRAVE TREĆE OSOBE

Ako je Sud zatražio podnošenje neke isprave ili obavijesti koju ona čuva, posjeduje ili nadzire a dostavljena joj je u povjerenju od strane neke države, međuvladine ili međunarodne organizacije, ta će država za otkrivanje isprave ili obavijesti zatražiti suglasnost od osobe od koje oni potječu. Ako je taj izvor država stranka, ona će ili pristati na iznošenje obavijesti ili isprave pred Sudom ili poduzeti rješavanje spornog pitanja sukladno odredbama članka 72. Ako taj izvor nije država stranka i ako je odbila pristati na iznošenje obavijesti ili isprave pred Sudom, država od koje je Sud to zatražio izvijestit će Sud o tome da ne može dostaviti traženu obavijest ili ispravu zbog ranije preuzete obveze povjerljivosti koju je preuzela prema izvoru.

Članak 74.

PRETPOSTAVKE ZA ODLUČIVANJE SUDA

(1) Svi suci Raspravnog vijeća moraju biti nazočni svakom stadiju suđenja te cijelo vrijeme donošenja odluka. Predsjedništvo može, od slučaja do slučaja, odrediti jednog ili više zamjenskih sudaca da prisustvuju svakom stadiju suđenja i zamijene člana Raspravnog vijeća koji ne bi mogao nastaviti sa sudjelovanjem.

(2) Odluka Raspravnog vijeća donosi se nakon ocjene dokaza i razmatranja čitavog postupka. Ona ne smije prekoračiti činjenice opisane u optužbama i eventualnim izmjenama optužbi. Sud smije utemeljiti svoju odluku samo na dokazima izvedenim i raspravljenim pred njim na suđenju.

(3) U donošenju odluke suci moraju nastojati postići jednoglasnost. Ako u tome ne uspiju, odluka se donosi većinom glasova.

(4) Odlučivanje Raspravnog vijeća je tajno.

(5) Odluka se izrađuje u pisanom obliku. Sadržava cjeloviti i obrazložen prikaz utvrđenja Raspravnog vijeća u pogledu dokaza i zaključaka. Raspravno vijeće donosi jednu odluku svih članova, ali ako nije bilo njihove jednoglasnosti, odluka mora sadržavati mišljenje većine i manjine sudaca. Sud će odluku ili njezin sažetak javno proglasiti.

Članak 75.

ODŠTETA ŽRTVAMA KAZNENIH DJELA

(1) Sud će utvrditi načela koja se odnose na odštetu žrtvama ili njihovim sljednicima, uključivši restituciju, naknadu i rehabilitaciju. Na toj osnovi, Sud može u svojoj odluci, bilo na zahtjev bilo na svoj poticaj u iznimnim okolnostima, odrediti opseg i iznos svake štete, gubitka ili povrede te navesti načela po kojima je to odredio.

(2) Sud može optuženiku kojega je osudio izravno narediti da na prikladan način izvrši obeštećenje, uključujući restituciju, naknadu i rehabilitaciju. Ako je to prikladno sud može narediti da se obeštećenje izvrši preko zakladnog fonda predviđenog člankom 79.

(3) Prije donošenja naredbe iz ovoga članka, Sud može zatražiti izjave i zahtjeve predstavnika žrtava kaznenog djela, osuđenog optuženika te zainteresiranih osoba i država. Takve izjave će Sud uvijek uzeti u obzir.

(4) U izvršavanju ovlasti iz ovoga članka, Sud može nakon izricanja osude optuženiku za kazneno djelo iz nadležnosti Suda, odlučiti da li će zbog izvršenja naredbe koja se može donijeti sukladno ovome članku, zatražiti mjere prema članku 93. stavak 1. ovoga Statuta.

(5) Država stranka mora izvršiti odluku Suda donesenu na temelju ovoga članka kao da se odredbe članka 109. primjenjuju i na ovaj članak.

(6) Niti jedna odredba ovoga članka neće se tumačiti na način koji bi naškodio pravu žrtava kaznenih djela koja one imaju na temelju nacionalnog ili međunarodnog prava.

Članak 76.

IZRICANJE KAZNE

(1) Ako je donijelo osuđujuću odluku, Raspravno vijeće će razmotriti izricanje odgovarajuće kazne, uzimajući u obzir izvedene dokaze te prijedloge podnesene na suđenju u pogledu vrste i visine kazne.

(2) Osim kada primjenjuje članak 65., prije završetka suđenja Raspravno vijeće na vlastiti poticaj može, a na zahtjev Tužitelja ili optuženika mora, održati ročište za razmatranje dodatnih dokaza ili prijedloga važnih za odluku o kazni, u skladu s Pravilima o postupku i dokazima.

(3) U slučajevima primjene stavka 2. ovoga članka, na tom ročištu, te ako je to potrebno i na kasnijim ročištima, saslušat će se svi prijedlozi iz članka 75.

(4) Odluka o kazni proglašava se javno i kad god je moguće, u nazočnosti optuženika.

Sedmi dio

KAZNE

Članak 77.

PRIMJENJIVE KAZNE

(1) Sukladno članku 110. ovoga Statuta, Sud može osobi koju je osudio za kazneno djelo iz članka 5. izreći jednu od sljedećih kazni:

(a) kaznu zatvora na određeni broj godina koja ne može biti duža od trideset godina; ili

(b) kaznu doživotnog zatvora, kad je to opravdano iznimnom težinom zločina i osobnih okolnosti optuženika.

(2) Pored kazne zatvora Sud može izreći:

(a) novčanu kaznu sukladno kriterijima propisanim u Pravilima o postupku i dokazima;

(b) oduzimanju imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom, koje ne smije naškoditi pravima trećih osoba stečenih u dobroj vjeri.

Članak 78.

ODREĐIVANJE KAZNE

(1) Pri određivanju kazne Sud će, sukladno Pravilima o postupku i dokazima, uzeti u obzir težinu zločina i osobne okolnosti optuženika.

(2) U izrečenu kaznu zatvora Sud će uračunati vrijeme koje je optuženik proveo u pritvoru na temelju sudskog naloga. Sud može uračunati i bilo koje drugo vrijeme oduzimanja slobode optuženika povezano s njegovim inkriminiranim ponašanjem.

(3) Ako je optuženik osuđen za više od jednoga kaznenog djela, Sud će izreći kaznu za svako djelo posebno te potom jedinstvenu kaznu koja određuje sveukupno trajanje kazne zatvora. Ono ne smije biti manje od najviše pojedinačne kazne zatvora a niti prijeći 30 godina zatvora odnosno kaznu doživotnog zatvora sukladno odredbi članka 77. stavak 1(b).

Članak 79.

FOND U KORIST ŽRTAVA KAZNENIH DJELA

(1) Skupština država stranaka utemeljit će svojom odlukom Fond u korist žrtava kaznenih djela iz nadležnosti Suda te njihovih obitelji.

(2) Sud može odrediti da se, nalogom Suda, novac i druga imovina prikupljena novčanim kaznama ili oduzimanjem imovinske koristi prenese Fondu.

(3) Fondom će se upravljati sukladno kriterijima koje propisuje Skupština država stranaka.

Članak 80.

SALVATORNA KLAUZULA ZA NACIONALNA PRAVA

Ništa u ovome dijelu Statuta neće utjecati na izricanje kazni od strane država koje su propisane njihovim nacionalnim pravom kao niti na primjenu prava država koje ne predviđaju kazne propisane ovim dijelom.

Osmi dio

ŽALBA I REVIZIJA

Članak 81.

ŽALBA PROTIV OSLOBAĐAJUĆE ILI OSUĐUJUĆE ODLUKE ILI PROTIV ODLUKE O KAZNI

(1) Sukladno Pravilima o postupku i dokazima, protiv odluke donesene na temelju članka 74. može se podnijeti žalba kako slijedi:

(a) Tužitelj se može žaliti zbog neke od niže navedenih osnova:

(i) povrede postupka;

(ii) pogreške o činjenicama, ili

(iii) pogreške o pravu.

(b) Optuženik ili Tužitelj u njegovo ime može se žaliti zbog neke od niže navedenih osnova:

(i) povreda postupka;

(ii) pogreške o činjenicama,

(iii) pogreške o pravu, ili

(iv) bilo koje druge osnove koja utječe na pravičnost ili pravilnost odluke ili postupka koji joj je prethodio.

(2) (a) Sukladno Pravilima o postupku i dokazima, protiv odluke o kazni žalbu mogu podnijeti Tužitelj ili optuženik zbog nerazmjera između kaznenog djela i kazne;

(b) Ako pri odlučivanju o žalbi protiv odluke o kazni Sud zaključi da postoje osnove zbog kojih bi se ta odluka mogla u cijelosti ili djelomično ukinuti, može pozvati Tužitelja i optuženika da za tu osnovu iznesu razloge prema odredbama članka 81, stavak 1(a) ili (b) te može donijeti osuđujuću odluku sukladno članku 83;

(c) Na jednak način će Sud postupiti ako prilikom odlučivanja samo o žalbi protiv odluke o kazni utvrdi da postoje razlozi za ublažavanje kazne prema stavku 2(a) ovoga članka.

(3) (a) Osim ako Raspravno vijeće ne odredi drugačije, optuženik ostaje u pritvoru do donošenja odluke o žalbi.

(b) Kad vrijeme koje je optuženik proveo u pritvoru premaši vrijeme izrečene kazne zatvora, pustit će se na slobodu osim ako žalbu nije podnio Tužitelj, u kojem slučaju puštanje na slobodu može biti uvjetovano ispunjenjem uvjeta propisanih točkom (c) u daljnjem tekstu;

(c) U slučaju oslobađajuće odluke optuženik će biti odmah pušten na slobodu pod sljedećim uvjetima:

(i) u iznimnim okolnostima, uzimajući uz ostalo u obzir konkretnu opasnost bijega, težinu kaznenog djela i vjerojatnost uspjeha žalbe. Raspravno vijeće može, na zahtjev Tužitelja produljiti pritvor protiv optuženika do donošenja odluke u žalbenom postupku;

(ii) protiv ove odluke Raspravnog vijeća može se podnijeti posebna žalba sukladno Pravilima o postupku i dokazima.

(4) Na temelju odredaba iz stavka 3 (a) i (b) ovoga članka, izvršenje odluke ili izrečene kazne odgađa se za razdoblje koje je odobreno za podnošenje žalbe te za vrijeme žalbenog postupka.

Članak 82.

ŽALBA PROTIV OSTALIH ODLUKA

(1) Sukladno Pravilima o postupku i dokazima, svaka stranka može podnijeti žalbu protiv bilo koje od sljedećih odluka;

(a) odluke o nadležnosti ili dopuštenosti pokretanja i vođenja postupka;

(b) odluke o puštanju na slobodu osobe pod istragom ili kaznenim progonom;

(c) odluke Predraspravnog vijeća o postupanju na vlastiti poticaj prema članku 56. stavak 3.;

(d) svake odluke o pitanju koje bi bitno utjecalo na pravično i ekspeditivno postupanje ili ishod suđenja a čije bi rješenje, prema mišljenju Predraspravnog ili Raspravnog vijeća, moglo znatno unaprijediti postupak.

(2) Protiv odluke Predraspravnog vijeća donesene na temelju članka 57. stavka 3(d) žalbu može podnijeti država na koju se stvar odnosi ili Tužitelj uz dozvolu Predraspravnog vijeća. O toj žalbi se odlučuje po hitnom postupku.

(3) Žalba prema odredbama ovoga članka nema odgovorni učinak osim ako tako ne odluči Žalbeno vijeće na zahtjev stranke, sukladno Pravilima o postupku i dokazima.

(4) Pravni zastupnik žrtava kaznenog djela, optuženik ili vlasnici u dobroj vjeri imovine obuhvaćene nalogom iz članka 75. mogu podnijeti žalbu protiv odluke o naknadi štete kako to propisuju Pravila o postupku i dokazima.

Članak 83.

POSTUPAK POVODOM ŽALBE

(1) Za potrebe postupka povodom žalbe na temelju članka 81. i ovoga članka Žalbeno vijeće ima sve ovlasti Raspravnog vijeća.

(2) Ako Žalbeno vijeće utvrdi da je postupak protiv kojeg je podnesena žalba proveden nepravično na način koji je utjecao na pravilnost odluke ili izrečene kazne ili da je na odluku ili izrečenu kaznu bitno utjecala pogreška o činjenicama, pogreška o pravu ili postupovna povreda, ono može:

(a) ukinuti ili preinačiti odluku ili izreku o kazni; ili

(b) odrediti novo suđenje pred drugim Raspravnim vijećem.

U tom cilju Žalbeno vijeće može zatražiti da prvobitno Raspravno vijeće razjasni i odredi činjenično pitanje i vrati mu predmet ili može samo izvesti dokaze kako bi to pitanje riješilo. Ako je protiv odluke ili izreke o kazni žalbu podnio samo optuženik ili Tužitelj samo u njegovu korist, ta se odluka ne može preinačiti na njegovu/njezinu štetu.

(3) Ako Žalbeno vijeće povodom žalbe protiv izrečene kazne utvrdi da je ta kazna nerazmjerna s kaznenim djelom, može njezinu izreku izmijeniti u skladu sa sedmim dijelom ovoga Statuta.

(4) Žalbeno vijeće donosi presudu većinom glasova svojih sudaca i javno ju objavljuje. Ona mora sadržavati razloge na kojima se temelji. Ako nije postignuta jednoglasnost, presuda Žalbenog vijeća mora sadržavati mišljenje većine i manjine i pojedini član vijeća može pridodati izdvojeno ili protivno mišljenje o nekom pravnom pitanju.

(5) Žalbeno vijeće može donijeti presudu i u odsutnosti osobe koja je oslobođena ili osuđena.

Članak 84.

REVIZIJA OSUĐUJUĆE PRESUDE ILI IZREKE O KAZNI

(1) Osuđenik, a poslije njegove/njezine smrti bračni drug, djeca, roditelji ili druga osoba od koje je to još živi osuđenik izričito zatražio pisanim putem, ili Tužitelj u korist osuđenika, može od Žalbenog vijeća zatražiti reviziju konačne osuđujuće odluke ili izreke o kazni zbog toga:

(a) što su otkriveni novi dokazi koji:

(i) nisu bili dostupni u vrijeme suđenja a ta nedostupnost se nije mogla, u cijelosti ili djelomice, pripisati stranci koja je podnijela zahtjev za revizijom;

(ii) su dovoljno važni da bi, pod uvjetom da su bili izvedeni na ranijem suđenju, bili doveli do drugačije odluke o krivnji.

(b) što je naknadno otkriveno da su važni dokazi, uzeti u obzir na suđenju te za osnovicu osuđujuće odluke, bili lažni ili krivotvoreni;

(c) što je jedan ili više sudaca koji su sudjelovali u donošenju osuđujuće odluke ili potvrde optužbi, u tom predmetu počinio tešku povredu pravila sudačke dužnosti, čija je težina dovoljna za opravdanje smjenjivanja toga suca s dužnosti temeljem članka 46. ovoga Statuta.

(2) Žalbeno će vijeće odbiti zahtjev kojeg smatra neosnovanim. Ako utvrdi da je osnovan, ono može, nakon saslušanja stranaka predviđenog Pravilima o postupku i dokazima, prema potrebi:

(a) predmet uputiti prvobitnom Raspravnom vijeću;

(b) predmet uputiti drugom Raspravnom vijeću; ili

(c) samo odlučiti u predmetu,

kako bi donijelo odluku o tome da li presuda treba biti izmijenjena ili ne.

Članak 85.

NAKNADA ZA NEZAKONITO UHIĆENJE ILI PRITVOR

(1) Svatko tko je bio žrtvom nezakonitog uhićenja ili pritvora ima ostvarivo pravo na naknadu štete.

(2) Ako je nekoj osobi koja je pravomoćnom odlukom bila osuđena za kazneno djelo nakon toga ta odluka izmijenjena zato što su nove ili novootkrivene činjenice pokazale da se radilo o pogrešnoj presudi, takvoj osobi koja je pretrpjela kaznu kao rezultat pogrešne presude pripada naknada štete u skladu s pravom, osim ako se ne pokaže da je do pogrešne osude došlo zbog propusta u iznošenju važnih činjenica koji se u cijelosti ili djelomice može pripisati toj osobi.

(3) U iznimnim okolnostima, kad Sud sazna za činjenice koje pokazuju da je došlo do teške i očito pogrešne presude, može osobi koja je puštena iz pritvora nakon pravomoćne oslobađajuće odluke ili obustave postupka, zbog istih razloga dodijeliti naknadu štete sukladno kriterijima propisanim Pravilima o postupku i dokazima.

Deveti dio

MEĐUNARODNA SURADNJA I ŠUDSKA POMOĆ

Članak 86.

OPĆA OBVEZA NA SURADNJU

Države stranke će sukladno odredbama ovoga Statuta, u potpunosti surađivati sa Sudom u istragama i kaznenom progonu za kaznena djela iz njegove nadležnosti.

Članak 87.

ZAHTJEVI ZA SURADNJOM: OPĆE ODREDBE

(1) (a) Sud je ovlašten državama strankama upućivati zahtjeve za suradnjom. Zahtjevi se upućuju diplomatskim ili drugim odgovarajućim putem kojeg će svaka država stranka odrediti nakon ratifikacije, prihvata, odobrenja ili pristupa Statutu. Naknadne promjene takve svoje odluke država stranka izvršit će sukladno Pravilima o postupku i dokazima.

(b) Kada je to svrhovito i ne proturječi odredbama iz točke (a) ovoga stavka, zahtjevi se mogu

upućivati i putem Međunarodne organizacije kriminalističke policije ili neke druge odgovarajuće regionalne organizacije.

(2) Zahtjevi za suradnjom i popratne isprave moraju biti sastavljeni ili na službenom jeziku zamoljene države ili na kojem od radnih jezika Suda odnosno moraju biti prevedeni na jedan od tih jezika prema izboru za kojeg će se ta država odlučiti prilikom ratifikacije, prihvata, odobrenja ili pristupa Statutu. Naknadne promjene toga izbora provest će se sukladno Pravilima o postupku i dokazima.

(3) Zamoljena će država zahtjev za suradnjom te popratne isprave čuvati kao povjerljive, osim u slučaju ako je njihovo otkrivanje potrebno radi izvršenja zahtjeva.

(4) Prilikom svih zahtjeva za suradnjom podnesenim prema odredbama ovoga dijela, Sud može poduzeti sve mjere, uključujući i zaštitu podataka, potrebne radi osiguranja sigurnosti te tjelesne i duševne nepovredivosti žrtava kaznenih djela, mogućih svjedoka te njihovih obitelji. Sud može zatražiti da se obavijesti i podaci koji se pribavljaju na temelju devetog dijela ovoga Statuta pružaju i obrađuju na način koji zaštićuje sigurnost te tjelesnu i duševnu nepovredivost žrtava kaznenih djela, mogućih svjedoka te njihovih obitelji.

(5) Sud može pozvati svaku državu koja nije stranka ovoga Statuta da pruži pomoć na temelju ovoga dijela na temelju ad hoc dogovora, ugovora s tom državom ili na bilo kojoj drugoj prikladnoj osnovi. Ako država koja nije stranka ovog Statuta, koja je sklopila neki ad hoc dogovor ili ugovor sa Sudom ne ispuni svoje obveze iz takvog dogovora ili ugovora, Sud o tome može izvijestiti Skupštinu država stranaka ili Vijeće sigurnosti ako je ono predmet uputilo Sudu na postupanje.

(6) Sud može zatražiti podatke ili isprave od međuvladinih organizacija. Sud može zatražiti i druge oblike suradnje i pomoći o kojima je s takvom organizacijom postignut sporazum i koji su u skladu s nejinim nadležnostima ili mandatom.

(7) Ako država stranka, suprotno odredbama ovoga Statuta, ne postupi u skladu sa zahtjevom za suradnjom koji joj je Sud uputio i tako Sud spriječi u obavljanju njegove dužnosti i ovlasti koje ima na temelju ovoga Statuta, Sud može utvrditi tu činjenicu i o tome izvijestiti Skupštinu država stranaka ili Vijeće sigurnosti ako je ono predmet uputilo Sudu na postupanje.

Članak 88.

OBVEZA PROPISIVANJA RADNJI ZA ISPUNJENJE ZAHTJEVA ZA SURADNJOM U NACIONALNOM PRAVU

Države stranke propisat će i učiniti dostupnim postupke za izvršavanje zahtjeva za svim oblicima suradnje predviđenih u ovome dijelu Statuta.

Članak 89.

PREDAJA OSOBA SUDU

(1) Zahtjev za uhićenje i predaju osobe popraćen potkrjepljujućim materijalom navedenim u članku 91. Sud može dostaviti svakoj državi na čijem bi se teritoriju ta osoba mogla naći te od te države zatražiti suradnju pri uhićenju i predaji takve osobe. Države stranke izvršit će taj zahtjev sukladno odredbama ovoga dijela te prema postupku propisanom nacionalnim pravom.

(2) Ako osoba čija se predaja traži pred nacionalnim sudom podnese prigovor utemeljen na načelu ne bis in idem propisanom u članku 20., zamoljena će se država bez odgode posavjetovati sa Sudom kako bi utvrdila da li je u predmetu već donesena odluka o dopuštenosti pokretanja ili vođenja postupka. Ako je pokretanje ili vođenje postupka takvom odlukom dopušteno, zamoljena će država nastaviti s izvršenjem zahtjeva. Ako je u tijeku postupak donošenja odluke Suda o dopuštenosti pokretanja ili vođenja postupka, zamoljena država može odgoditi izvršenje zahtjeva za predaju osobe do takve odluke.

(3) (a) Država stranka će sukladno svojem nacionalnom procesnom pravu, dopustiti prijevoz preko svog teritorija osobe koju druga država predaje Sudu, osim ako bi prijevoz kroz tu državu otežao ili odgodio predaju.

(b) Zahtjev za prijevozom kojeg upućuje Sud sastavlja se sukladno članku 86. On mora sadržavati:

(i) opis osobe koja se prevozi;

(ii) kratki opis činjeničnog stanja u predmetu i njihovu pravnu kvalifikaciju;

(iii) nalog za uhićenjem i predajom.

(c) Osoba koja se prevozi zadržat će se u pritvoru tijekom prijevoza.

(d) Za zračni prijevoz pri kojem nije predviđeno slijetanje na teritorij tranzitne države nije potrebna posebna dozvola.

(e) Ako na teritoriju tranzitne države dođe do nepredviđenoga slijetanja, ta država može od Suda zatražiti podnošenje zahtjeva za tranzitom prema točki (b) ovoga stavka. Tranzitna država će prevoženu osobu zadržati tako dugo dok ne primi zahtjev za tranzitom te dok tranzit ne bude ostvaren. Pritvor za ove potrebe može trajati najdulje 96 sati od nepredviđenoga slijetanja, osim ako zahtjev ne pristigne u tom roku.

(4) Ako se protiv tražene osobe vodi postupak ili ako ona u zamoljenoj državi izdržava kaznu za djelo različito od onog za koje se traži predaja Sudu, zamoljena država posavjetovat će se sa Sudom nakon što donese odluku kojom odobrava izvršenje zahtjeva.

Članak 90.

KONKURENTNI ZAHTJEVI

(1) Država stranka koja je od Suca primila zahtjev za predajom osobe na temelju članka 89. a zaprimi i zahtjev od neke druge države za izručenjem zbog istog djela zbog kojeg je Sud zatražio predaju, o tome izvješćuje Sud i državu koja je zatražila izručenje.

(2) Ako je država moliteljica izručenja država stranka, zamoljena država dat će prednost zahtjevu za predajom koji je podnio Sud ako:

(a) je Sud temeljem članka 18. i 19. već odlučio da je u predmetu u kojem se traži predaja dopušteno pokretanje ili vođenje postupka i ako je pri donošenju te odluke uzeo u obzir da se u državi koja traži izručenje vodi istraga ili kazneni progon glede toga zahtjeva;

(b) je Sud donio odluku predviđenu u točki (a) nakon izvješća zamoljene države prema odredbama stavka 1.

(3) Ako odluka prema stavku 2(a) nije donesena, zamoljena država može po vlastitoj prosudbi nastaviti postupak pokrenut na temelju zahtjeva za izručenjem kojeg je podnijela druga država sve dok Sud ne odluči sukladno odredbi stavka 2(b) ovoga članka ali ne smije izručiti osobu sve do donošenja odluke Suda da je pokretanje ili vođenje postupka u tom predmetu nedopušteno. Sud takvu odluku mora donijeti po hitnom postupku.

(4) Ako država moliteljica izručenja nije stranka ovoga Statuta, zamoljena država, u slučaju kada nema obveze izručenja tražene osobe prema odredbama međunarodnog prava, mora dati prednost zahtjevu za predajom kojeg je podnio Sud, ukoliko je Sud odlučio da je u predmetu pokretanje ili vođenje postupka dopušteno.

(5) Ako Sud nije odlučio da je u predmetu spomenutom u stavku 4. pokretanje ili vođenje postupka dopušteno, zamoljena država može, prema svojoj prosudbi, nastaviti postupak po zahtjevu za izručenjem koji joj je uputila druga država.

(6) U slučajevima u kojima se primjenjuju odredbe stavka 4. a zamoljena država nema, prema odredbama međunarodnog prava, obveze izručenja državi moliteljici koja nije stranka ovoga Statuta, zamoljena država će odlučiti da li će traženu osobu predati Sudu ili izručiti državi moliteljici. Pri donošenju odluke zamoljena država će razmotriti sve bitne okolnosti, uključujući ali i ne ograničavajući se na sljedeće:

(a) nadnevke oba zahtjeva;

(b) interese države moliteljice, uključujući, kada je to važno, okolnost da je kazneno djelo počinjeno na njezinom teritoriju, državljanstvo žrtava i osobe čije se izručenje traži;

(c) mogućnost naknadne predaje tražene osobe Sudu od strane države moliteljice.

(7) Kada država stranka primi zahtjev Suda za predajom osobe ali primi i zahtjev za izručenjem iste osobe od strane bilo koje države radi kaznenog djela koje nije predmetom zahtjeva Suda za predajom te osobe:

(a) zamoljena država, ako prema odredbama međunarodnog prava nema obveze izručenja državi moliteljici, mora dati prednost zahtjevu Suda za predajom;

(b) zamoljena država, ako prema odredbama međunarodnog prava ima obvezu izručenja državi moliteljici, mora odlučiti hoće li predati osobu Sudu ili je izručiti državi moliteljici. Pri donošenju odluke zamoljena će država razmotriti sve bitne okolnosti, uključujući ali ne i ograničavajući se na one propisane stavkom 6, vodeći posebno računa o prirodi i težini kaznenog djela o kojem se radi.

(8) Ako je na temelju obavijesti propisane ovim člankom Sud odlučio da u predmetu nema mjesta pokretanju ili vođenju postupka a zamoljena država naknadno odbije zahtjev za izručenjem, o toj svojoj odluci ona će izvijestiti Sud.

Članak 91.

SADRŽAJ ZAHTJEVA ZA UHIĆENJEM I PREDAJOM

(1) Zahtjev za uhićenjem i predajom mora biti u pisanom obliku. U hitnim slučajevima može se podnijeti na bilo koji način prikladan za dostavu pisanih zapisa, pod uvjetom da to bude potvrđeno na način predviđen u članku 87. stavak 1(a).

(2) Ako je zahtjev za uhićenjem i predajom osobe za koju je izdan uhidbeni nalog podnijelo Predraspravno vijeće temeljem članka 58., on će biti popraćen:

(a) podacima koji traženu osobu dovoljno opisuju kako bi se mogla utvrditi njezina istovjetnost te podacima o tome gdje se ona vjerojatno nalazi,

(b) kopijom uhidbenog naloga i

(c) svim ispravama, izjavama ili obavijestima potrebnim za ispunjenje uvjeta predaje predviđenih u zamoljenoj državi. Ti uvjeti međutim, ne smiju biti stroži od onih koji se primjenjuju na zahtjeve za izručenjem na temelju ugovora ili dogovora koje zamoljena država ima s drugim državama; po mogućnosti, trebaju biti blaži od njih, uzimajući u obzir posebnu narav Suda.

(3) U slučaju zahtjeva za uhićenjem i predajom osobe koja je već osuđena, zahtjev će sadržavati ili mora biti popraćen:

(a) kopijom uhidbenog naloga za tu osobu;

(b) kopijom osuđujuće presude;

(c) podacima koji pokazuju da je tražena osoba ona na koju se odnosi osuđujuća presuda; i

(d) ako je traženoj osobi izrečena kazna, kopijom odluke o kazni, a u slučaju kazne zatvora i izjavu o tome da li je dio kazne izdržan te naznaku preostalog dijela kojeg treba izdržati.

(4) Nakon što podnese zahtjev, država stranka posavjetovat će se sa Sudom, općenito ili glede na posebnu stvar, u vezi s pravnim uvjetima svojeg nacionalnog prava koji dolaze u obzir za primjenu prema odredbama stavka 2(c) ovoga članka. Tijekom ovih konzultacija država stranka upoznat će Sud s posebnim uvjetima propisanim njezinim nacionalnim pravom.

Članak 92.

PRIVREMENO UHIĆENJE

(1) U hitnim slučajevima, Sud može do podnošenja zahtjeva za predajom i popratnih dokumenata prema članku 91., zatražiti privremeno uhićenje tražene osobe.

(2) Zahtjev za privremenim uhićenjem podnosi se bilo kojim putem prikladnim za dostavu isprava i mora sadržavati:

(a) osobni opis tražene osobe dovoljan za utvrđenje njezine istovjetnosti te podatke gdje se ta osoba vjerojatno nalazi;

(b) kratki navod kaznenog djela radi kojeg se traži uhićenje i njegovog činjeničnog opisa uključujući, kad je to moguće, datum i mjesto počinjenja;

(c) izjavu o postojanju uhidbenog naloga ili osuđujuće presude tražene osobe;

(d) izjavu da će uslijediti podnošenje zahtjeva za predajom tražene osobe.

(3) Osoba koja je privremeno uhićena može biti puštena na slobodu ako zamoljena država ne primi zahtjev za predaju i popratne isprave prema članku 91., u roku propisanom Pravilima o postupku i dokazima. Ipak, tražena osoba može pristati na predaju prije isteka toga roka ako to dopušta pravo zamoljene države. U takvom će slučaju zamoljena država što skorije nastaviti postupak predaje te osobe Sudu.

(4) Okolnost da je tražena osoba puštena na slobodu sukladno stavku 3. ne utječe na njezino naknadno uhićenje i predaju ako se zahtjev za predajom i popratne isprave dostave zamoljenoj državi naknadno.

Članak 93.

DRUGI OBLICI SURADNJE

(1) Države stranke, sukladno odredbama ovoga dijela te postupcima propisanim svojim nacionalnim pravom, izvršavaju zahtjeve Suda za pružanjem sljedećih oblika pomoći povezanih s istragom ili kaznenim progonom:

(a) utrdivanje istovjetnosti te pronalaženje osoba i predmeta;

(b) izvođenje dokaza, uključujući i svjedočenje pod prisegom, pribavljanje dokaza uključujući vještačenja i vještačka mišljenja potrebna Sudu;

(c) ispitivanje bilo koje osobe pod istragom ili kaznenim progonom;

(d) pribavljanje isprava uključujući i sudske isprave;

(e) omogućavanje dragovoljnog dolaska pred Sud osoba kao svjedoka ili vještaka;

(f) privremeni premještaj pritvorenih osoba sukladno stavku 7;

- (g) očevide mjesta ili lokacija uključujući ekshumaciju i očevide grobišta;
- (h) izvršenje pretraga i zapljena;
- (i) pribavljanje zapisnika i isprava, uključujući službene zapisnike i isprave;
- (j) zaštitu žrtava kaznenih djela, svjedoka te osiguranje dokaza;
- (k) identifikaciju, praćenje, zadržavanje te zapljenu imovinske koristi, vlasništva te sredstava pribavljenih kaznenim djelom radi mogućeg oduzimanja, bez učinka na prava trećih osoba stečena u dobroj vjeri;
- (l) sve ostale oblike pomoći koji nisu zabranjeni u pravu zamoljene države kojima se omogućuje istraga i kazneni progon za djela iz nadležnosti Suda.
- (2) Sud je ovlašten svjedocima i vještacima koji se pred njim pojavljuju pružiti jamstvo slobodnog dolaska i odlaska tj. da ih Sud neće kazneno goniti, pritvoriti ili podvrgnuti bilo kojem ograničenju osobne slobode u pogledu neke radnje ili propusta počinjenog prije njihovog odlaska iz zamoljene države.
- (3) Ako je izvršenje određene radnje pravne pomoći Sudu predviđene u stavku 1. ovoga članka zabranjeno u zamoljenoj državi uslijed nekog temeljnog pravnog načela opće primjene, zamoljena će se država bez odgode posavjetovati sa Sudom kako bi se riješilo sporno pitanje. U konzultacijama će se voditi računa o tome može li se pomoć pružiti na dugi način ili pod drugim uvjetima. Ako nakon savjetovanja sporno pitanje nije moguće riješiti, Sud će, po potrebi, izmijeniti svoj zahtjev.
- (4) Sukladno članku 72. država stranka može u cijelosti ili djelomično odbiti zahtjev za pružanjem pomoći samo ako se on odnosi na podnošenje isprava ili dokaza koji se odnose na njezinu nacionalnu sigurnost.
- (5) Prije nego što odbije zahtjev za pomoć iz stavka 1(l) ovoga članka, zamoljena država će razmotriti može li pružiti pomoć uz posebne uvjete, kasnije ili na neki drugi način. Ako Sud i Tužitelj prihvate takve uvjete, dužni su ih kasnije poštivati.
- (6) Ako zahtjev za pružanjem pomoći odbije, zamoljena država mora o tome odmah izvijestiti Sud ili Tužitelja, navodeći razloge odbijanja.
- (7) (a) Sud može zatražiti privremeni premještaj pritvorene osobe radi identifikacije, pribavljanja njezinog iskaza ili radi drugog oblika pomoći. Ta osoba može biti premještena pod sljedećim uvjetima:
- (i) ako slobodno i nakon što je o njemu upoznata, pristane na premještaj i
- (ii) ako zamoljena država pristane na premještaj prema uvjetima u pogledu kojih se sporazumjela sa Sudom.
- (b) Osoba koja se premješta ostaje u pritvoru. Nakon ispunjenja svrhe premještaja, Sud mora tu osobu bez odgode vratiti zamoljenoj državi.
- (8) (a) Sud će osigurati povjerljivost isprava i obavijesti, osim za potrebe istrage i radnji opisanih u zahtjevu.
- (b) Zamoljena država može, ako je to potrebno, predati isprave ili obavijesti Tužitelju na povjerljivoj osnovi. Tada ih on smije rabiti isključivo u svrhu pribavljanja drugih dokaza.
- (c) Zamoljena država može na vlastiti poticaj ili na zahtjev Tužitelja, naknadno pristati na objavljivanje takvih isprava i obavijesti. Oni se tada mogu koristiti kao dokazi sukladno odredbama petog i šestog dijela ovoga Statuta te pravila o postupku i dokazima.
- (9) (i) a. Ako neka država stranka od Suda ili druge države koja to traži na temelju neke međunarodne obveze, primi konkurentne zahtjeve koji se ne odnose na predaju ili izručenje, nastojat će, savjetujući se sa Sudom i tom drugom državom, ispuniti oba zahtjeva, odlažući pri tome ili uvjetujući jedan od njih ako je to nužno.
- b. U suprotnom, konkurentnim zahtjevima mora biti udovoljeno sukladno načelima propisanim u članku 90.
- (ii) Ako se zahtjev Suda odnosi na obavijesti, imovinu ili osobe koje su pod nadzorom treće države ili međunarodne organizacije na temelju nekog međunarodnog ugovora, zamoljena država mora o tome izvijestiti Sud, koji će svoj zahtjev preusmjeriti takvoj državi ili međunarodnoj organizaciji.
- (10) (a) Nakon podnošenja njezinog zahtjeva za pravnom pomoći Sud može surađivati s državom strankom i pružati joj pomoć ako ona vodi istragu ili sudi za djelo iz nadležnosti Suda ili predstavlja teško kazneno djelo prema njezinom nacionalnom pravu.
- (b) (i) Pomoć koju Sud pruža temeljem točke (a), uključuje, između ostalog:
- a. dostavu iskaza, isprava i drugih oblika dokaza pribavljenih tijekom istrage ili suđenja provedenog

pred Sudom;

b. ispitivanje svake osobe koja je pritvorena temeljem naloga koji je izdao Sud.

(ii) U slučaju pomoći na temelju točke (b) (i) a.:

a. ako su isprave ili druge vrste dokaza pribavljeni uz pomoć neke države, njezina je suglasnost potrebna za njihovu dostavu državi moliteljici;

b. ako je iskaze, isprave ili druge vrste dokaza pribavio svjedok ili vještak, njihova dostava izvršit će se uz uvjete propisane člankom 68.

(c) Sud može, pod uvjetima ovoga stavka, odobriti pomoć državi koja nije stranka ovoga Statuta.

Članak 94.

ODGODA IZVRŠENJA ZAHTJEVA U SLUČAJU ISTRAGE ILI KAZNENOG PROGONA KOJI SU U TIJEKU

(1) Ako bi izvršenje zahtjeva provedeno bez odgode, utjecalo na istragu ili kazneni progon koji su u tijeku u predmetu različitom od onoga na koji se zahtjev odnosi, zamoljena država može odgoditi izvršenje zahtjeva na rok dogovoren sa Sudom. Ipak, odgoda ne smije biti duža od vremena nužnog za dovršetak istrage ili kaznenog progona u zamoljenoj državi. Prije odluke o odgodi zamoljena država mora razmotriti može li ipak pružiti pomoć bez odgode, pod određenim uvjetima.

(2) Ako temeljem stavka 1. bude donesena odluka o odgodi, Tužitelj može zatražiti mjere osiguranja dokaza sukladno članku 93. stavak 1(j).

Članak 95.

ODGODA IZVRŠENJA ZAHTJEVA ZBOG PRIGOVORA DOPUŠTENOSTI POKRETANJA ILI VOĐENJA POSTUPKA

Bez utjecaja na članak 53. stavak 2. ako je podnesen prigovor dopuštenosti pokretanja ili vođenja postupka prema članku 18. ili 19., zamoljena država može do donošenja odluke Suda odgoditi izvršenje zahtjeva upućenog na temelju ovoga dijela, osim ako Sud nije izričito Tužitelju dopustio pribavljanje takvih dokaza sukladno člancima 18. ili 19.

Članak 96.

SADRŽAJ ZAHTJEVA ZA PRUŽANJEM DRUGIH OBLIKA POMOĆI TEMELJEM ČLANKA 93.

(1) Zahtjev za pružanjem drugih oblika pomoći određenih u članku 93. mora biti podnesen u pisanom obliku. U hitnim slučajevima može se dostaviti bilo kojim putem prikladnim za dostavu pisanih zapisa pod uvjetom da bude potvrđen na način predviđen odredbama članka 87. stavak 1(a).

(2) Zahtjev mora, prema okolnostima, sadržavati ili biti popraćen:

(a) kratkom izjavom o svojoj svrsi i zatraženoj pomoći, uključujući pravnu osnovu i razloge podnošenja;

(b) što je više moguće podataka potrebnih za identifikaciju neke osobe, njezinoj lokaciji ili mjestu koje treba pronaći ili identificirati pružanjem pomoći koja se traži;

(c) kratke navode o važnim činjenicama na kojima se zahtjev temelji;

(d) detalje bilo koje radnje koja se treba poduzeti i razloge za to;

(e) sve obavijesti koje se traže prema pravu zamoljene države radi izvršenja zahtjeva i

(f) obavijesti važne za pružanje tražene pomoći.

(3) Nakon primitka zahtjeva Suda, zamoljena će se država s njime posavjetovati, bilo općenito, bilo glede pojedinog pitanja glede pravnih uvjeta propisanih njezinim nacionalnim pravom koje dolazi u obzir za primjenu odredbe stavka 2(e). U konzultacijama država stranka mora upoznati Sud s posebnim uvjetima propisanim njezinim nacionalnim pravom.

(4) Odredbe ovoga članka prema okolnostima će se primijeniti i na zahtjeve za pružanje pomoći upućene Sudu.

Članak 97.

KONZULTACIJE

Država stranka će se bez odgode posavjetovati sa Sudom u cilju rješavanja stvari, ako je primila zahtjev utemeljen na ovome dijelu Statuta i utvrdila da prema tom zahtjevu postoje problemi koji bi mogli otežati ili spriječiti njegovo izvršenje. Ti problemi mogu, između ostalog, uključivati i:

(a) nedostatak obavijesti potrebnih za izvršenje zahtjeva;

(b) kod zahtjeva za predajom, okolnost da se unatoč najvećih napora, tražena osoba ne može pronaći odnosno da je istraga pokazala kako osoba koja se nalazi u zamoljenoj državi očito nije osoba na koju se odnosi uhidbeni nalog; ili

(c) okolnost da izvršenje zahtjeva u njegovom trenutnom obliku iziskuje od zamoljene države kršenje ranije ugovorne obveze prema nekoj drugoj državi.

Članak 98.

SURADNJA U SLUČAJU ODRICANJA OD IMUNITETA I POSTIZANJE SUGLASNOSTI NA PREDAJU

(1) Sud ne može postaviti zahtjev za predajom ili za pružanjem pomoći čije bi izvršenje zahtijevalo od zamoljene države da postupa suprotno svojim obvezama na temelju međunarodnog prava glede državnog ili diplomatskog imuniteta osobe ili imovine treće države, osim ako prije toga, putem suradnje s tom trećom državom, Sud ne ishodi njezino odricanje od imuniteta.

(2) Sud ne može postaviti zahtjev za predajom čije bi izvršenje zahtijevalo od zamoljene države postupanje suprotno njezinim obvezama na temelju međunarodnih ugovora prema kojima je za predaju osobe te države Sudu potrebna suglasnost države koja tu osobu šalje, osim ako prije toga Sud ne uspostavi suradnju s državom koja tu osobu šalje i ishodi njezinu suglasnost za predaju.

Članak 99.

IZVRŠENJE ZAHTJEVA TEMELJEM ČLANAKA

93. I 96.

(1) Zahtjevi za pružanjem pomoći izvršavaju se sukladno postupku propisanim pravom zamoljene države i, osim ako to nije tim pravom zabranjeno, na način označen u zahtjevu uključujući svaku radnju koja je u njemu opisana ili koji dopušta osobama navedenim u zahtjevu da prisustvuju i pomažu u izvršenju zahtjeva.

(2) U slučaju hitnog zahtjeva, zamoljena država će isprave ili dokaze koje podnosi u izvršenju zahtjeva, dostaviti hitno.

(3) Odgovori zamoljene države dostavljaju se u njihovom izvornom jeziku i obliku.

(4) Kada je to potrebno za njegovo uspješno izvršenje, Tužitelj može, izravno na teritoriju države, izvršiti zahtjev koji ne traži primjenu prisilnih mjera a osobito razgovor s nekom osobom ili uzimanje njezinog iskaza na dragovoljnoj osnovi bez nazočnosti vlasti zamoljene države ako je to bitno za izvršenje ili očivid javnog mjesta ili javne lokacije bez mijenjanja njezinog izgleda. Bez obzira na ostale članke ovoga dijela Statuta, Tužitelj takav zahtjev smije izvršiti na sljedeći način:

(a) ako je zamoljena država ujedno država za koju se smatra da je na njezinom teritoriju počinjeno kazneno djelo i već je donesena odluka o dopuštenosti pokretanja ili provođenja postupka sukladno člancima 18. ili 19. Tužitelj može izravno izvršiti takav zahtjev nakon svih mogućih konzultacija sa zamoljenom državom;

(b) u ostalim slučajevima, Tužitelj može izvršiti takav zahtjev nakon konzultacija sa zamoljenom državom uz poštivanje razboritih uvjeta ili okolnosti na koje je ta država upozorila. Ukoliko je ona utvrdila pitanja vezana uz izvršenje zahtjeva sukladno ovoj točki, bez odgode će se o tome posavjetovati sa Sudom u cilju njihovih rješenja.

(5) Odredbe koje osobi ispitivanoj pred Sudom temeljem članka 72. dopuštaju pozivanje na ograničenja ustanovljena radi sprečavanja otkrivanja povjerljivih obavijesti povezanih s nacionalnom obranom ili sigurnosti primjenjuju se i na izvršenje zahtjeva za pružanjem pomoći na temelju ovoga članka.

Članak 100.

TROŠKOVI

(1) Redovne troškove izvršenja zahtjeva na teritoriju zamoljene države snosi ta država. Međutim, sljedeće troškove snosi Sud:

(a) troškove nastale putovanjem i sigurnošću svjedoka i vještaka te premještaja pritvorenih osoba temeljem članka 93;

(b) troškove usmenog i pisanog prevođenja i prijepisa;

(c) troškove nastale putovanjem i smještajem sudaca, Tužitelja, zamjenika Tužitelja, Tajnika, zamjenika Tajnika i osoblja zaposlenog u bilo kojem tijelu Suda;

(d) troškove nastale vještačenjem koje je odredio Sud;

(e) troškove nastale prijevozom osoba koje se predaju Sudu od strane države pritvora; i

(f) nakon konzultacija, sve izvanredne troškove koji bi mogli nastati izvršenjem zahtjeva.

(2) Odredbe stavka 1. svrhovito će se primijeniti i na zahtjeve koje države stranke upućuju Sudu. U takvom slučaju Sud snosi redovne troškove izvršenja zahtjeva.

Članak 101.

PRAVILO SPECIJALITETA

(1) Protiv osobe predane Sudu sukladno ovome Statutu ne može se voditi postupak niti se ona može kazniti ili zadržati za bilo koje ponašanje prije predaje osim onoga koje tvori osnovu kaznenog djela za koje je ta osoba bila predana.

(2) Sud može od države koja mu je predala osobu zatražiti da odustane od ograničenja propisanog u stavku 1. ovoga članka. Po potrebi Sud će u tom cilju pribaviti dopunske obavijesti sukladno članku 91. Države stranke ovlaštene su odustati od ovog ograničenja u korist Suda i trebaju tome stremiti.

Članak 102.

KORIŠTENJE POJMOVA

Za potrebe ovoga Statuta:

(a) "predaja" znači dopremanje osobe Sudu od strane neke države, na temelju ovoga Statuta.

(b) "izručenje" znači dopremanje neke osobe jednoj državi od strane druge države, u skladu s odredbama nekog međunarodnog ugovora, konvencije ili nacionalnog zakonodavstva.

Deseti dio

IZVRŠENJE

Članak 103.

ULOGA DRŽAVA U IZVRŠAVANJU KAZNE ZATVORA

(1) (a) Kazna zatvora izvršava se u državi koju s popisa država koje su Sudu iskazale svoju spremnost na prihvrat osuđenika, odredi Sud.

(b) U trenutku izražavanja svoje izjave o spremnosti na prihvrat osuđenika država može navesti i uvjete za prihvrat o kojima se sporazumjela sa Sudom sukladno ovome dijelu Statuta.

(c) Država određena u pojedinom slučaju mora bez odgode izvijestiti Sud da li prihvaća takvo sudsko određenje ili ne.

(2) (a) Država izvršenja mora izvijestiti Sud o svim okolnostima, uključujući i primjenu uvjeta o kojima je temeljem stavka 1. postignut sporazum, koje mogu bitno utjecati na uvjete ili opseg izvršenja kazne zatvora. Sud takvo izvješće mora primiti najmanje 45 dana prije nastupa takvih poznatih ili predvidivih okolnosti. Tijekom ovoga roka država izvršenja neće poduzeti nikakve radnje koje bi mogle utjecati na njezine obveze prema članku 110.

(b) Ako Sud ne uzmogne pristati na sporazum o okolnostima navedene u točki (a) o tome će izvijestiti državu izvršenja te nastaviti postupak sukladno članku 104. stavak 1.

(3) Pri prosuđivanju pitanja da li će odrediti izvršenje sukladno stavku 1, Sud će uzeti u obzir:

(a) načelo da države stranke trebaju dijeliti odgovornost za izvršenje kazni zatvora u skladu s načelima pravedne razdiobe, kako to propisuju Pravila o postupku i dokazima;

(b) primjenu opće prihvaćenih standarda međunarodnih ugovora o postupanju sa zatvorenicima;

(c) mišljenje osuđenika;

(d) državljanstvo osuđenika;

(e) sve druge čimbenike koji se odnose na okolnosti kaznenog djela ili osuđene osobe ili na učinkovito izvršenje kazne koji se čine važnim prilikom određivanja države izvršenja.

(4) Ako na temelju stavka 1. ne bude određena ni jedna država, kazna zatvora izvršit će se u zatvoru kojeg na raspolaganje stavi država domaćin, sukladno uvjetima propisanim Ugovorom o sjedištu predviđenim u članku 3. stavak 2. ovoga Statuta. U takvom slučaju troškove izvršenja kazne zatvora snosi Sud.

Članak 104.

PROMJENA DRŽAVE IZVRŠENJA

(1) Sud može u svako doba odlučiti da premjesti osuđenika u zatvor neke druge države.

(2) Osuđenik može u svako doba zatražiti od Suda da ga premjesti iz države izvršenja.

Članak 105.

IZVRŠENJE KAZNE

(1) Sukladno uvjetima koje je država odredila prema članku 103. stavak 1 (b), kazna zatvora obvezuje sve države stranke, te se ona ni u kojem slučaju ne mogu promijeniti.

(2) Jedino Sud smije odlučivati o prizivu i reviziji. Država izvršenja ne smije osuđeniku otežavati podnošenje takvih zahtjeva.

Članak 106.

NADZOR NAD IZVRŠENJEM KAZNI I UVJETIMA IZVRŠENJA KAZNE ZATVORA

(1) Izvršenje kazne zatvora pod nadzorom je Suda te mora biti sukladno opće prihvaćenim

standardima međunarodnih ugovora o postupanju sa zatvorenicima.

(2) Uvjeti izvršenja kazne zatvora uređuju se pravom države koja tu kaznu izvršava. Moraju biti sukladni općeprihvaćenim standardima međunarodnih ugovora o postupanju sa zatvorenicima; ni u kojem slučaju oni ne smiju biti povoljniji ili nepovoljniji od onih koje imaju zatvorenici osuđeni za slična kaznena djela u državi izvršenja.

(3) Komunikacija između osuđenika i Suda je povjerljiva i ne smije se otežavati.

Članak 107.

PREMJEŠTAJ OSOBE NAKON IZDRŽANE KAZNE

(1) Osim ako država izvršenja osobi koja nije njezin državljanin dopusti ostanak na njezinom teritoriju, nakon izdržane kazne takva osoba može, sukladno pravu države izvršenja, biti premještena u državu koja ima obvezu da je primi ili u drugu državu koja na to pristane. Pri tome će se uzeti u obzir želje osobe koja se premješta.

(2) Ako niti jedna država ne snosi troškove premještaja osobe u drugu državu sukladno stavku 1., te troškove snosit će Sud.

(3) U skladu s odredbama članka 108. država izvršenja može temeljem svojeg nacionalnog prava, izručiti ili na drugi način predati osobu nekoj državi koja je od nje zatražila izručenje ili predaju osobe radi suđenja ili izvršenja kazne.

Članak 108.

OGRANIČENJE KAZNENOG PROGONA ILI KAŽNJAVANJA ZA DRUGA KAZNENA DJELA

(1) Osuđena osoba kojoj je u državi izvršenja oduzeta sloboda ne može biti podvrgnuta kaznenom progonu, kažnjavanju ili izručenju trećoj državi zbog bilo kojeg ponašanja prije njezinog premještaja u državu izvršenja osim ako takav kazneni progon, kažnjavanje ili izručenje ne dopusti Sud na zahtjev države izvršenja.

(2) Odluku o tome Sud će donijeti nakon saslušanja osuđenika.

(3) Odredba stavka 1. neće se primijeniti ako osuđenik dragovoljno ostane duže od 30 dana na teritoriju države izvršenja nakon što je izdržao punu kaznu koju mu je izrekao Sud ili ako se vrati na teritorij te države nakon što ga je prethodno napustio.

Članak 109.

IZVRŠENJE NOVČANIH KAZNI I MJERA ODUZIMANJA IMOVINE

(1) Države stranke izvršavaju novčane kazne ili oduzimanje imovine koje je na temelju sedmoga dijela odredio Sud. Izvršenje se provodi bez štete za prava trećih osoba stečena u dobroj vjeri, sukladno postupcima propisanim nacionalnim pravom.

(2) Ako država stranka ne može izvršiti nalog za oduzimanje imovine, dužna je poduzeti mjere za nadoknadu vrijednosti imovinske koristi, vlasništva ili predmeta stečenih kaznenim dijelom za koje je Sud odredio oduzimanje bez štete za prava trećih osoba stečena u dobroj vjeri.

(3) Imovina ili prihodi dobiveni prodajom nekretnina ili, ako je prikladno, prodajom druge imovine, pribavljeni od države stranke izvršenjem odluke Suda, doznačuju se Sudu.

Članak 110.

DONOŠENJE ODLUKE SUDA O UBLAŽAVANJU KAZNE

(1) Država izvršenja neće osuđenu osobu pustiti na slobodu prije isteka kazne koju joj je izrekao Sud.

(2) Samo Sud ima pravo odlučivati o ublažavanju kazne. Odluku o tome donosi nakon saslušanja osuđene osobe.

(3) Kad osuđenik izdrži dvije trećine kazne ili 25 godina kazne doživotnog zatvora, Sud će ponovno razmotriti kaznu kako bi odlučio treba li je ublažiti ili ne. Taj se postupak ne smije provoditi prije isteka ovoga roka.

(4) Pri odlučivanju temeljem stavka 3., Sud može ublažiti kaznu ako utvrdi postojanje najmanje jedne od niže navedenih okolnosti:

(a) ranu i trajnu spremnost osuđenika da surađuje sa Sudom u istrazi i kaznenom progonu;

(b) dragovoljnu pomoć osuđenika pri omogućavanju izvršenja presuda i naloga Suda u drugim predmetima, posebice u pružanju pomoći pri pronalaženju imovine glede koje su izdani sudski nalozi ili nalozi za izvršenje novčane kazne, oduzimanje ili odštetu a koja se može iskoristiti za dobrobit žrtava kaznenih djela;

(c) druge okolnosti koje upućuju na očitu i značajnu promjenu okolnosti bitnih za izricanje kazne koje su dovoljne za njezino ublažavanje, kako je to propisano Pravilima o postupku i dokazima.

(5) Ako Sud u prvom postupku ponovnog razmatranja kazne, u skladu sa stavkom 3., odluči da nema temelja/osnova za ublažavanje kazne, pitanje ublažavanja kazne razmatrat će nakon toga u vremenskim razmacima i primjenjujući kriterije određene u Pravilima o postupku i dokazima.

Članak 111.

BIJEG OSUĐENIKA

Ako osuđenik pobjegne iz zatvora i države izvršenja, ta država može, nakon što se posavjetuje sa Sudom, zatražiti njegovu predaju od države u kojoj se nalazi temeljem svojih dvostranih ili mnogostranih ugovora, a može Sudu predložiti da on zatraži predaju te osobe sukladno devetom dijelu. Sud može odrediti da se osuđenik vrati u državu u kojoj je izdržavao kaznu ili prebaci u neku drugu, koju je u tom smislu odredio.

Jedanaesti dio

SKUPŠTINA DRŽAVA STRANAKA

Članak 112.

SKUPŠTINA DRŽAVA STRANAKA

(1) Osniva se Skupština država stranaka ovoga Statuta. Svaka država ima u Skupštini jednoga zastupnika kojega mogu pratiti zamjenici i savjetnici. Ostale države koje su potpisale ovaj Statut ili Završni akt mogu na Skupštini biti promatrači.

(2) Skupština:

(a) razmatra i prihvaća, prema potrebi, preporuke Pripremnog povjerenstva;

(b) obavlja upravni nadzor nad Predsjedništvom, Tužiteljem i Tajnikom Suda glede upravljanja Sudom;

(c) razmatra izvješća i djelatnosti Ureda osnovanog temeljem stavka 3. te s time u svezi poduzima prikladne aktivnosti;

(d) razmatra proračun Suda i odlučuje o njemu;

(e) odlučuje o promjeni broja sudaca sukladno članku 36;

(f) sukladno članku 87. stavak 5. i 7. razmatra sva pitanja uskraćivanja suradnje država sa Sudom;

(g) obavlja sve druge poslove sukladne ovome Statutu ili Pravilima o postupku i dokazima.

(3) (a) Skupština ima Ured kojeg čine predsjednik, dva dopredsjednika i 18 članova koje sama bira na mandat od tri godine.

(b) Ured je reprezentativne naravi pa se pri njegovom sastavu osobito uzima u obzir pravedna distribucija geografskih regija te odgovarajuća zastupljenost glavnih svjetskih pravnih sustava.

(c) Ured se sastaje po potrebi ali najmanje jednom godišnje. On pomaže Skupštini pri obnašanju njezinih dužnosti.

(4) Skupština može osnivati potrebna dodatna tijela uključujući i neovisni nadzorni mehanizam za inspekciju, procjene i istraživanje učinkovitosti i ekonomičnosti djelatnosti Suda u cilju njihovog povećanja.

(5) Predsjednik Suda, Tužitelj i Tajnik ili njegovi predstavnici mogu, kada je to prikladno, sudjelovati na sastancima Skupštine i Ureda.

(6) Skupština se sastaje u sjedištu Suda ili u sjedištu Ujedinjenih naroda jednom godišnje. Kada to okolnosti nalažu, održava posebne sjednice. Osim ako nije ovim Statutom drugačije propisano, posebne sjednice saziva Ured na vlastiti poticaj ili na zahtjev jedne trećine država stranaka.

(7) Svaka država stranka ima jedan glas. U Skupštini i Uredu će se poduzimati svi napor da se odluke donose na temelju konsenzusa. Ako se on ne može postići, osim ako Statut drugačije ne propisuje:

(a) meritorne odluke mora potvrditi dvotrećinska većina prisutnih koji su glasovali ako za glasovanje postoji kvorum kojeg sačinjava apsolutna većina država stranaka;

(b) postupovne odluke donose se običnom većinom država članica koje su prisutne i koje glasuju.

(8) Država stranka koja zakasni s plaćanjem svojih financijskih doprinosa za troškove Suda neće imati pravo glasa u Skupštini i Uredu ako iznos sa čijim se plaćanjem kasni prelazi iznos dužnog doprinosa za protekle dvije pune godine. Ipak, Skupština može dopustiti takvoj državi stranci da glasuje u Skupštini i Uredu ako utvrdi da je do neplaćanja došlo uslijed razloga koji nisu pod nadzorom te države stranke.

(9) Skupština donosi svoj poslovnik.

(10) Službeni i radni jezici Skupštine su isti kao i oni Opće skupštine Ujedinjenih naroda.

Dvanaesti dio

FINANCIRANJE

Članak 113.

FINANCIJSKE ODREDBE

Osim ako nije propisano drugačije, sva financijska pitanja koja se odnose na Sud i sastanke Skupštine država stranaka, uključujući njezin Ured i dodatna tijela, uređuju se odredbana ovoga Statuta i Financijskih pravila koje prihvati Skupština država stranaka.

Članak 114.

PLAĆANJE TROŠKOVA

Troškovi Suda i Skupštine država stranaka, uključujući njezin Ured i dodatna tijela, podmiruju se iz sredstava Suda.

Članak 115.

SREDSTVA SUDA I SKUPŠTINE DRŽAVA STRANAKA

Troškovi Suda i Skupštine država stranaka, uključujući i njezin Ured i dodatna tijela, predviđeni proračunom kojeg utvrdi Skupština država stranaka, pokrivaju se iz sljedećih izvora:

(a) procijenjenih doprinosa država stranaka;

(b) sredstava koja doznaju Ujedinjeni narodi uz odobrenje Opće skupštine, posebice glede troškova nastalih zbog predmeta koje je Sudu uputilo Vijeće sigurnosti.

Članak 116.

DRAGOVOLJNI DOPRINOSI

Bez obzira na odredbe članka 115. Sud kao dodatna sredstva može primati i koristiti dragovoljne doprinose vlada, međunarodnih organizacija, pojedinaca, korporacija i drugih osoba, sukladno kriterijima koje prihvati Skupština država stranaka.

Članak 117.

PROCJENA DOPRINOSA DRŽAVA STRANAKA

Doprinosi država stranaka procjenjuju se u skladu s dogovorenom procjeniteljskom ljestvicom, utemeljenom na ljestvici koju su prihvatili Ujedinjeni narodi za svoj redovni proračun te koja je prilagođena načelima na kojima je utemeljena ljestvica Ujedinjenih naroda.

Članak 118.

GODIŠNJA FINANCIJSKA REVIZIJA

Zapisnici, knjige i računi Suda, uključujući njegova godišnja financijska izvješća, podliježu svake godine nadzoru neovisnog financijskog revizora.

Trinaesti dio

ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 119.

RJEŠAVANJE SPOROVA

(1) Svi sporovi o sudskim dužnostima Suda riješit će se odlukom Suda.

(2) Svi ostali sporovi između dvije ili više država stranaka koji se odnose na tumačenje ili primjenu ovoga Statuta koji ne budu riješeni pregovorima u roku od tri mjeseca od njihovog početka, uputit će se na rješavanje Skupštini država stranaka. Skupština može nastojati spor riješiti sama ili može donijeti preporuke o daljnjim sredstvima za rješavanje spora, uključujući i upućivanje Međunarodnom sudu pravde sukladno Statutu toga suda.

Članak 120.

REZERVE

Na ovaj se Statut ne mogu stavljati rezerve.

Članak 121.

IZMJENE I DOPUNE STATUTA

(1) Nakon isteka sedam godina od stupanja ovoga Statuta na snagu, svaka država stranka može predložiti njegove izmjene. Tekst svake predložene izmjene podnosi se glavnom tajniku Ujedinjenih naroda a on ga odmah dostavlja svim državama strankama.

(2) Odluku o tome da li će prijedlog izmjene uzeti u razmatranje donosi, ne prije isteka roka od tri mjeseca od dana notifikacije, sljedeća Skupština država stranaka većinom prisutnih koji glasuju. Skupština može o prijedlogu odlučivati izravno ili može sazvati Konferenciju za izmjene ako pitanje o kojem je riječ tako traži.

(3) Za usvajanje izmjene o kojoj ne postoji suglasnost na sastanku Skupštine država stranaka ili na Konferenciji za izmjene potrebna je dvotrećinska većina država stranaka.

(4) Osim temeljem stavka 5., izmjena stupa na snagu za sve države stranke godinu dana nakon što isprave o ratifikaciji ili prihvatu sedam osmina tih država budu položene kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

(5) Sve izmjene članka 5. ovoga Statuta stupaju na snagu za one države stranke koje su ih prihvatile godinu dana nakon polaganja njihove isprave o ratifikaciji ili prihvatu. Za državu stranku koja nije prihvatila izmjenu, Sud neće biti nadležan u pogledu kaznenih djela na koja se izmjena odnosi i koja su počinili njezini državljani ili koja su počinjena na njezinom teritoriju.

(6) Ako neku izmjenu prihvati sedam osmina država stranaka sukladno stavku 4. ovoga Statuta, svaka država stranka koja nije prihvatila izmjenu može se, temeljem obavijesti s neposrednim učinkom o tome, učinjene u roku od godine dana nakon stupanja izmjene na snagu, povući iz ovoga Statuta, bez obzira na članak 127. stavak 1. ali sukladno članku 127. stavak 2.

(7) Glavni tajnik Ujedinjenih naroda dostavit će svim državama strankama sve izmjene prihvaćene na Skupštini država stranaka odnosno na Konferenciji za izmjene.

Članak 122.

IZMJENE I DOPUNE ODREDBA ORGANIZACIJSKE NARAVI

(1) Izmjene i dopune odredaba ovoga Statuta koje su isključivo organizacijske naravi, poput članka 35., 36. stavak 8. i 9., 37., 38., 39. stavak 1. (prve dvije rečenice), stavak 2. i 4., članka 42. stavaka 4. do 9., članka 43. te članaka 44., 46., 47. i 49. država stranka može predložiti u bilo koje doba, bez obzira na članak 121. stavak 1. Tekst prijedloga izmjena predaje se glavnom tajniku Ujedinjenih naroda ili osobi koju odredi Skupština država stranaka, a ta osoba mora ga odmah dostaviti svim državama strankama te ostalim članovima Skupštine.

(2) Izmjene na temelju ovoga članka o kojima se ne može postići suglasnost mora dvotrećinskom većinom država stranaka prihvatiti Skupština država stranaka ili Konferencija za izmjene. Takve izmjene ili dopune stupaju na snagu za sve države stranke nakon što ih prihvati Skupština ili Konferencija.

Članak 123.

REVIZIJA STATUTA

(1) Sedam godina nakon stupanja ovoga Statuta na snagu glavni tajnik Ujedinjenih naroda sazvat će Konferenciju za izmjene kako bi se razmotrile moguće izmjene i dopune Statuta. Takvo razmatranje može uključiti, ali nije ograničeno na nj, popis kaznenih djela sadržanih u članku 5. Konferencija će biti otvorena onima koji sudjeluju u Skupštini država stranaka pod jednakim uvjetima.

(2) U svako doba nakon toga, na zahtjev države stranke te u cilju navedenom u stavku 1., glavni tajnik Ujedinjenih naroda mora, nakon što to potvrdi većina država stranaka, sazvati Konferenciju za izmjene i dopune.

(3) Odredbe iz članka 121., stavaka 3. do 7. primjenjivat će se na prihvati i stupanje na snagu svih izmjena i dopuna Statuta razmatranih na Konferenciji za izmjene i dopune.

Članak 124.

PRIJELAZNA ODREDBA

Bez obzira na članak 12. stavak 1. i 2., kada neka država postane strankom ovoga Statuta, može izjaviti da tijekom razdoblja od sedam godina nakon stupanja za nju Statuta na snagu ne prihvaća nadležnost Suda u pogledu kategorije kaznenih djela predviđenih člankom 8. ako su ih počinili njezini državljani ili su počinjena na njezinom teritoriju. Deklaracija podnesena temeljem ovoga članka može se u svako doba povući. Odredbe ovoga članka bit će ponovno razmotrene na Konferenciji za izmjene i dopune sazvanoj sukladno članku 123. stavak 1.

Članak 125.

POTPISI, RATIFIKACIJA, PRIHVAT, ODOBRENJE ILI PRISTUP STATUTU

(1) Ovaj Statut otvoren je za potpisivanje svim državama u Rimu, u sjedištu organizacije Ujedinjenih naroda za hranu i poljodjelstvo, na dan 17. srpnja 1998. Nakon toga on ostaje otvoren za potpisivanje u Rimu, u Ministarstvu vanjskih poslova Italije do 17. listopada 1998. Poslije toga datuma Statut je otvoren za potpisivanje u New Yorku, u sjedištu Ujedinjenih naroda do 31. prosinca 2000.

(2) Ovaj Statut države potpisnice ratificiraju, prihvaćaju ili odobravaju. Isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju deponiraju se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

(3) Ovaj je Statut otvoren pristupanju svim državama. Isprave o pristupu polažu se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

Članak 126.

STUPANJE NA SNAGU

(1) Ovaj Statut stupa na snagu prvog dana mjeseca nakon šezdesetog dana po polaganju šezdesete isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

(2) Za svaku državu koja ratificira, prihvati, odobri ili pristupi ovome Statutu nakon polaganja šezdesete isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu Statut stupa na snagu prvog dana mjeseca nakon šezdesetog dana po polaganju njezine isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu.

Članak 127.

POVLAČENJE

(1) Država stranka može se putem pisane notifikacije glavnom tajniku Ujedinjenih naroda povući iz ovoga Statuta. Povlačenje stupa na snagu godinu dana nakon prijma notifikacije osim ako u notifikaciji nije za nj naznačen kasniji nadnevak.

(2) Povlačenje ne oslobađa državu obveza nastalih temeljem Statuta u vrijeme dok je bila strankom Statuta, uključujući i sve njezine eventualne financijske obveze. Povlačenje ne smije utjecati na njezinu suradnju sa Sudom u vezi s kaznenim istragama i postupcima glede kojih država koja se povlači ima dužnost surađivati i koji su započeli prije datuma od kojeg povlačenje proizvodi pravni učinak. Ono ne smije na bilo koji način niti utjecati na nastavak raspravljanja o bilo kojoj stvari o kojoj je Sud raspravljao prije datuma od kojeg je povlačenje proizvelo pravni učinak.

Članak 128.

IZVORNICI

Izvornik ovoga Statuta, čija su arapska, kineska, engleska, francuska, ruska i španjolska verzija teksta jednako vjerodostojne, bit će pohranjen kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda koji će njegove ovjerene primjerke dostaviti svim državama.

Svjedočeći o tome, niže potpisani, valjano ovlašteni od svojih Vlada, potpisuju ovaj Statut.

U Rimu, sedamnaestog dana srpnja mjeseca 1998. godine.

**ROME STATUTE OF THE INTERNATIONAL
CRIMINAL COURT
PREAMBLE**

The States Parties to this Statute,

Conscious that all peoples are united by common bonds, their cultures pieced together in a shared heritage, and concerned that this delicate mosaic may be shattered at any time,

Mindful that during this century millions of children, women and men have been victims of unimaginable atrocities that deeply shock the conscience of humanity,

Recognizing that such grave crimes threaten the peace, security and well-being of the world,

Affirming that the most serious crimes of concern to the international community as a whole must not go unpunished and that their effective prosecution must be ensured by taking measures at the national level and by enhancing international cooperation,

Determined to put an end to impunity for the perpetrators of these crimes and thus to contribute to the prevention of such crimes,

Recalling that it is the duty of every State to exercise its criminal jurisdiction over those responsible for international crimes,

Reaffirming the Purposes and Principles of the Charter of the United Nations, and in particular that all States shall refrain from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the Purposes of the United Nations,

Emphasizing in this connection that nothing in this Statute shall be taken as authorizing any State Party to intervene in an armed conflict or in the internal affairs of any State,

Determined to these ends and for the sake of present and future generations, to establish an independent permanent International Criminal Court in relationship with the United Nations system, with jurisdiction over the most serious crimes of concern to the international community as a whole, Emphasizing that the International Criminal Court established under this Statute shall be complementary to national criminal jurisdictions,

Resolved to guarantee lasting respect for and the enforcement of international justice.

Have agreed as follows:

Part 1

ESTABLISHMENT OF THE COURT

Article 1

THE COURT

An International Criminal Court ("the Court") is hereby established. It shall be a permanent institution and shall have the power to exercise its jurisdiction over persons for the most serious crimes of international concern, as referred to in this Statute, and shall be complementary to national criminal jurisdictions. The jurisdiction and functioning of the Court shall be governed by the provisions of this Statute.

Article 2

RELATIONSHIP OF THE COURT WITH THE UNITED NATIONS

The Court shall be brought into relationship with the United Nations through an agreement to be approved by the Assembly of States Parties to this Statute and thereafter concluded by the President of the Court on its behalf.

Article 3

SEAT OF THE COURT

1. The seat of the Court shall be established at The Hague in the Netherlands ("the host State").
2. The Court shall enter into a headquarters agreement with the host State, to be approved by the Assembly of States Parties and thereafter concluded by the President of the Court on its behalf.
3. The Court may sit elsewhere, whenever it considers it desirable, as provided in this Statute.

Article 4

LEGAL STATUS AND POWERS OF THE COURT

1. The Court shall have international legal personality. It shall also have such legal capacity as may be necessary for the exercise of its functions and the fulfilment of its purposes.
2. The Court may exercise its functions and powers, as provided in this Statute, on the territory of any State Party and, by special agreement, on the territory of any other State.

Part 2.

JURISDICTION, ADMISSIBILITY AND APPLICABLE LAW

Article 5

CRIMES WITHIN THE JURISDICTION OF THE COURT

1. The jurisdiction of the Court shall be limited to the most serious crimes of concern to the international community as a whole. The Court has jurisdiction in accordance with this Statute with respect to the following crimes:

- (a) The crime of genocide;
- (b) Crimes against humanity;
- (c) War crimes;
- (d) The crime of aggression.

2. The Court shall exercise jurisdiction over the crime of aggression once a provision is adopted in accordance with articles 121 and 123 defining the crime and setting out the conditions under which the Court shall exercise jurisdiction with respect to this crime. Such a provision shall be consistent with the relevant provisions of the Charter of the United Nations.

Article 6

GENOCIDE

For the purpose of this Statute, "genocide" means any of the following acts committed with intent to destroy, in whole or in part, a national, ethnical, racial or religious group, as such:

- (a) Killing members of the group;
- (b) Causing serious bodily or mental harm to members of the group;
- (c) Deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part;
- (d) Imposing measures intended to prevent births within the group;
- (e) Forcibly transferring children of the group to another group.

Article 7

CRIMES AGAINST HUMANITY

1. For the purpose of this Statute, "crime against humanity" means any of the following acts when

committed as part of a widespread or systematic attack directed against any civilian population, with knowledge of the attack:

- (a) Murder;
- (b) Extermination;
- (c) Enslavement;
- (d) Deportation or forcible transfer of population;
- (e) Imprisonment or other severe deprivation of physical liberty in violation of fundamental rules of international law;
- (f) Torture;
- (g) Rape, sexual slavery, enforced prostitution, forced pregnancy, enforced sterilization, or any other form of sexual violence of comparable gravity;
- (h) Persecution against any identifiable group or collectivity on political, racial, national, ethnic, cultural, religious, gender as defined in paragraph 3, or other grounds that are universally recognized as impermissible under international law, in connection with any act referred to in this paragraph or any crime within the jurisdiction of the Court;
- (i) Enforced disappearance of persons;
- (j) The crime of apartheid;
- (k) Other inhumane acts of a similar character intentionally causing great suffering, or serious injury to body or to mental or physical health.

2. For the purpose of paragraph 1:

- (a) "Attack directed against any civilian population" means a course of conduct involving the multiple commission of acts referred to in paragraph 1 against any civilian population, pursuant to or in furtherance of a State or organizational policy to commit such attack;
- (b) "Extermination" includes the intentional infliction of conditions of life, inter alia the deprivation of access to food and medicine, calculated to bring about the destruction of part of a population;
- (c) "Enslavement" means the exercise of any or all of the powers attaching to the right of ownership over a person and includes the exercise of such power in the course of trafficking in persons, in particular women and children;
- (d) "Deportation or forcible transfer of population" means forced displacement of the persons concerned by expulsion or other coercive acts from the area in which they are lawfully present, without grounds permitted under international law;
- (e) "Torture" means the intentional infliction of severe pain or suffering, whether physical or mental, upon a person in the custody or under the control of the accused; except that torture shall not include pain or suffering arising only from, inherent in or incidental to, lawful sanctions;
- (f) "Forced pregnancy" means the unlawful confinement of a woman forcibly made pregnant, with the intent of affecting the ethnic composition of any population or carrying out other grave violations of international law. This definition shall not in any way be interpreted as affecting national laws relating to pregnancy;
- (g) "Persecution" means the intentional and severe deprivation of fundamental rights contrary to international law by reason of the identity of the group or collectivity;
- (h) "The crime of apartheid" means inhumane acts of a character similar to those referred to in paragraph 1, committed in the context of an institutionalized regime of systematic oppression and domination by one racial group over any other racial group or groups and committed with the intention of maintaining that regime;
- (i) "Enforced disappearance of persons" means the arrest, detention or abduction of persons by, or with the authorization, support or acquiescence of, a State or a political organization, followed by a refusal to acknowledge that deprivation of freedom or to give information on the fate or whereabouts of those persons, with the intention of removing them from the protection of the law for a prolonged period of time.

3. For the purpose of this Statute, it is understood that the term "gender" refers to the two sexes, male and female, within the context of society. The term "gender" does not indicate any meaning different from the above.

Article 8

WAR CRIMES

1. The Court shall have jurisdiction in respect of war crimes in particular when committed as part of

a plan or policy or as part of a large-scale commission of such crimes.

2. For the purpose of this Statute, "war crimes" means:

(a) Grave breaches of the Geneva Conventions of 12 August 1949, namely, any of the following acts against persons or property protected under the provisions of the relevant Geneva Convention:

(i) Wilful killing;

(ii) Torture or inhuman treatment, including biological experiments;

(iii) Wilfully causing great suffering, or serious injury to body or health;

(iv) Extensive destruction and appropriation of property, not justified by military necessity and carried out unlawfully and wantonly;

(v) Compelling a prisoner of war or other protected person to serve in the forces of a hostile Power;

(vi) Wilfully depriving a prisoner of war or other protected person of the rights of fair and regular trial;

(vii) Unlawful deportation or transfer or unlawful confinement;

(viii) Taking of hostages.

(b) Other serious violations of the laws and customs applicable in international armed conflict, within the established framework of international law, namely, any of the following acts:

(i) Internationally directing attacks against the civilian population as such or against individual civilians not taking direct part in hostilities;

(ii) Intentionally directing attacks against civilian objects, that is, objects which are not military objectives;

(iii) Intentionally directing attacks against personnel, installations, material, units or vehicles involved in a humanitarian assistance or peacekeeping mission in accordance with the Charter of the United Nations, as long as they are entitled to the protection given to civilians or civilian objects under the international law of armed conflict;

(iv) Intentionally launching an attack in the knowledge that such attack will cause incidental loss of life or injury to civilians or damage to civilian objects or widespread, long-term and severe damage to the natural environment which would be clearly excessive in relation to the concrete and direct overall military advantage anticipated;

(v) Attacking or bombarding, by whatever means, towns, villages, dwellings or buildings which are undefended and which are not military objectives;

(vi) Killing or wounding a combatant who, having laid down his arms or having no longer means of defence, has surrendered at discretion;

(vii) Marking improper use of a flag of truce, of the flag or of the military insignia and uniform of the enemy or of the United Nations, as well as of the distinctive emblems of the Geneva Conventions, resulting in death or serious personal injury;

(viii) The transfer, directly or indirectly, by the Occupying Power of parts of its own civilian population into the territory it occupies, or the deportation or transfer of all or parts of the population of the occupied territory within or outside this territory;

(ix) Intentionally directing attacks against buildings dedicated to religion, education, art, science or charitable purposes, historic monuments, hospitals and places where the sick and wounded are collected, provided they are not military objectives;

(x) Subjecting persons who are in the power of an adverse party to physical mutilation or to medical or scientific experiments of any kind which are neither justified by the medical, dental or hospital treatment of the person concerned nor carried out in his or her interest, and which cause death to or seriously endanger the health of such person or persons;

(xi) Killing or wounding treacherously individuals belonging to the hostile nation or army;

(xii) Declaring that no quarter will be given;

(xiii) Destroying or seizing the enemy's property unless such destruction or seizure be imperatively demanded by the necessities of war;

(xiv) Declaring abolished, suspended or inadmissible in a court of law the rights and actions of the nationals of the hostile party;

(xv) Compelling the nationals of the hostile party to take part in the operations of war directed against their own country, even if they were in the belligerent's service before the commencement of the war;

(xvi) Pillaging a town or place, even when taken by assault;

- (xvii) Employing poison or poisoned weapons;
 - (xviii) Employing asphyxiating, poisonous or other gases, and all analogous liquids, materials or devices;
 - (xix) Employing bullets which expand or flatten easily in the human body, such as bullets with a hard envelope which does not entirely cover the core or is pierced with incisions;
 - (xx) Employing weapons, projectiles and material and methods of warfare which are of a nature to cause superfluous injury or unnecessary suffering or which are inherently indiscriminate in violation of the international law of armed conflict, provided that such weapons, projectiles and material and methods of warfare are the subject of a comprehensive prohibition and are included in an annex to this Statute, by an amendment in accordance with the relevant provisions set forth in articles 121 and 123;
 - (xxi) Committing outrages upon personal dignity, in particular humiliating and degrading treatment;
 - (xxii) Committing rape, sexual slavery, enforced prostitution, forced pregnancy, as defined in article 7, paragraph 2 (f), enforced sterilization, or any other form of sexual violence also constituting a grave breach of the Geneva Conventions;
 - (xxiii) Utilizing the presence of a civilian or other protected person to render certain points, areas or military forces immune from military operations;
 - (xxiv) Intentionally directing attacks against buildings, material, medical units and transport, and personnel using the distinctive emblems of the Geneva Conventions in conformity with international law;
 - (xxv) Intentionally using starvation of civilians as a method of warfare by depriving them of objects indispensable to their survival, including wilfully impeding relief supplies as provided for under the Geneva Conventions;
 - (xxvi) Conscripting or enlisting children under the age of fifteen years into the national armed forces or using them to participate actively in hostilities.
- (c) In the case of an armed conflict not of an international character, serious violations of article 3 common to the four Geneva Conventions of 12 August 1949, namely, any of the following acts committed against persons taking no active part in the hostilities, including members of armed forces who have laid down their arms and those placed hors de combat by sickness, wounds, detention or any other cause:
- (i) Violence to life and person, in particular murder of all kinds, mutilation, cruel treatment and torture;
 - (ii) Committing outrages upon personal dignity, in particular humiliating and degrading treatment;
 - (iii) Taking of hostages;
 - (iv) The passing of sentences and the carrying out of executions without previous judgement pronounced by a regularly constituted court, affording all judicial guarantees which are generally recognized as indispensable.
- (d) Paragraph 2 (c) applies to armed conflicts not of an international character and thus does not apply to situations of internal disturbances and tensions, such as riots, isolated and sporadic acts of violence or other acts of a similar nature.
- (e) Other serious violations of the laws and customs applicable in armed conflicts not of an international character, within the established framework of international law, namely, any of the following acts:
- (i) Intentionally directing attacks against the civilian population as such or against individual civilians not taking direct part in hostilities;
 - (ii) Intentionally directing attacks against buildings, material, medical units and transport, and personnel using the distinctive emblems of the Geneva Conventions in conformity with international law;
 - (iii) Intentionally directing attacks against personnel, installations, material, units or vehicles involved in a humanitarian assistance or peacekeeping mission in accordance with the Charter of the United Nations, as long as they are entitled to the protection given to civilians or civilian objects under the international law of armed conflict;
 - (iv) Intentionally directing attacks against buildings dedicated to religion, education, art, science or charitable purposes, historic monuments, hospitals and places where the sick and wounded are collected, provided they are not military objectives;

- (v) Pillaging a town or place, even when taken by assault;
 - (vi) Committing rape, sexual slavery, enforced prostitution, forced pregnancy, as defined in article 7, paragraph 2 (f), enforced sterilization, and any other form of sexual violence also constituting a serious violation of article 3 common to the four Geneva Conventions;
 - (vii) Conscripting or enlisting children under the age of fifteen years into armed forces or groups or using them to participate actively in hostilities;
 - (viii) Ordering the displacement of the civilian population for reasons related to the conflict, unless the security of the civilians involved or imperative military reasons so demand;
 - (ix) Killing or wounding treacherously a combatant adversary;
 - (x) Declaring that no quarter will be given;
 - (xi) Subjecting persons who are in the power of another party to the conflict to physical mutilation or to medical or scientific experiments of any kind which are neither justified by the medical, dental or hospital treatment of the person concerned nor carried out in his or her interest, and which cause death to or seriously endanger the health of such person or persons;
 - (xii) Destroying or seizing the property of an adversary unless such destruction or seizure be imperatively demanded by the necessities of the conflict;
- (f) Paragraph 2 (e) applies to armed conflicts not of an international character and thus does not apply to situations of internal disturbances and tensions, such as riots, isolated and sporadic acts of violence or other acts of a similar nature. It applies to armed conflicts that take place in the territory of a State when there is protracted armed conflict between governmental authorities and organized armed groups or between such groups.

3. Nothing in paragraph 2 (c) and (e) shall affect the responsibility of a Government to maintain or re-establish law and order in the State or to defend the unity and territorial integrity of the State, by all legitimate means.

Article 9

ELEMENTS OF CRIMES

1. Elements of Crimes shall assist the Court in the interpretation and application of articles 6, 7 and 8. They shall be adopted by a two-thirds majority of the members of the Assembly of State Parties.
2. Amendments to the Elements of Crimes may be proposed by:
 - (a) Any State Party;
 - (b) The judges acting by an absolute majority;
 - (c) The Prosecutor.

Such amendments shall be adopted by a two-thirds majority of the members of the Assembly of States Parties.

3. The Elements of Crimes and amendments thereto shall be consistent with this Statute.

Article 10

Nothing in this Part shall be interpreted as limiting or prejudicing in any way existing or developing rules of international law for purposes other than this Statute.

Article 11

JURISDICTION RATIONE TEMPORIS

1. The Court has jurisdiction only with respect to crimes committed after the entry into force of this Statute.
2. If a State becomes a Party to this Statute after its entry into force, the Court may exercise its jurisdiction only with respect to crimes committed after the entry into force of this Statute for that State, unless that State has made a declaration under article 12, paragraph 3.

Article 12

PRECONDITIONS TO THE EXERCISE OF JURISDICTION

1. A State which becomes a Party to this Statute thereby accepts the jurisdiction of the Court with respect to the crimes referred to in article 5.
2. In the case of article 13, paragraph (a) or (c), the Court may exercise its jurisdiction if one or more of the following States are Parties to this Statute or have accepted the jurisdiction of the Court in accordance with paragraph 3:
 - (a) The State on the territory of which the conduct in question occurred or, if the crime was committed on board a vessel or aircraft, the State of registration of that vessel or aircraft;
 - (b) The State of which the person accused of the crime is a national.

3. If the acceptance of a State which is not a Party to this Statute is required under paragraph 2, that State may, by declaration lodged with the Registrar, accept the exercise of jurisdiction by the Court with respect to the crime in question. The accepting State shall cooperate with the Court without any delay or exception in accordance with Part 9.

Article 13

EXERCISE OF JURISDICTION

The Court may exercise its jurisdiction with respect to a crime referred to in article 5 in accordance with the provisions of this Statute if:

- (a) A situation in which one or more of such crimes appears to have been committed is referred to the Prosecutor by a State Party in accordance with article 14;
- (b) A situation in which one or more of such crimes appears to have been committed is referred to the Prosecutor by the Security Council acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations; or
- (c) The Prosecutor has initiated an investigation in respect of such a crime in accordance with article 15.

Article 14

REFERRAL OF A SITUATION BY A STATE PARTY

1. A State Party may refer to the Prosecutor a situation in which one or more crimes within the jurisdiction of the Court appear to have been committed requesting the Prosecutor to investigate the situation for the purpose of determining whether one or more specific persons should be charged with the commission of such crimes.
2. As far as possible, a referral shall specify the relevant circumstances and be accompanied by such supporting documentation as is available to the State referring the situation.

Article 15

PROSECUTOR

1. The Prosecutor may initiate investigations proprio motu on the basis of information on crimes within the jurisdiction of the Court.
2. The Prosecutor shall analyse the seriousness of the information received. For this purpose, he or she may seek additional information from States, organs of the United Nations, intergovernmental or non-governmental organizations, or other reliable sources that he or she deems appropriate, and may receive written or oral testimony at the seat of the Court.
3. If the Prosecutor concludes that there is a reasonable basis to proceed with an investigation, he or she shall submit to the Pre-Trial Chamber a request for authorization of an investigation, together with any supporting material collected. Victims may make representations to the Pre-Trial Chamber, in accordance with the Rules of Procedure and Evidence.
4. If the Pre-Trial Chamber, upon examination of the request and the supporting material, considers that there is a reasonable basis to proceed with an investigation, and that the case appears to fall within the jurisdiction of the Court, it shall authorize the commencement of the investigation, without prejudice to subsequent determinations by the Court with regard to the jurisdiction and admissibility of a case.
5. The refusal of the Pre-Trial Chamber to authorize the investigation shall not preclude the presentation of a subsequent request by the Prosecutor based on new facts or evidence regarding the same situation.
6. If, after the preliminary examination referred to in paragraphs 1 and 2, the Prosecutor, concludes that the information provided does not constitute a reasonable basis for an investigation, he or she shall inform those who provided the information. This shall not preclude the Prosecutor from considering further information submitted to him or her regarding the same situation in the light of new facts or evidence.

Article 16

DEFERRAL OF INVESTIGATION OR PROSECUTION

No investigation or prosecution may be commenced or proceeded with under this Statute for a period of 12 months after the Security Council, in a resolution adopted under Chapter VII of the Charter of the United Nations, has requested the Court to that effect; that request may be renewed by the Council under the same conditions.

Article 17

ISSUES OF ADMISSIBILITY

1. Having regard to paragraph 10 of the Preamble and article 1, the Court shall determine that a case is inadmissible where:
 - (a) The case is being investigated or prosecuted by a State which has jurisdiction over it, unless the State is unwilling or unable genuinely to carry out the investigation or prosecution;
 - (b) The case has been investigated by a State which has jurisdiction over it and the State has decided not to prosecute the person concerned, unless the decision resulted from the unwillingness or inability of the State genuinely to prosecute;
 - (c) The person concerned has already been tried for conduct which is the subject of the complaint, and a trial by the Court is not permitted under article 20, paragraph 3;
 - (d) The case is not of sufficient gravity to justify further action by the Court.
2. In order to determine unwillingness in a particular case, the Court shall consider, having regard to the principles of due process recognized by international law, whether one or more of the following exist, as applicable:
 - (a) The proceedings were or are being undertaken or the national decision was made for the purpose of shielding the person concerned from criminal responsibility for crimes within the jurisdiction of the Court referred to in article 5;
 - (b) There has been an unjustified delay in the proceedings which in the circumstances is inconsistent with an intent to bring the person concerned to justice;
 - (c) The proceedings were not or are not being conducted independently or impartially, and they were or are being conducted in a manner which, in the circumstances, is inconsistent with an intent to bring the person concerned to justice.
3. In order to determine inability in a particular case, the Court shall consider whether, due to a total or substantial collapse or unavailability of its national judicial system, the State is unable to obtain the accused or the necessary evidence and testimony or otherwise unable to carry out its proceedings.

Article 18

PRELIMINARY RULINGS REGARDING ADMISSIBILITY

1. When a situation has been referred to the Court pursuant to article 13 (a) and the Prosecutor has determined that there would be a reasonable basis to commence an investigation, or the Prosecutor initiates an investigation pursuant to articles 13 (c) and 15, the Prosecutor shall notify all States Parties and those States which, taking into account the information available, would normally exercise jurisdiction over the crimes concerned. The Prosecutor may notify such States on a confidential basis and, where the Prosecutor believes it necessary to protect persons, prevent destruction of evidence or prevent the absconding of persons, may limit the scope of the information provided to States.
2. Within one month of receipt of that notification, a State may inform the Court that it is investigating or has investigated its nationals or others within its jurisdiction with respect to criminal acts which may constitute crimes referred to in article 5 and which relate to the information provided in the notification to States. At the request of that State, the Prosecutor shall defer to the State's investigation of those persons unless the Pre-Trial Chamber, on the application of the Prosecutor, decides to authorize the investigation.
3. The Prosecutor's deferral to a State's investigation shall be open to review by the Prosecutor six months after the date of deferral or at any time when there has been a significant change of circumstances based on the State's unwillingness or inability genuinely to carry out the investigation.
4. The State concerned or the Prosecutor may appeal to the Appeals Chamber against a ruling of the Pre-Trial Chamber, in accordance with article 82. The appeal may be heard on an expedited basis.
5. When the Prosecutor has deferred an investigation in accordance with paragraph 2, the Prosecutor may request that the State concerned periodically inform the Prosecutor of the progress of its investigations and any subsequent prosecutions. States Parties shall respond to such requests without undue delay.
6. Pending a ruling by the Pre-Trial Chamber, or at any time when the Prosecutor has deferred an investigation under this article, the Prosecutor may, on an exceptional basis, seek authority from the Pre-Trial Chamber to pursue necessary investigative steps for the purpose of preserving evidence where there is a unique opportunity to obtain important evidence or there is a significant risk that

such evidence may not be subsequently available.

7. A State which has challenged a ruling of the Pre-Trial Chamber under this article may challenge the admissibility of a case under article 19 on the grounds of additional significant facts or significant change of circumstances.

Article 19

CHALLENGES TO THE JURISDICTION OF THE COURT OR THE ADMISSIBILITY OF A CASE

1. The Court shall satisfy itself that it has jurisdiction in any case brought before it. The Court may, on its own motion, determine the admissibility of a case in accordance with article 17.
2. Challenges to the admissibility of a case on the grounds referred to in article 17 or challenges to the jurisdiction of the Court may be made by:
 - (a) An accused or a person for whom a warrant of arrest or a summons to appear has been issued under article 58;
 - (b) A State which has jurisdiction over a case, on the ground that it is investigating or prosecuting the case or has investigated or prosecuted; or
 - (c) A State from which acceptance of jurisdiction is required under article 12.
3. The Prosecutor may seek a ruling from the Court regarding a question of jurisdiction or admissibility. In proceedings with respect to jurisdiction or admissibility, those who have referred the situation under article 13, as well as victims, may also submit observations to the Court.
4. The admissibility of a case or the jurisdiction of the Court may be challenged only once by any person or State referred to in paragraph 2. The challenge shall take place prior to or at the commencement of the trial. In exceptional circumstances, the Court may grant leave for a challenge to be brought more than once or at a time later than the commencement of the trial. Challenges to the admissibility of a case, at the commencement of a trial, or subsequently with the leave of the Court, may be based only on article 17, paragraph 1 (c).
5. A State referred to in paragraph 2 (b) and (c) shall make a challenge at the earliest opportunity.
6. Prior to the confirmation of the charges, challenges to the admissibility of a case or challenges to the jurisdiction of the Court shall be referred to the Pre-Trial Chamber. After confirmation of the charges, they shall be referred to the Trial Chamber. Decisions with respect to jurisdiction or admissibility may be appealed to the Appeals Chamber in accordance with article 82.
7. If a challenge is made by a State referred to in paragraph 2 (b) or (c), the Prosecutor shall suspend the investigation until such time as the Court makes a determination in accordance with article 17.
8. Pending a ruling by the Court, the Prosecutor may seek authority from the Court:
 - (a) To pursue necessary investigative steps of the kind referred to in article 18, paragraph 6;
 - (b) To take a statement or testimony from a witness or complete the collection and examination of evidence which had begun prior to the making of the challenge; and
 - (c) In cooperation with the relevant States, to prevent the absconding of persons in respect of whom the Prosecutor has already requested a warrant of arrest under article 58.
9. The making of a challenge shall not affect the validity of any act performed by the Prosecutor or any order or warrant issued by the Court prior to the making of the challenge.
10. If the Court has decided that a case is inadmissible under article 17, the Prosecutor may submit a request for a review of the decision when he or she is fully satisfied that new facts have arisen which negate the basis on which the case had previously been found inadmissible under article 17.
11. If the Prosecutor, having regard to the matters referred to in article 17, defers an investigation, the Prosecutor may request that the relevant State make available to the Prosecutor information on the proceedings. That information shall, at the request of the State concerned, be confidential. If the Prosecutor thereafter decides to proceed with an investigation, he or she shall notify the State to which deferral of the proceedings has taken place.

Article 20

NE BIS IN IDEM

1. Except as provided in this Statute, no person shall be tried before the Court with respect to conduct which formed the basis of crimes for which the person has been convicted or acquitted by the Court.
2. No person shall be tried by another court for a crime referred to in article 5 for which that person has already been convicted or acquitted by the Court.

3. No person who has been tried by another court for conduct also proscribed under article 6, 7 or 8 shall be tried by the Court with respect to the same conduct unless the proceedings in the other court:
- (a) Were for the purpose of shielding the person concerned from criminal responsibility for crimes within the jurisdiction of the Court; or
 - (b) Otherwise were not conducted independently or impartially in accordance with the norms of due process recognized by international law and were conducted in a manner which, in the circumstances, was inconsistent with an intent to bring the person concerned to justice.

Article 21

APPLICABLE LAW

1. The Court shall apply:

- (a) In the first place, this Statute, Elements of Crimes and its Rules of Procedure and Evidence;
- (b) In the second place, where appropriate, applicable treaties and the principles and rules of international law, including the established principles of the international law of armed conflict;
- (c) Failing that, general principles of law derived by the Court from national laws of legal systems of the world including, as appropriate, the national laws of States that would normally exercise jurisdiction over the crime, provided that those principles are not inconsistent with this Statute and with international law and internationally recognized norms and standards.

2. The Court may apply principles and rules of law as interpreted in its previous decisions.

3. The application and interpretation of law pursuant to this article must be consistent with internationally recognized human rights, and be without any adverse distinction founded on grounds such as gender as defined in article 7, paragraph 3, age, race, colour, language, religion or belief, political or other opinion, national, ethnic or social origin, wealth, birth or other status.

Part 3.

GENERAL PRINCIPLES OF CRIMINAL LAW

Article 22

NULLUM CRIMEN SINE LEGE

1. A person shall not be criminally responsible under this Statute unless the conduct in question constitutes, at the time it takes place, a crime within the jurisdiction of the Court.

2. The definition of a crime shall be strictly construed and shall not be extended by analogy. In case of ambiguity, the definition shall be interpreted in favour of the person being investigated, prosecuted or convicted.

3. This article shall not affect the characterization of any conduct as criminal under international law independently of this Statute.

Article 23

NULLA POENA SINE LEGE

A person convicted by the Court may be punished only in accordance with this Statute.

Article 24

NON-RETROACTIVITY RATIONE PERSONAE

1. No person shall be criminally responsible under this Statute for conduct prior to the entry into force of the Statute.

2. In the event of a change in the law applicable to a given case prior to a final judgement, the law more favourable to the person being investigated, prosecuted or convicted shall apply.

Article 25

INDIVIDUAL CRIMINAL RESPONSIBILITY

1. The Court shall have jurisdiction over natural persons pursuant to this Statute.

2. A person who commits a crime within the jurisdiction of the Court shall be individually responsible and liable for punishment in accordance with this Statute.

3. In accordance with this Statute, a person shall be criminally responsible and liable for punishment for a crime within the jurisdiction of the Court if that person:

- (a) Commits such a crime, whether as an individual, jointly with another or through another person, regardless of whether that other person is criminally responsible;
- (b) Orders, solicits or induces the commission of such a crime which in fact occurs or is attempted;
- (c) For the purpose of facilitating the commission of such a crime, aids, abets or otherwise assists in its commission or its attempted commission, including providing the means for its commission;
- (d) In any other way contributes to the commission or attempted commission of such a crime by a

group of persons acting with a common purpose. Such contribution shall be intentional and shall either:

- (i) Be made with the aim of furthering the criminal activity or criminal purpose of the group, where such activity or purpose involves the commission of a crime within the jurisdiction of the Court; or
- (ii) Be made in the knowledge of the intention for the group to commit the crime;
- (e) In respect of the crime of genocide, directly and publicly incites others to commit genocide;
- (f) Attempts to commit such a crime by taking action that commences its execution by means of a substantial step, but the crime does not occur because of circumstances independent of the person's intentions. However, a person who abandons the effort to commit the crime or otherwise prevents the completion of the crime shall not be liable for punishment under this Statute for the attempt to commit that crime if that person completely and voluntarily gave up the criminal purpose.

4. No provision in this Statute relating to individual criminal responsibility shall affect the responsibility of States under international law.

Article 26

EXCLUSION OF JURISDICTION OVER PERSONS UNDER EIGHTEEN

The Court shall have no jurisdiction over any person who was under the age of 18 at the time of the alleged commission of a crime.

Article 27

IRRELEVANCE OF OFFICIAL CAPACITY

1. This Statute shall apply equally to all persons without any distinction based on official capacity. In particular, official capacity as a Head of State or Government, a member of a Government or parliament, an elected representative or a government official shall in no case exempt a person from criminal responsibility under this Statute, nor shall it, in and of itself, constitute a ground for reduction of sentence.

2. Immunities or special procedural rules which may attach to the official capacity of a person, whether under national or international law, shall not bar the Court from exercising its jurisdiction over such a person.

Article 28

RESPONSIBILITY OF COMMANDERS AND OTHER SUPERIORS

In addition to other grounds of criminal responsibility under this Statute for crimes within the jurisdiction of the Court:

(a) A military commander or person effectively acting as a military commander shall be criminally responsible for crimes within the jurisdiction of the Court committed by forces under his or her effective command and control, or effective authority and control as the case may be, as a result of his or her failure to exercise control properly over such forces, where:

- (i) That military commander or person either knew or, owing to the circumstances at the time, should have known that the forces were committing or about to commit such crimes; and
- (ii) That military commander or person failed to take all necessary and reasonable measures within his or her power to prevent or repress their commission or to submit the matter to the competent authorities for investigation and prosecution.

(b) With respect to superior and subordinate relationships not described in paragraph (a), a superior shall be criminally responsible for crimes within the jurisdiction of the Court committed by subordinates under his or her effective authority and control, as a result of his or her failure to exercise control properly over such subordinates, where:

- (i) The superior either knew, or consciously disregarded information which clearly indicated, that the subordinates were committing or about to commit such crimes;
- (ii) The crimes concerned activities that were within the effective responsibility and control of the superior; and
- (iii) The superior failed to take all necessary and reasonable measures within his or her power to prevent or repress their commission or to submit the matter to the competent authorities for investigation and prosecution.

Article 29

NON-APPLICABILITY OF STATUTE OF LIMITATIONS

The crimes within the jurisdiction of the Court shall not be subject to any statute of limitations.

Article 30

MENTAL ELEMENT

1. Unless otherwise provided, a person shall be criminally responsible and liable for punishment for a crime within the jurisdiction of the Court only if the material elements are committed with intent and knowledge.
2. For the purposes of this article, a person has intent where:
 - (a) In relation to conduct, that person means to engage in the conduct;
 - (b) In relation to a consequence, that person means to cause that consequence or is aware that it will occur in the ordinary course of events.
3. For the purposes of this article, "knowledge" means awareness that a circumstance exists or a consequence will occur in the ordinary course of events. "Know" and "knowingly" shall be construed accordingly.

Article 31**GROUND FOR EXCLUDING CRIMINAL RESPONSIBILITY**

1. In addition to other grounds for excluding criminal responsibility provided for in this Statute, a person shall not be criminally responsible if, at the time of that person's conduct:
 - (a) The person suffers from a mental disease or defect that destroys that person's capacity to appreciate the unlawfulness or nature of his or her conduct, or capacity to control his or her conduct to conform to the requirements of law;
 - (b) The person is in a state of intoxication that destroys that person's capacity to appreciate the unlawfulness or nature of his or her conduct, or capacity to control his or her conduct to conform to the requirements of law, unless the person has become voluntarily intoxicated under such circumstances that the person knew, or disregarded the risk, that, as a result of the intoxication, he or she was likely to engage in conduct constituting a crime within the jurisdiction of the Court;
 - (c) The person acts reasonably to defend himself or herself or another person or, in the case of war crimes, property which is essential for the survival of the person or another person or property which is essential for accomplishing a military mission, against an imminent and unlawful use of force in a manner proportionate to the degree of danger to the person or the other person or property protected. The fact that the person was involved in a defensive operation conducted by forces shall not in itself constitute a ground for excluding criminal responsibility under this subparagraph;
 - (d) The conduct which is alleged to constitute a crime within the jurisdiction of the Court has been caused by duress resulting from a threat of imminent death or of continuing or imminent serious bodily harm against that person or another person, and the person acts necessarily and reasonably to avoid this threat, provided that the person does not intend to cause a greater harm than the one sought to be avoided. Such a threat may either be:
 - (i) Made by other persons; or
 - (ii) Constituted by other circumstances beyond that person's control.

2. The Court shall determine the applicability of the grounds for excluding criminal responsibility provided for in this Statute to the case before it.

3. At trial, the Court may consider a ground for excluding criminal responsibility other than those referred to in paragraph 1 where such a ground is derived from applicable law as set forth in article 21. The procedures relating to the consideration of such a ground shall be provided for in the Rules of Procedure and Evidence.

Article 32**MISTAKE OF FACT OR MISTAKE OF LAW**

1. A mistake of fact shall be a ground for excluding criminal responsibility only if it negates the mental element required by the crime.
2. A mistake of law as to whether a particular type of conduct is a crime within the jurisdiction of the Court shall not be a ground for excluding criminal responsibility. A mistake of law may, however, be a ground for excluding criminal responsibility if it negates the mental element required by such a crime, or as provided for in article 33.

Article 33**SUPERIOR ORDERS AND PRESCRIPTION OF LAW**

1. The fact that a crime within the jurisdiction of the Court has been committed by a person pursuant to an order of a Government or of a superior, whether military or civilian, shall not relieve that person of criminal responsibility unless:

- (a) The person was under a legal obligation to obey orders of the Government or the superior in question;
 - (b) The person did not know that the order was unlawful; and
 - (c) The order was not manifestly unlawful.
2. For the purposes of this article, orders to commit genocide or crimes against humanity are manifestly unlawful.

Part 4.

COMPOSITION AND ADMINISTRATION OF THE COURT

Article 34

ORGANS OF THE COURT

The Court shall be composed of the following organs:

- (a) The Presidency;
- (b) An Appeals Division, a Trial Division and a Pre-Trial Division;
- (c) The Office of the Prosecutor;
- (d) The Registry.

Article 35

SERVICE OF JUDGES

1. All judges shall be elected as full-time members of the Court and shall be available to serve on that basis from the commencement of their terms of office.
2. The judges composing the Presidency shall serve on a full-time basis as soon as they are elected.
3. The Presidency may, on the basis of the workload of the Court and in consultation with its members, decide from time to time to what extent the remaining judges shall be required to serve on a full-time basis. Any such arrangement shall be without prejudice to the provisions of article 40.
4. The financial arrangements for judges not required to serve on a full-time basis shall be made in accordance with article 49.

Article 36

QUALIFICATIONS, NOMINATION AND ELECTION OF JUDGES

1. Subject to the provisions of paragraph 2, there shall be 18 judges of the Court.
 2. (a) The Presidency, acting on behalf of the Court, may propose an increase in the number of judges specified in paragraph 1, indicating the reasons why this is considered necessary and appropriate. The Registrar shall promptly circulate any such proposal to all States Parties.
 - (b) Any such proposal shall then be considered at a meeting of the Assembly of States Parties to be convened in accordance with article 112. The proposal shall be considered adopted if approved at the meeting by a vote of two thirds of the members of the Assembly of States Parties and shall enter into force at such time as decided by the Assembly of States Parties.
 - (c) (i) Once a proposal for an increase in the number of judges has been adopted under subparagraph (b), the election of the additional judges shall take place at the next session of the Assembly of States Parties in accordance with paragraphs 3 to 8, and article 37, paragraph 2;
 - (ii) Once a proposal for an increase in the number of judges has been adopted and brought into effect under subparagraphs (b) and (c) (i), it shall be open to the Presidency at any time thereafter, if the workload of the Court justifies it, to propose a reduction in the number of judges, provided that the number of judges shall not be reduced below that specified in paragraph 1. The proposal shall be dealt with in accordance with the procedure laid down in subparagraphs (a) and (b). In the event that the proposal is adopted, the number of judges shall be progressively decreased as the terms of office of serving judges expire, until the necessary number has been reached.
3. (a) The judges shall be chosen from among persons of high moral character, impartiality and integrity who possess the qualifications required in their respective States for appointment to the highest judicial offices.
 - (b) Every candidate for election to the Court shall:
 - (i) Have established competence in criminal law and procedure, and the necessary relevant experience, whether as judge, prosecutor, advocate or in other similar capacity, in criminal proceedings; or
 - (ii) Have established competence in relevant areas of international law such as international humanitarian law and the law of human rights, and extensive experience in a professional legal capacity which is of relevance to the judicial work of the Court;

(c) Every candidate for election to the Court shall have an excellent knowledge of and be fluent in at least one of the working languages of the Court.

4. (a) Nominations of candidates for election to the Court may be made by any State Party to this Statute, and shall be made either:

(i) By the procedure for the nomination of candidates for appointment to the highest judicial offices in the State in question; or

(ii) By the procedure provided for the nomination of candidates for the International Court of Justice in the Statute of that Court.

Nominations shall be accompanied by a statement in the necessary detail specifying how the candidate fulfils the requirements of paragraph 3.

(b) Each State Party may put forward one candidate for any given election who need not necessarily be a national of that State Party but shall in any case be a national of a State Party.

(c) The Assembly of States Parties may decide to establish, if appropriate, an Advisory Committee on nominations. In that event, the Committee's composition and mandate shall be established by the Assembly of States Parties.

5. For the purposes of the election, there shall be two lists of candidates:

List A containing the names of candidates with the qualifications specified in paragraph 3 (b) (i); and List B containing the names of candidates with the qualifications specified in paragraph 3 (b) (ii).

A candidate with sufficient qualifications for both lists may choose on which list to appear. At the first election to the Court, at least nine judges shall be elected from list A and at least five judges from list B. Subsequent elections shall be so organized as to maintain the equivalent proportion on the Court of judges qualified on the two lists.

6. (a) The judges shall be elected by secret ballot at a meeting of the Assembly of States Parties convened for that purpose under article 112. Subject to paragraph 7, the persons elected to the Court shall be the 18 candidates who obtain the highest number of votes and a two-thirds majority of the States Parties present and voting.

(b) In the event that a sufficient number of judges is not elected on the first ballot, successive ballots shall be held in accordance with the procedures laid down in subparagraph (a) until the remaining places have been filled.

7. No two judges may be nationals of the same State. A person who, for the purposes of membership of the Court, could be regarded as a national of more than one State shall be deemed to be a national of the State in which that person ordinarily exercises civil and political rights.

8. (a) The States Parties shall, in the selection of judges, take into account the need, within the membership of the Court, for:

(i) The representation of the principal legal systems of the world;

(ii) Equitable geographical representation; and

(iii) A fair representation of female and male judges.

(b) States Parties shall also take into account the need to include judges with legal expertise on specific issues, including, but not limited to, violence against women or children.

9. (a) Subject to subparagraph (b), judges shall hold office for a term of nine years and, subject to subparagraph (c) and to article 37, paragraph 2, shall not be eligible for re-election.

(b) At the first election, one third of the judges elected shall be selected by lot to serve for a term of three years; one third of the judges elected shall be selected by lot to serve for a term of six years; and the remainder shall serve for a term of nine years.

(c) A judge who is selected to serve for a term of three years under subparagraph (b) shall be eligible for re-election for a full term.

10. Notwithstanding paragraph 9, a judge assigned to a Trial or Appeals Chamber in accordance with article 39 shall continue in office to complete any trial or appeal the hearing or which has already commenced before that Chamber.

Article 37

JUDICIAL VACANCIES

1. In the event of a vacancy, an election shall be held in accordance with article 36 to fill the vacancy.

2. A judge elected to fill a vacancy shall serve for the remainder of the predecessor's term and, if that period is three years or less, shall be eligible for re-election for a full term under article 36.

Article 38

THE PRESIDENCY

1. The President and the First and Second Vice-Presidents shall be elected by an absolute majority of the judges. They shall each serve for a term of three years until the end of their respective terms of office as judges, whichever expires earlier. They shall be eligible for re-election once.
2. The First Vice-President shall act in place of the President in the event that the President is unavailable or disqualified. The Second Vice-President shall act in place of the President in the event that both the President and the First Vice-President are unavailable or disqualified.
3. The President, together with the First and Second Vice-Presidents, shall constitute the Presidency, which shall be responsible for:
 - (a) The proper administration of the Court, with the exception of the Office of the Prosecutor; and
 - (b) The other functions conferred upon it in accordance with this Statute.
4. In discharging its responsibility under paragraph 3 (a), the Presidency shall coordinate with and seek the concurrence of the Prosecutor on all matters of mutual concern.

Article 39

CHAMBERS

1. As soon as possible after the election of the judges, the Court shall organize itself into the divisions specified in article 34, paragraph (b). The Appeals Division shall be composed of the President and four other judges, the Trial Division of not less than six judges and the Pre-Trial Division of not less than six judges. The assignment of judges to divisions shall be based on the nature of the functions to be performed by each division and the qualifications and experience of the judges elected to the Court, in such a way that each division shall contain an appropriate combination of expertise in criminal law and procedure and in international law. The Trial and Pre-Trial Divisions shall be composed predominantly of judges with criminal trial experience.
2.
 - (a) The judicial functions of the Court shall be carried out in each division by Chambers.
 - (b)
 - (i) The Appeals Chamber shall be composed of all the judges of the Appeals Division;
 - (ii) The functions of the Trial Chamber shall be carried out by three judges of the Trial Division;
 - (iii) The functions of the Pre-Trial Chamber shall be carried out either by three judges of the Pre-Trial Division or by a single judge of that division in accordance with this Statute and the Rules of Procedure and Evidence;
 - (c) Nothing in this paragraph shall preclude the simultaneous constitution of more than one Trial Chamber or Pre-Trial Chamber when the efficient management of the Court's workload so requires.
3.
 - (a) Judges assigned to the Trial and Pre-Trial Divisions shall serve in those divisions for a period of three years, and thereafter until the completion of any case the hearing of which has already commenced in the division concerned.
 - (b) Judges assigned to the Appeals Division shall serve in that division for their entire term of office.
4. Judges assigned to the Appeals Division shall serve only in that division. Nothing in this article shall, however, preclude the temporary attachment of judges from the Trial Division to the Pre-Trial Division or vice versa, if the Presidency considers that the efficient management of the Court's workload so requires, provided that under no circumstances shall a judge who has participated in the pre-trial phase of a case be eligible to sit on the Trial Chamber hearing that case.

Article 40

INDEPENDENCE OF THE JUDGES

1. The judges shall be independent in the performance of their functions.
2. Judges shall not engage in any activity which is likely to interfere with their judicial functions or to affect confidence in their independence.
3. Judges required to serve on a full-time basis at the seat of the Court shall not engage in any other occupation of a professional nature.
4. Any question regarding the application of paragraphs 2 and 3 shall be decided by an absolute majority of the judges. Where any such question concerns an individual judge, that judge shall not take part in the decision.

Article 41

EXCUSING AND DISQUALIFICATION OF JUDGES

1. The Presidency may, at the request of a judge, excuse that judge from the exercise of a function under this Statute, in accordance with the Rules of Procedure and Evidence.

2. (a) A Judge shall not participate in any case in which his or her impartiality might reasonably be doubted on any ground. A judge shall be disqualified from a case in accordance with this paragraph if, inter alia, that judge has previously been involved in any capacity in that case before the Court or in a related criminal case at the national level involving the person being investigated or prosecuted. A judge shall also be disqualified on such other grounds as may be provided for in the Rules of Procedure and Evidence.

(b) The Prosecutor or the person being investigated or prosecuted may request the disqualification of a judge under this paragraph.

(c) Any question as to the disqualification of a judge shall be decided by an absolute majority of the judges. The challenged judge shall be entitled to present his or her comments on the matter, but shall not take part in the decision.

Article 42

THE OFFICE OF THE PROSECUTOR

1. The Office of the Prosecutor shall act independently as a separate organ of the Court. It shall be responsible for receiving referrals and any substantiated information on crimes within the jurisdiction of the Court, for examining them and for conducting investigations and prosecutions before the Court. A member of the Office shall not seek or act on instructions from any external source.

2. The Office shall be headed by the Prosecutor. The Prosecutor shall have full authority over the management and administration of the Office, including the staff, facilities and other resources thereof. The Prosecutor shall be assisted by one or more Deputy Prosecutors, who shall be entitled to carry out any of the acts required of the Prosecutor under this Statute. The Prosecutor and the Deputy Prosecutors shall be of different nationalities. They shall serve on a full-time basis.

3. The Prosecutor and the Deputy Prosecutors shall be persons of high moral character, be highly competent in and have extensive practical experience in the prosecution or trial of criminal cases. They shall have an excellent knowledge of and be fluent in at least one of working languages of the Court.

4. The Prosecutor shall be elected by secret ballot by an absolute majority of the members of the Assembly of States Parties. The Deputy Prosecutors shall be elected in the same way from a list of candidates provided by the Prosecutor. The Prosecutor shall nominate three candidates for each position of Deputy Prosecutor to be filled. Unless a shorter term is decided upon at the time of their election, the Prosecutor and the Deputy Prosecutors shall hold office for a term of nine years and shall not be eligible for re-election.

5. Neither the Prosecutor nor a Deputy Prosecutor shall engage in any activity which is likely to interfere with his or her prosecutorial functions or to affect confidence in his or her independence. They shall not engage in any other occupation of a professional nature.

6. The Presidency may excuse the Prosecutor or a Deputy Prosecutor, at his or her request, from acting in a particular case.

7. Neither the Prosecutor nor a Deputy Prosecutor shall participate in any matter in which their impartiality might reasonably be doubted on any ground. They shall be disqualified from a case in accordance with this paragraph if, inter alia, they have previously been involved in any capacity in that case before the Court or in a related criminal case at the national level involving the person being investigated or prosecuted.

8. Any question as to the disqualification of the Prosecutor or a Deputy Prosecutor shall be decided by the Appeals Chamber.

(a) The person being investigated or prosecuted may at any time request the disqualification of the Prosecutor or a Deputy Prosecutor on the grounds set out in this article;

(b) The Prosecutor or the Deputy Prosecutor, as appropriate, shall be entitled to present his or her comments on the matter;

9. The Prosecutor shall appoint advisers with legal expertise on specific issues, including, but not limited to, sexual and gender violence and violence against children.

Article 43

THE REGISTRY

1. The Registry shall be responsible for the non-judicial aspects of the administration and servicing of the Court, without prejudice to the functions and powers of the Prosecutor in accordance with

article 42.

2. The Registry shall be headed by the Registrar, who shall be the principal administrative officer of the Court. The Registrar shall exercise his or her functions under the authority of the President of the Court.

3. The Registrar and the Deputy Registrar shall be persons of high moral character, be highly competent and have an excellent knowledge of and be fluent in at least one of the working languages of the Court.

4. The judges shall elect the Registrar by an absolute majority by secret ballot, taking into account any recommendation by the Assembly of States Parties. If the need arises and upon the recommendation of the Registrar, the judges shall elect, in the same manner, a Deputy Registrar.

5. The Registrar shall hold office for a term of five years, shall be eligible for re-election once and shall serve on a full-time basis. The Deputy Registrar shall hold office for a term of five years or such shorter term as may be decided upon by an absolute majority of the judges, and may be elected on the basis that the Deputy Registrar shall be called upon to serve as required.

6. The Registrar shall set up a Victims and Witnesses Unit within the Registry. This Unit shall provide, in consultation with the Office of the Prosecutor, protective measures and security arrangements, counselling and other appropriate assistance for witnesses, victims who appear before the Court, and others who are at risk on account of testimony given by such witnesses. The Unit shall include staff with expertise in trauma, including trauma related to crimes of sexual violence.

Article 44

STAFF

1. The Prosecutor and the Registrar shall appoint such qualified staff as may be required to their respective offices. In the case of the Prosecutor, this shall include the appointment of investigators.

2. In the employment of staff, the Prosecutor and the Registrar shall ensure the highest standards of efficiency, competency and integrity, and shall have regard, *mutatis mutandis*, to the criteria set forth in article 36, paragraph 8.

3. The Registrar, with the agreement of the Presidency and the Prosecutor, shall propose Staff Regulations which include the terms and conditions upon which the staff of the Court shall be appointed, remunerated and dismissed. The Staff Regulations shall be approved by the Assembly of States Parties.

4. The Court may, in exceptional circumstances, employ the expertise of gratis personnel offered by States Parties, intergovernmental organizations or non-governmental organizations to assist with the work of any of the organs of the Court. The Prosecutor may accept any such offer on behalf of the Office of the Prosecutor. Such gratis personnel shall be employed in accordance with guidelines to be established by the Assembly of States Parties.

Article 45

SOLEMN UNDERTAKING

Before taking up their respective duties under this Statute, the judges, the Prosecutor, the Deputy Prosecutors, the Registrar and the Deputy Registrar shall each make a solemn undertaking in open court to exercise his or her respective functions impartially and conscientiously.

Article 46

REMOVAL FROM OFFICE

1. A judge, the Prosecutor, a Deputy Prosecutor, the Registrar or the Deputy Registrar shall be removed from office if a decision to this effect is made in accordance with paragraph 2, in cases where that person:

(a) Is found to have committed serious misconduct or a serious breach of his or her duties under this Statute, as provided for in the Rules of Procedure and Evidence; or

(b) Is unable to exercise the functions required by this Statute.

2. A decision as to the removal from office of a judge, the Prosecutor or a Deputy Prosecutor under paragraph 1 shall be made by the Assembly of States Parties, by secret ballot:

(a) In the case of a judge, by a two-thirds majority of the States Parties upon a recommendation adopted by a two-thirds majority of the other judges;

(b) In the case of the Prosecutor, by an absolute majority of the States Parties;

(c) In the case of a Deputy Prosecutor, by an absolute majority of the States Parties upon the recommendation of the Prosecutor.

3. A decision as to the removal from office of the Registrar or Deputy Registrar shall be made by an absolute majority of the judges.

4. A judge, Prosecutor, Deputy Prosecutor, Registrar or Deputy Registrar whose conduct or ability to exercise the functions of the office as required by this Statute is challenged under this article shall have full opportunity to present and receive evidence and to make submissions in accordance with the Rules of Procedure and Evidence. The person in question shall not otherwise participate in the consideration of the matter.

Article 47

DISCIPLINARY MEASURES

A judge, Prosecutor, Deputy Prosecutor, Registrar or Deputy Registrar who has committed misconduct of a less serious nature than that set out in article 46, paragraph 1, shall be subject to disciplinary measures, in accordance with the Rules of Procedure and Evidence.

Article 48

PRIVILEGES AND IMMUNITIES

1. The Court shall enjoy in the territory of each State Party such privileges and immunities as are necessary for the fulfilment of its purposes.

2. The judges, the Prosecutor, the Deputy Prosecutors and the Registrar shall, when engaged on or with respect to the business of the Court, enjoy the same privileges and immunities as are accorded to heads of diplomatic missions and shall, after the expiry of their terms of office, continue to be accorded immunity from legal process of every kind in respect of words spoken or written and acts performed by them in their official capacity.

3. The Deputy Registrar, the staff of the Office of the Prosecutor and the staff of the Registry shall enjoy the privileges and immunities and facilities necessary for the performance of their functions, in accordance with the agreement on the privileges and immunities of the Court.

4. Counsel, experts, witnesses or any other person required to be present at the seat of the Court shall be accorded such treatment as is necessary for the proper functioning of the Court, in accordance with the agreement on the privileges and immunities of the Court.

5. The privileges and immunities of:

(a) A judge or the Prosecutor may be waived by an absolute majority of the judges;

(b) The Registrar may be waived by the Presidency;

(c) The Deputy Prosecutors and staff of the Office of the Prosecutor may be waived by the Prosecutor;

(d) The Deputy Registrar and staff of the Registry may be waived by the Registrar.

Article 49

SALARIES, ALLOWANCES AND EXPENSES

The judges, the Prosecutor, the Deputy Prosecutors, the Registrar and the Deputy Registrar shall receive such salaries, allowances and expenses as may be decided upon by the Assembly of States Parties. These salaries and allowances shall not be reduced during their terms of office.

Article 50

OFFICIAL AND WORKING LANGUAGES

1. The official languages of the Court shall be Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish. The judgements of the Court, as well as other decisions resolving fundamental issues before the Court, shall be published in the official languages. The Presidency shall, in accordance with the criteria established by the Rules of Procedure and Evidence, determine which decisions may be considered as resolving fundamental issues for the purposes of this paragraph.

2. The working languages of the Court shall be English and French. The Rules of Procedure and Evidence shall determine the cases in which other official languages may be used as working languages.

3. At the request of any party to a proceeding or a State allowed to intervene in a proceeding, the Court shall authorize a language other than English or French to be used by such a party or State, provided that the Court considers such authorization to be adequately justified.

Article 51

RULES OF PROCEDURE AND EVIDENCE

1. The Rules of Procedure and Evidence shall enter into force upon adoption by a two-majority of the members of the Assembly of States Parties.

2. Amendments to the Rules of Procedure and Evidence may be proposed by:

- (a) Any State Party;
- (b) The judges acting by an absolute majority; or
- (c) The Prosecutor.

Such amendments shall enter into force upon adoption by a two-thirds majority of the members of the Assembly of States Parties.

3. After the adoption of the Rules of Procedure and Evidence, in urgent cases where the Rules do not provide for a specific situation before the Court, the judges may, by a two-thirds majority, draw up provisional Rules to be applied until adopted, amended or rejected at the next ordinary or special session of the Assembly of States Parties.

4. The Rules of Procedure and Evidence, amendments thereto and any provisional Rule shall be consistent with this Statute. Amendments to the Rules of Procedure and Evidence as well as provisional Rules shall not be applied retroactively to the detriment of the person who is being investigated or prosecuted or who has been convicted.

5. In the event of conflict between the Statute and the Rules of Procedure and Evidence, the Statute shall prevail.

Article 52

REGULATIONS OF THE COURT

1. The judges shall, in accordance with this Statute and the Rules of Procedure and Evidence, adopt, by an absolute majority, the Regulations of the Court necessary for its routine functioning.

2. The Prosecutor and the Registrar shall be consulted in the elaboration of the Regulations and any amendments thereto.

3. The Regulations and any amendments thereto shall take effect upon adoption unless otherwise decided by the judges. Immediately upon adoption, they shall be circulated to States Parties for comments. If within six months there are no objections from a majority of States Parties, they shall remain in force.

Part 5.

INVESTIGATION AND PROSECUTION

Article 53

INITIATION OF AN INVESTIGATION

1. The Prosecutor shall, having evaluated the information made available to him or her, initiate an investigation unless he or she determines that there is no reasonable basis to proceed under this Statute. In deciding whether to initiate an investigation, the Prosecutor shall consider whether:

- (a) The information available to the Prosecutor provides a reasonable basis to believe that a crime within the jurisdiction of the Court has been or is being committed;
- (b) The case is or would be admissible under article 17; and
- (c) Taking into account the gravity of the crime and the interests of victims, there are nonetheless substantial reasons to believe that an investigation would not serve the interests of justice.

If the Prosecutor determines that there is no reasonable basis to proceed and his or her determination is based solely on subparagraph (c) above, he or she shall inform the Pre-Trial Chamber.

2. If, upon investigation, the Prosecutor concludes that there is not a sufficient basis for a prosecution because:

- (a) There is not a sufficient legal or factual basis to seek a warrant or summons under article 58;
- (b) The case is inadmissible under article 17, or
- (c) A prosecution is not in the interests of justice, taking into account all the circumstances, including the gravity of the crime, the interests of victims and the age or infirmity of the alleged perpetrator, and his or her role in the alleged crime;

the Prosecutor shall inform Pre-Trial Chamber and the State making a referral under article 14 or the Security Council in a case under article 13, paragraph (b), of his or her conclusion and the reasons for the conclusion.

3. (a) At the request of the State making a referral under article 14 or the Security Council under article 13, paragraph (b), the Pre-Trial Chamber may review a decision of the Prosecutor under paragraph 1 or 2 not to proceed and may request the Prosecutor to reconsider that decision.

(b) In addition, the Pre-Trial Chamber may, on its own initiative, review a decision of the Prosecutor not to proceed if it is based solely on paragraph 1 (c) or 2 (c). In such a case, the decision of the

Prosecutor shall be effective only if confirmed by the Pre-Trial Chamber.

4. The Prosecutor may, at any time, reconsider a decision whether to initiate an investigation or prosecution based on new facts of information.

Article 54

DUTIES AND POWERS OF THE PROSECUTOR WITH RESPECT TO INVESTIGATIONS

1. The Prosecutor shall:

- (a) In order to establish the truth, extend the investigation to cover all facts and evidence relevant to an assessment of whether there is criminal responsibility under this Statute, and, in doing so, investigate incriminating and exonerating circumstances equally;
- (b) Take appropriate measures to ensure the effective investigation and prosecution of crimes within the jurisdiction of the Court, and in doing so, respect the interests and personal circumstances of victims and witnesses, including age, gender as defined in article 7, paragraph 3, and health, and take into account the nature of the crime, in particular where it involves sexual violence gender violence or violence against children; and
- (c) Fully respect the rights of persons arising under this Statute.

2. The Prosecutor may conduct investigations on the territory of a State:

- (a) In accordance with the provisions of Part 9; or
- (b) As authorized by the Pre-Trial Chamber under article 57, paragraph 3 (d).

3. The Prosecutor may:

- (a) Collect and examine evidence;
- (b) Request the presence of and question persons being investigated, victims and witnesses;
- (c) Seek the cooperation of any State or intergovernmental organization or arrangement in accordance with its respective competence and/or mandate;
- (d) Enter into such arrangements or agreements, not inconsistent with this Statute, as may be necessary to facilitate the cooperation of a State, intergovernmental organization of person;
- (e) Agree not to disclose, at any stage of the proceedings, documents or information that the Prosecutor obtains on the condition of confidentiality and solely for the purpose of generating new evidence, unless the provider of the information consents; and
- (f) Take necessary measures, or request that necessary measures be taken, to ensure the confidentiality of information, the protection of any person or the preservation of evidence.

Article 55

RIGHTS OF PERSONS DURING AN INVESTIGATION

1. In respect of an investigation under this Statute, a person:

- (a) Shall not be compelled to incriminate himself or herself or to confess guilt;
- (b) Shall not be subjected to any form of coercion, duress or threat, to torture or to any other form of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment;
- (c) Shall, if questioned in a language other than a language the person fully understands and speaks, have, free of any cost, the assistance of a competent interpreter and such translations as are necessary to meet the requirements of fairness; and
- (d) Shall not be subjected to arbitrary arrest or detention, and shall not be deprived of his or her liberty except on such grounds and in accordance with such procedures as are established in this Statute.

2. Where there are grounds to believe that a person has committed a crime within the jurisdiction of the Court and that person is about to be questioned either by the Prosecutor, or by national authorities pursuant to a request made under Part 9, that person shall also have the following rights of which he or she shall be informed prior to being questioned:

- (a) To be informed, prior to being questioned, that there are grounds to believe that he or she has committed a crime within the jurisdiction of the Court;
- (b) To remain silent, without such silence being a consideration in the determination of guilt or innocence;
- (c) To have legal assistance of the person's choosing, or, if the person does not have legal assistance, to have legal assistance assigned to him or her, in any case where the interests of justice so require, and without payment by the person in any such case if the person does not have sufficient means to pay for it; and
- (d) To be questioned in the presence of counsel unless the person has voluntarily waived his or her

right to counsel.

Article 56

ROLE OF THE PRE-TRIAL CHAMBER IN RELATION TO A UNIQUE INVESTIGATIVE OPPORTUNITY

1. (a) Where the Prosecutor considers an investigation to present a unique opportunity to take testimony or a statement from a witness or to examine, collect or test evidence, which may not be available subsequently for the purposes of a trial, the Prosecutor shall so inform the Pre-Trial Chamber.
(b) In that case, the Pre-Trial Chamber may, upon request of the Prosecutor, take such measures as may be necessary to ensure the efficiency and integrity of the proceedings and, in particular, to protect the rights of the defence.
(c) Unless the Pre-Trial Chamber orders otherwise, the Prosecutor shall provide the relevant information to the person who has been arrested or appeared in response to a summons in connection with the investigation referred to in subparagraph (a), in order that he or she may be heard on the matter.
2. The measures referred to in paragraph 1 (b) may include:
 - (a) Making recommendations or orders regarding procedures to be followed;
 - (b) Directing that a record be made of the proceedings;
 - (c) Appointing an expert to assist;
 - (d) Authorizing counsel for a person who has been arrested, or appeared before the Court in response to a summons, to participate, or where there has not yet been such an arrest or appearance or counsel has not been designated, appointing another counsel to attend and represent the interests of the defence;
 - (e) Naming one of its members or, if necessary, another available judge of the Pre-Trial or Trial Division to observe and make recommendations or orders regarding the collection and preservation of evidence and the questioning of persons;
 - (f) Taking such other action as may be necessary to collect or preserve evidence.
3. (a) Where the Prosecutor has not sought measures pursuant to this article but the Pre-Trial Chamber considers that such measures are required to preserve evidence that it deems would be essential for the defence at trial, it shall consult with the Prosecutor as to whether there is good reason for the Prosecutor's failure to request the measures. If upon consultation, the Pre-Trial Chamber concludes that the Prosecutor's failure to request such measures is unjustified, the Pre-Trial Chamber may take such measures on its own initiative.
(b) A decision of the Pre-Trial Chamber to act on its own initiative under this paragraph may be appealed by the Prosecutor. The appeal shall be heard on an expedited basis.
4. The admissibility of evidence preserved or collected for trial pursuant to this article, or the record thereof, shall be governed at trial by article 69, and given such weight as determined by the Trial Chamber.

Article 57

FUNCTIONS AND POWERS OF THE PRE-TRIAL CHAMBER

1. Unless otherwise provided in this Statute, the Pre-Trial Chamber shall exercise its functions in accordance with the provisions of this article.
2. (a) Orders or rulings of the Pre-Trial Chamber issued under articles 15, 18, 19, 54, paragraph 2, 61, paragraph 7, and 72 must be concurred in by a majority of its judges.
(b) In all other cases, a single judge of the Pre-Trial Chamber may exercise the functions provided for in this Statute, unless otherwise provided for in the Rules of Procedure and Evidence or by a majority of the Pre-Trial Chamber.
3. In addition to its other functions under this Statute, the Pre-Trial Chamber may:
 - (a) At the request of the Prosecutor, issue such orders and warrants as may be required for the purposes of an investigation;
 - (b) Upon the request of a person who has been arrested or has appeared pursuant to a summons under article 58, issue such orders, including measures such as those described in article 56, or seek such cooperation pursuant to Part as may be necessary to assist the person in the preparation of his or her defence;
 - (c) Where necessary, provide for the protection and privacy of victims and witnesses, the

preservation of evidence, the protection of persons who have been arrested or appeared in response to a summons, and the protection of national security information;

(d) Authorize the Prosecutor to take specific investigative steps within the territory of a State Party without having secured the cooperation of that State under Part 9 if, whenever possible having regard to the views of the State concerned, the Pre-Trial Chamber has determined in that case that the State is clearly unable to execute a request for cooperation due to the unavailability of any authority or any component of its judicial system competent to execute the request for cooperation under Part 9.

(e) Where a warrant of arrest or a summons has been issued under article 58, and having due regard to the strength of the evidence and the rights of the parties concerned, as provided for in this Statute and the Rules of Procedure and Evidence, seek the cooperation of States pursuant to article 93, paragraph 1 (k), to take protective measures for the purpose of forfeiture, in particular for the ultimate benefit of victims.

Article 58

ISSUANCE BY THE PRE-TRIAL CHAMBER OF A WARRANT OF ARREST OR A SUMMONS TO APPEAR

1. At any time after the initiation of an investigation, the Pre-Trial Chamber shall, on the application of the Prosecutor, issue a warrant of arrest of a person if, having examined the application and the evidence or other information submitted by the Prosecutor, it is satisfied that:

(a) There are reasonable grounds to believe that the person has committed a crime within the jurisdiction of the Court; and

(b) The arrest of the person appears necessary:

(i) To ensure the person's appearance at trial,

(ii) To ensure that the person does not obstruct or endanger the investigation or the court proceedings, or

(iii) Where applicable, to prevent the person from continuing with the commission of that crime or a related crime which is within the jurisdiction of the Court and which arises out of the same circumstances.

2. The application of the Prosecutor shall contain:

(a) The name of the person and any other relevant identifying information;

(b) A specific reference to the crimes within the jurisdiction of the Court which the person is alleged to have committed;

(c) A concise statement of the facts which are alleged to constitute those crimes;

(d) A summary of the evidence and any other information which establish reasonable grounds to believe that the person committed those crimes; and

(e) The reason why the Prosecutor believes that the arrest of the person is necessary.

3. The warrant of arrest shall contain:

(a) The name of person and any other relevant identifying information;

(b) A specific reference to the crimes within the jurisdiction of the Court for which the person's arrest is sought; and

(c) A concise statement of the facts which are alleged to constitute those crimes.

4. The warrant of arrest shall remain in effect until otherwise ordered by the Court.

5. On the basis of the warrant of arrest, the Court may request the provisional arrest or the arrest and surrender of the person under Part 9.

6. The Prosecutor may request the Pre-Trial Chamber to amend the warrant of arrest by modifying or adding to the crimes specified therein. The Pre-Trial Chamber shall so amend the warrant if it is satisfied that there are reasonable grounds to believe that the person committed the modified or additional crimes.

7. As an alternative to seeking a warrant of arrest, the Prosecutor may submit an application requesting that the Pre-Trial Chamber issue a summons for the person to appear. If the Pre-Trial Chamber is satisfied that there are reasonable grounds to believe that the person committed the crime alleged and that a summons is sufficient to ensure the person's appearance, it shall issue the summons, with or without conditions restricting liberty (other than detention) if provided for by national law, for the person to appear. The summons shall contain:

(a) The name of the person and any other relevant identifying information;

(b) The specified date on which the person is to appear;

(c) A specific reference to the crimes within the jurisdiction of the Court which the person is alleged to have committed; and

(d) A concise statement of the facts which are alleged to constitute the crime.

The summons shall be served on the person.

Article 59.

ARREST PROCEEDINGS IN THE CUSTODIAL STATE

1. A State Party which has received a request for provisional arrest or for arrest and surrender shall immediately take steps to arrest the person in question in accordance with its laws and the provisions of Part 9.

2. A person arrested shall be brought promptly before the competent judicial authority in the custodial State which shall determine, in accordance with the law of that State, that:

(a) The warrant applies to that person;

(b) The person has been arrested in accordance with the proper process;

and (c) The person's rights have been respected.

3. The person arrested shall have the right to apply to the competent authority in the custodial State for interim release pending surrender.

4. In reaching a decision on any such application, the competent authority in the custodial State shall consider whether, given the gravity of the alleged crimes, there are urgent and exceptional circumstances to justify interim release and whether necessary safeguards exist to ensure that the custodial State can fulfil its duty to surrender the person to the Court. It shall not be open to the competent authority of the custodial State to consider whether the warrant of arrest was properly issued in accordance with article 58, paragraph 1 (a) and (b).

5. The Pre-Trial Chamber shall be notified of any request for interim release and shall make recommendations to the competent authority in the custodial State. The competent authority in the custodial State shall give full consideration to such recommendations, including any recommendations on measures to prevent the escape of the person, before rendering its decision.

6. If the person is granted interim release, the Pre-Trial Chamber may request periodic reports on the status of the interim release.

7. Once ordered to be surrendered by the custodial State, the person shall be delivered to the Court as soon as possible.

Article 60

INITIAL PROCEEDINGS BEFORE THE COURT

1. Upon the surrender of the person to the Court, or the person's appearance before the Court voluntarily or pursuant to a summons, the Pre-Trial Chamber shall satisfy itself that the person has been informed of the crimes which he or she is alleged to have committed, and of his or her rights under this Statute, including the right to apply for interim release pending trial.

2. A person subject to a warrant of arrest may apply for interim release pending trial. If the Pre-Trial Chamber is satisfied that the conditions set forth in article 58, paragraph 1, are met, the person shall continue to be detained. If it is not so satisfied, the Pre-Trial Chamber shall release the person, with or without conditions.

3. The Pre-Trial Chamber shall periodically review its ruling on the release or detention of the person, and may do so at any time on the request of the Prosecutor or the person. Upon such review, it may modify its ruling as to detention, release or conditions of release, if it is satisfied that changed circumstances so require.

4. The Pre-Trial Chamber shall ensure that a person is not detained for an unreasonable period prior to trial due to inexcusable delay by the Prosecutor. If such delay occurs, the Court shall consider releasing the person, with or without conditions.

5. If necessary, the Pre-Trial Chamber may issue a warrant of arrest to secure the presence of a person who has been released.

Article 61

CONFIRMATION OF THE CHARGES BEFORE TRIAL

1. Subject to the provisions of paragraph 2, within a reasonable time after the person's surrender or voluntary appearance before the Court, the Pre-Trial Chamber shall hold a hearing to confirm the charges on which the Prosecutor intends to seek trial. The hearing shall be held in the presence of the Prosecutor and the person charged, as well as his or her counsel.

2. The Pre-Trial Chamber may, upon request of the Prosecutor or on its own motion, hold a hearing in the absence of the person charged to confirm the charges on which the Prosecutor intends to seek trial when the person has:

- (a) Waived his or her right to be present; or
- (b) Fled or cannot be found and all reasonable steps have been taken to secure his or her appearance before the Court and to inform the person of the charges and that a hearing to confirm those charges will be held.

In that case, the person shall be represented by counsel where the Pre-Trial Chamber determines that it is in the interests of justice.

3. Within a reasonable time before the hearing, the person shall:

- (a) Be provided with a copy of the document containing the charges on which the Prosecutor intends to bring the person to trial; and
- (b) Be informed of the evidence on which the Prosecutor intends to rely at the hearing.

The Pre-Trial Chamber may issue orders regarding the disclosure of information of the purposes of the hearing.

4. Before the hearing, the Prosecutor may continue the investigation and may amend or withdraw any charges. The person shall be given reasonable notice before the hearing of any amendment to or withdrawal of charges. In case of a withdrawal of charges, the Prosecutor shall notify the Pre-Trial Chamber of the reasons for the withdrawal.

5. At the hearing, the Prosecutor shall support each charge with sufficient evidence to establish substantial grounds to believe that the person committed the crime Charged. The Prosecutor may rely on documentary or summary evidence and need not call the witnesses expected to testify at the trial.

6. At the hearing, the person may:

- (a) Object to the charges;
- (b) Challenge the evidence presented by the Prosecutor; and
- (c) Present evidence.

7. The Pre-Trial Chamber shall, on the basis of the hearing, determine whether there is sufficient evidence to establish substantial grounds to believe that the person committed each of the crimes charged. Based on its determination, the Pre-Trial Chamber shall:

- (a) Confirm those charges in relation to which it has determined that there is sufficient evidence, and commit the person to a Trial Chamber for trial on the charges as confirmed;
- (b) Decline to confirm those charges in relation to which it has determined that there is insufficient evidence;
- (c) Adjourn the hearing and request the Prosecutor to consider:
 - (i) Providing further evidence or conducting further investigation with respect to a particular charge; or
 - (ii) Amending a charge because the evidence submitted appears to establish a different crime within the jurisdiction of the Court.

8. Where the Pre-Trial Chamber declines to confirm a charge, the Prosecutor shall not be precluded from subsequently requesting its confirmation if the request is supported by additional evidence.

9. After the charges are confirmed and before the trial has begun, the Prosecutor may, with the permission of the Pre-Trial Chamber and after notice to the accused, amend the charges. If the Prosecutor seeks to add additional charges or to substitute more serious charges, a hearing under this article to confirm those charges must be held. After commencement of the trial, the Prosecutor may, with the permission of the Trial Chamber, withdraw the charges.

10. Any warrant previously issued shall cease to have effect with respect to any charges which have not been confirmed by the Pre-Trial Chamber or which have been withdrawn by the Prosecutor.

11. Once the charges have been confirmed in accordance with this article, the Presidency shall constitute a Trial Chamber which, subject to paragraph 9 and to article 64, paragraph 4, shall be responsible for the conduct of subsequent proceedings and may exercise any function of the Pre-Trial Chamber that is relevant and capable of application in those proceedings.

Part 6.

THE TRIAL

Article 62

PLACE OF TRIAL

Unless otherwise decided, the place of the trial shall be the seat of the Court.

Article 63

TRIAL IN THE PRESENCE OF THE ACCUSED

1. The accused shall be present during the trial.
2. If the accused, being present before the Court, continues to disrupt the trial, the Trial Chamber may remove the accused and shall make provision for him or her to observe the trial and instruct counsel from outside the courtroom, through the use of communications technology, if required. Such measures shall be taken only in exceptional circumstances after other reasonable alternatives have proved inadequate, and only for such duration as is strictly required.

Article 64

FUNCTIONS AND POWERS OF THE TRIAL CHAMBER

1. The functions and powers of the Trial Chamber set out in this article shall be exercised in accordance with this Statute and the Rules of Procedure and Evidence.
2. The Trial Chamber shall ensure that a trial is fair and expeditious and is conducted with full respect for the rights of the accused and due regard for the protection of victims and witnesses.
3. Upon assignment of a case for trial in accordance with this Statute, the Trial Chamber assigned to deal with the case shall:
 - (a) Confer with the parties and adopt such procedures as are necessary to facilitate the fair and expeditious conduct of the proceedings;
 - (b) Determine the language or languages to be used at trial; and
 - (c) Subject to any other relevant provisions of this Statute, provide for disclosure of documents or information not previously disclosed, sufficiently in advance of the commencement of the trial to enable adequate preparation for trial.
4. The Trial Chamber may, if necessary for its effective and fair functioning, refer preliminary issues to the Pre-Trial Chamber or, if necessary, to another available judge of the Pre-Trial Division.
5. Upon notice to the parties, the Trial Chamber may, as appropriate, direct that there be joinder or severance in respect of charges against more than one accused.
6. In performing its functions prior to trial or during the course of a trial, the Trial Chamber may, as necessary:
 - (a) Exercise any functions of the Pre-Trial Chamber referred to in article 61, paragraph 11;
 - (b) Require the attendance and testimony of witnesses and production of documents and other evidence by obtaining, if necessary, the assistance of States as provided in this Statute;
 - (c) Provide for the protection of confidential information;
 - (d) Order the production of evidence in addition to that already collected prior to the trial or presented during the trial by the parties;
 - (e) Provide for the protection of the accused, witnesses and victims; and
 - (f) Rule on any other relevant matters.
7. The trial shall be held in public. The Trial Chamber may, however, determine that special circumstances require that certain proceedings be in closed session for the purposes set forth in article 68, or to protect confidential or sensitive information to be given in evidence.
8. (a) At the commencement of the trial, the Trial Chamber shall have read to the accused the charges previously confirmed by the Pre-Trial Chamber. The Trial Chamber shall satisfy itself that the accused understands the nature of the charges. It shall afford him or her the opportunity to make an admission of guilt in accordance with article 65 or to plead not guilty.
 - (b) At the trial, the presiding judge may give directions for the conduct of proceedings, including to ensure that they are conducted in a fair and impartial manner. Subject to any directions of the presiding judge, the parties may submit evidence in accordance with the provisions of this Statute.
9. The Trial Chamber shall have, inter alia, the power on application of a party or on its own motion to:
 - (a) Rule on the admissibility or relevance of evidence; and
 - (b) Take all necessary steps to maintain order in the course of a hearing.
10. The Trial Chamber shall ensure that a complete record of the trial, which accurately reflects the proceedings, is made and that it is maintained and preserved by the Registrar.

Article 65

PROCEEDINGS ON AN ADMISSION OF GUILT

1. Where the accused makes an admission of guilt pursuant to article 64, paragraph 8 (a), the Trial Chamber shall determine whether:

- (a) The accused understands the nature and consequences of the admission of guilt;
- (b) The admission is voluntarily made by the accused after sufficient consultation with defence counsel; and
- (c) The admission of guilt is supported by the facts of the case that are contained in:
 - (i) The charges brought by the Prosecutor and admitted by the accused;
 - (ii) Any materials presented by the Prosecutor which supplement the charges and which the accused accepts; and
 - (iii) Any other evidence, such as the testimony of witnesses, presented by the Prosecutor or the accused.

2. Where the Trial Chamber is satisfied that the matters referred to in paragraph 1 are established, it shall consider the admission of guilt, together with any additional evidence presented, as establishing all the essential facts that are required to prove the crime to which the admission of guilt relates, and may convict the accused of that crime.

3. Where the Trial Chamber is not satisfied that the matters referred to in paragraph 1 are established, it shall consider the admission of guilt as not having been made, in which case it shall order that the trial be continued under the ordinary trial procedures provided by this Statute and may remit the case to another Trial Chamber.

4. Where the Trial Chamber is of the opinion that a more complete presentation of the facts of the case is required in the interests of justice, in particular the interests of the victims, the Trial Chamber may:

- (a) Request the Prosecutor to present additional evidence, including the testimony of witnesses; or
- (b) Order that the trial be continued under the ordinary trial procedures provided by this Statute, in which case it shall consider the admission of guilt as not having been made and may remit the case to another Trial Chamber.

5. Any discussions between the Prosecutor and the defence regarding modification of the charges, the admission of guilt or the penalty to be imposed shall not be binding on the Court.

Article 66

PRESUMPTION OF INNOCENCE

1. Everyone shall be presumed innocent until proved guilty before the Court in accordance with the applicable law.

2. The onus on the Prosecutor to prove the guilt of the accused.

3. In order to convict the accused, the Court must be convinced of the guilt of the accused beyond reasonable doubt.

Article 67

RIGHTS OF THE ACCUSED

1. In the determination of any charge, the accused shall be entitled to a public hearing, having regard to the provisions of this Statute, to a fair hearing conducted impartially, and to the following minimum guarantees, in full equality:

- (a) To be informed promptly and in detail of the nature, cause and content of the charge, in a language which the accused fully understands and speaks;
- (b) To have adequate time and facilities for the preparation of the defence and to communicate freely with counsel of the accused's choosing in confidence;
- (c) To be tried without undue delay;
- (d) Subject to article 63, paragraph 2, to be present at the trial, to conduct the defence in person or through legal assistance of the accused's choosing, to be informed, if the accused does not have legal assistance, of this right and to have legal assistance assigned by the Court in any case where the interests of justice so require, and without payment if the accused lacks sufficient means to pay for it;
- (e) To examine, or have examined, the witnesses against him or her and to obtain the attendance and examination of witnesses on his or her behalf under the same conditions as witnesses against him or her. The accused shall also be entitled to raise defences and to present other evidence admissible under this Statute;
- (f) To have, free of any cost, the assistance of a competent interpreter and such translations as are

necessary to meet the requirements of fairness, if any of the proceedings or documents presented to the Court are not in a language which the accused fully understands and speaks;

(g) Not to be compelled to testify or to confess guilt and to remain silent, without such silence being a consideration in the determination of guilt or innocence;

(h) To make an unsworn oral or written statement in his or her defence; and

(i) Not to have imposed on him or her any reversal of the burden of proof or any onus of rebuttal.

2. In addition to any other disclosure provided for in this Statute, the Prosecutor shall, as soon as practicable, disclose to the defence evidence in the Prosecutor's possession or control which he or she believes shows or tends to show the innocence of the accused, or to mitigate the guilt of the accused, or which may affect the credibility of prosecution evidence. In case of doubt as to the application of this paragraph, the Court shall decide.

Article 68

PROTECTION OF THE VICTIMS AND WITNESSES AND THEIR PARTICIPATION IN THE PROCEEDINGS

1. The Court shall take appropriate measures to protect the safety, physical and psychological well-being, dignity and privacy of victims and witnesses. In so doing, the Court shall have regard to all relevant factors, including age, gender as defined in article 7, paragraph 3, and health, and the nature of the crime, in particular, but not limited to, where the crime involves sexual or gender violence or violence against children. The Prosecutor shall take such measures particularly during the investigation and prosecution of such crimes. These measures shall not be prejudicial to or inconsistent with the rights of the accused and a fair and impartial trial.
2. As an exception to the principle of public hearings provided for in article 67, the Chambers of the Court may, to protect victims and witnesses or an accused, conduct any part of the proceedings in camera or allow the presentation of evidence by electronic or other special means. In particular, such measures shall be implemented in the case of a victim of sexual violence or a child who is a victim or a witness, unless otherwise ordered by the Court, having regard to all the circumstances, particularly the views of the victim or witness.
3. Where the personal interests of the victims are affected, the Court shall permit their views and concerns to be presented and considered at stages of the proceedings determined to be appropriate by the Court and in a manner which is not prejudicial to or inconsistent with the rights of the accused and a fair and impartial trial. Such views and concerns may be presented by the legal representatives of the victims where the Court considers it appropriate, in accordance with the Rules of Procedure and Evidence.
4. The Victims and Witnesses Unit may advise the Prosecutor and the Court on appropriate protective measures, security arrangements, counselling and assistance as referred to in article 43, paragraph 6.
5. Where the disclosure of evidence or information pursuant to this Statute may lead to the grave endangerment of the security of a witness or his or her family, the Prosecutor may, for the purposes of any proceedings conducted prior to the commencement of the trial, withhold such evidence or information and instead submit a summary thereof. Such measures shall be exercised in a manner which is not prejudicial to or inconsistent with the rights of the accused and a fair and impartial trial.
6. A State may make an application for necessary measures to be taken in respect of the protection of its servants or agents and the protection of confidential or sensitive information.

Article 69

EVIDENCE

1. Before testifying, each witness shall, in accordance with the Rules of Procedure and Evidence, give an undertaking as to the truthfulness of the evidence to be given by that witness.
2. The testimony of a witness at trial shall be given in person, except to the extent provided by the measures set forth in article 68 or in the Rules of Procedure and Evidence. The Court may also permit the giving of viva voce (oral) or recorded testimony of a witness by means of video or audio technology, as well as the introduction of documents or written transcripts, subject to this Statute and in accordance with the Rules of Procedure and Evidence. These measures shall not be prejudicial to or inconsistent with the rights of the accused.
3. The parties may submit evidence relevant to the case, in accordance with article 64. The Court shall have the authority to request the submission of all evidence that it considers necessary for the

determination of the truth.

4. The Court may rule on the relevance or admissibility of any evidence, taking into account, inter alia, the probative value of the evidence and any prejudice that such evidence may cause to a fair trial or to a fair evaluation of the testimony of a witness, in accordance with the Rules of Procedure and Evidence.

5. The Court shall respect and observe privileges on confidentiality as provided for in the Rules of Procedure and Evidence.

6. The Court shall not require proof of facts of common knowledge but may take judicial notice of them.

7. Evidence obtained by means of a violation of this Statute or internationally recognized human rights shall not be admissible if:

(a) The violation casts substantial doubt on the reliability of the evidence; or

(b) The admission of the evidence would be antithetical to and would seriously damage the integrity of the proceedings.

8. When deciding on the relevance or admissibility of evidence collected by a State, the Court shall not rule on the application of the State's national law.

Article 70

OFFENCES AGAINST THE ADMINISTRATION OF JUSTICE

1. The Court shall have jurisdiction over the following offences against its administration of justice when committed intentionally:

(a) Giving false testimony when under an obligation pursuant to article 69, paragraph 1, to tell the truth;

(b) Presenting evidence that the party knows is false or forged;

(c) Corruptly influencing a witness, obstructing or interfering with the attendance or testimony of a witness, retaliating against a witness for giving testimony or destroying, tampering with or interfering with the collection of evidence;

(d) Impeding, intimidating or corruptly influencing an official of the Court for the purpose of forcing or persuading the official not to perform, or to perform improperly, his or her duties;

(e) Retaliating against an official of the Court on account of duties performed by that or another official;

(f) Soliciting or accepting a bribe as an official of the Court in connection with his or her official duties.

2. The principles and procedures governing the Court's exercise of jurisdiction over offences under this article shall be those provided for in the Rules of Procedure and Evidence. The conditions for providing international cooperation to the Court with respect to its proceedings under this article shall be governed by the domestic laws of the requested State.

3. In the event of conviction, the Court may impose a term of imprisonment not exceeding five years, or a fine in accordance with the Rules of Procedure and Evidence, or both.

4. (a) Each State Party shall extend its criminal laws penalizing offences against the integrity of its own investigative or judicial process to offences against the administration of justice referred to in this article, committed on its territory, or by one of its nationals;

(b) Upon request by the Court, whenever it deems it proper, the State Party shall submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution. Those authorities shall treat such cases with diligence and devote sufficient resources to enable them to be conducted effectively.

Article 71

SANCTIONS FOR MISCONDUCT BEFORE THE COURT

1. The Court may sanction persons present before it who commit misconduct, including disruption of its proceedings or deliberate refusal to comply with its directions, by administrative measures other than imprisonment, such as temporary or permanent removal from the courtroom, a fine or other similar measures provided for in the Rules of Procedure and Evidence.

2. The procedures governing the imposition of the measures set forth in paragraph 1 shall be those provided for in the Rules of Procedure and Evidence.

Article 72

PROTECTION OF NATIONAL SECURITY INFORMATION

1. This article applies in any case where the disclosure of the information or documents of a State

would, in the opinion of that State, prejudice its national security interests. Such cases include those falling within the scope of article 56, paragraphs 2 and 3, article 61, paragraph 3, article 64, paragraph 3, article 67, paragraph 2, article 68, paragraph 6, article 87, paragraph 6 and article 93, as well as cases arising at any other stage of the proceedings where such disclosure may be at issue.

2. This article shall also apply when a person who has been requested to give information or evidence has refused to do so or has referred the matter to the State on the ground that disclosure would prejudice the national security interests of a State and the State concerned confirms that it is of the opinion that disclosure would prejudice its national security interests.

3. Nothing in this article shall prejudice the requirements of confidentiality applicable under article 54, paragraph 3 (e) and (f), or the application of article 73.

4. If a State learns that information or documents of the State are being, or are likely to be, disclosed at any stage of the proceedings, and it is of the opinion that disclosure would prejudice its national security interests, that State shall have the right to intervene in order to obtain resolution of the issue in accordance with this article.

5. If, in the opinion of a State, disclosure of information would prejudice its national security interests, all reasonable steps will be taken by the State, acting in conjunction with the Prosecutor, the defence or the Pre-Trial Chamber or Trial Chamber, as the case may be, to seek to resolve the matter by cooperative means. Such steps may include:

(a) Modification or clarification of the request;

(b) A determination by the Court regarding the relevance of the information or evidence sought, or a determination as to whether the evidence, though relevant, could be or has been obtained from a source other than the requested State;

(c) Obtaining the information or evidence from a different source or in a different form; or

(d) Agreement on conditions under which the assistance could be provided including, among other things, providing summaries or redactions, limitations on disclosure, use of in camera or ex parte proceedings, or other protective measures permissible under the Statute and the Rules of Procedure and Evidence.

6. Once all reasonable steps have been taken to resolve the matter through cooperative means, and if the State considers that there are no means or conditions under which the information or documents could be provided or disclosed without prejudice to its national security interests, it shall so notify the Prosecutor or the Court of the specific reasons for its decision, unless a specific description of the reasons would itself necessarily result in such prejudice to the State's national security interests.

7. Thereafter, if the Court determines that the evidence is relevant and necessary for the establishment of the guilt or innocence of the accused, the Court may undertake the following actions:

(a) Where disclosure of the information or document is sought pursuant to a request for cooperation under Part 9 or the circumstances described in paragraph 2, and the State has invoked the ground for refusal referred to in article 93, paragraph 4:

(i) The Court may, before making any conclusion referred to in subparagraph 7 (a) (ii), request further consultations for the purpose of considering the State's representations, which may include, as appropriate, hearings in camera and ex parte;

(ii) If the Court concludes that by, invoking the ground for refusal under article 93, paragraph 4, in the circumstances of the case, the requested State is not acting in accordance with its obligations under this Statute, the Court may refer the matter in accordance with article 87, paragraph 7, specifying the reasons for its conclusion; and

(iii) The Court may make such inference in the trial of the accused as to the existence or non-existence of a fact, as may be appropriate in the circumstances; or

(b) In all other circumstances:

(i) Order disclosure; or

(ii) To the extent it does not order disclosure, make such inference in the trial of the accused as to the existence or non-existence of a fact, as may be appropriate in the circumstances.

Article 73

THIRD-PARTY INFORMATION OR DOCUMENTS

If a State Party is requested by the Court to provide a document or information in its custody, possession or control, which was disclosed to it in confidence by a State, intergovernmental

organization or intergovernmental organization or international organization, it shall seek the consent of the originator to disclose that document or information. If the originator is a State Party, it shall either consent to disclosure of the information or document or undertake to resolve the issue of disclosure with the Court, subject to the provisions of article 72. If the originator is not a State Party and refuses to consent to disclosure, the requested State shall inform the Court that it is unable to provide the document or information because of a pre-existing obligation of confidentiality to the originator.

Article 74

REQUIREMENTS FOR THE DECISION

1. All the judges of the Trial Chamber shall be present at each stage of the trial and throughout their deliberations. The Presidency may, on a case-by-case basis, designate, as available, one or more alternate judges to be present at each stage of the trial and to replace a member of the Trial Chamber if that member is unable to continue attending.
2. The Trial Chamber's decision shall be based on its evaluation of the evidence and the entire proceedings. The decision shall not exceed the facts and circumstances described in the charges and any amendments to the charges. The court may base its decision only evidence submitted and discussed before it at the trial.
3. The judges shall attempt to achieve unanimity in their decision, failing which the decision shall be taken by a majority of the judges.
4. The deliberations of the Trial Chamber shall remain secret.
5. The decision shall be in writing and shall contain a full and reasoned statement of the Trial Chamber's findings on the evidence and conclusions. The Trial Chamber shall issue one decision. When there is no unanimity, the Trial Chamber's decision shall contain the views of the majority and the minority. The decision or a summary thereof shall be delivered in open court.

Article 75

REPARATIONS TO VICTIMS

1. The Court shall establish principles relating to reparations to, or in respect of, victims, including restitution, compensation and rehabilitation. On this basis, in its decision the Court may, either upon request or on its own motion in exceptional circumstances, determine the scope and extent of any damage, loss and injury to, or in respect of, victims and will state the principles on which it is acting.
2. The Court may make an order directly against a convicted person specifying appropriate reparations to, or in respect of, victims, including restitution, compensation and rehabilitation. Where appropriate, the Court may order that the award for reparations be made through the Trust Fund provided for in article 79.
3. Before making an order under this article, the Court may invite and shall take account of representations from or on behalf of the convicted person, victims, other interested persons or interested States.
4. In exercising its power under this article, the Court may, after a person is convicted of a crime within the jurisdiction of the Court, determine whether, in order to give effect to an order which it may make under this article, it is necessary to seek measures under article 93, paragraph 1.
5. A State Party shall give effect to a decision under this article as if the provisions of article 109 were applicable to this article.
6. Nothing in this article shall be interpreted as prejudicing the rights of victims under national or international law.

Article 76

SENTENCING

1. In the event of a conviction, the Trial Chamber shall consider the appropriate sentence to be imposed and shall take into account the evidence presented and submissions made during the trial that are relevant to the sentence.
2. Except where article 65 applies and before the completion of the trial, the Trial Chamber may on its own motion and shall, at the request of the Prosecutor or the accused, hold a further hearing to hear any additional evidence or submissions relevant to the sentence, in accordance with the Rules of Procedure and Evidence.
3. Where paragraph 2 applies, any representations under article 75 shall be heard during the further hearing referred to in paragraph 2 and, if necessary, during any additional hearing.

4. The Sentence shall pronounced in public and, wherever possible, in the presence of the accused.
Part 7.

PENALTIES

Article 77

APPLICABLE PENALTIES

1. Subject to article 110, the Court may impose one of the following penalties on a person convicted of a crime referred to in article 5 of this Statute:

- (a) Imprisonment for a specified number of years, which may not exceed a maximum of 30 years; or
- (b) A term of life imprisonment when justified by the extreme gravity of the crime and the individual circumstances of the convicted person.

2. In addition to imprisonment, the Court may order:

- (a) A fine under the criteria provided for in the Rules of Procedure and Evidence;
- (b) A forfeiture of proceeds, property and assets derived directly or indirectly from that crime, without prejudice to the rights of bona fide third parties.

Article 78

DETERMINATION OF THE SENTENCE

1. In determining the sentence, the Court shall, in accordance with the Rules of Procedure and Evidence, take into account such factors as the gravity of the crime and the individual circumstances of the convicted person.

2. In imposing a sentence of imprisonment, the Court shall deduct the time, if any, previously spent in detention in accordance with an order of the Court. The Court may deduct any time otherwise spent in detention in connection with conduct underlying the crime.

3. When a person has been convicted of more than one crime, the Court shall pronounce a sentence for each crime and a joint sentence specifying the total period of imprisonment. This period shall be no less than the highest individual sentence pronounced and shall not exceed 30 years imprisonment or a sentence of life imprisonment in conformity with article 77, paragraph 1 (b).

Article 79

TRUST FUND

1. A Trust Fund shall be established by decision of the Assembly of States Parties for the benefit of victims of crimes within the jurisdiction of the Court, and of the families of such victims.

2. The Court may order money and other property collected through fines or forfeiture to be transferred, by order of the Court, to the Trust Fund.

3. The Trust Fund shall be managed according to criteria to be determined by the Assembly of States Parties.

Article 80

NON-PREJUDICE TO NATIONAL APPLICATION OF PENALTIES AND NATIONAL LAWS

Nothing in this Part affects the application by States of penalties prescribed by their national law, nor the law of States which do not provide for penalties prescribed in this Part.

Part 8.

APPEAL AND REVISION

Article 81

APPEAL AGAINST DECISION OF ACQUITTAL OR CONVICTION OR AGAINST SENTENCE

1. A decision under article 74 may be appealed in accordance with the Rules of Procedure and Evidence as follows:

(a) The Prosecutor may make an appeal on any of the following grounds:

- (i) Procedural error.
- (ii) Error of fact, or
- (iii) Error of law;

(b) The convicted person, or the Prosecutor on that person's behalf, may make an appeal on any of the following grounds:

- (i) Procedural error,
- (ii) Error of fact,
- (iii) Error of law, or

(iv) Any other ground that affects the fairness or reliability of the proceedings or decision.

2. (a) A sentence may be appealed, in accordance with the Rules of Procedure and Evidence, by the Prosecutor or the convicted person on the ground of disproportion between the crime and the sentence;
- (b) If on an appeal against sentence the Court considers that there are grounds on which the conviction might be set aside, wholly or in part, it may invite the Prosecutor and the convicted person to submit grounds under article 81, paragraph 1 (a) or (b), and may render a decision on conviction in accordance with article 83;
- (c) The same procedure applies when the Court, on an appeal against conviction only, considers that there are grounds to reduce the sentence under paragraph 2 (a).
3. (a) Unless the Trial Chamber orders otherwise, a convicted person shall remain in custody pending an appeal;
- (b) When a convicted person's time in custody exceeds the sentence of imprisonment imposed, that person shall be released, except that if the Prosecutor is also appealing, the release may be subject to the conditions under subparagraph (c) below;
- (c) In case of an acquittal, the accused shall be released immediately, subject to the following:
 - (i) Under exceptional circumstances, and having regard, inter alia, to the concrete risk of flight, the seriousness of the offence charged and the probability of success on appeal, the Trial Chamber, at the request of the Prosecutor, may maintain the detention of the person pending appeal;
 - (ii) A decision by the Trial Chamber under subparagraph (c) (i) may be appealed in accordance with the Rules of Procedure and Evidence.
4. Subject to the provisions of paragraph 3 (a) and (b), execution of the decision or sentence shall be suspended during the period allowed for appeal and for the duration of the appeal proceedings.

Article 82

APPEAL AGAINST OTHER DECISIONS

1. Either party may appeal any of the following decisions in accordance with the Rules of Procedure and Evidence:
 - (a) A decision with respect to jurisdiction or admissibility;
 - (b) A decision granting or denying release of the person being investigated or prosecuted;
 - (c) A decision of the Pre-Trial Chamber to act on its own initiative under article 56, paragraph 3;
 - (d) A decision that involves an issue that would significantly affect the fair and expeditious conduct of the proceedings or the outcome of the trial, and for which, in the opinion of the Pre-Trial or Trial Chamber, an immediate resolution by the Appeals Chamber may materially advance the proceedings.
2. A decision of the Pre-Trial Chamber under article 57, paragraph 3 (d), may be appealed against by the State concerned or by the Prosecutor, with the leave of the Pre-Trial Chamber. The appeal shall be heard on an expedited basis.
3. An appeal shall not of itself have suspensive effect unless the Appeals Chamber so orders, upon request, in accordance with the Rules of Procedure and Evidence.
4. A legal representative of the victims, the convicted person or a bona fide owner of property adversely affected by an order under article 75 may appeal against the order for reparations, as provided in the Rules of Procedure and Evidence.

Article 83

PROCEEDINGS ON APPEAL

1. For the purposes of proceedings under article 81 and this article, the Appeals Chamber shall have all the powers of the Trial Chamber.
2. If the Appeals Chamber finds that the proceedings appealed from were unfair in a way that affected the reliability of the decision or sentence, or that the decision or sentence appealed from was materially affected by error of fact or law or procedural error, it may:
 - (a) Reverse or amend the decision or sentence; or
 - (b) Order a new trial before a different Trial Chamber.For these purposes, the Appeals Chamber may remand a factual issue to the original Trial Chamber for it to determine the issue and to report back accordingly, or may itself call evidence to determine the issue. When the decision or sentence has been appealed only by the person convicted, or the Prosecutor on that person's behalf, it cannot be amended to his or her detriment.
3. If in an appeal against sentence the Appeals Chamber finds that the sentence is disproportionate to

the crime, it may vary the sentence in accordance with Part 7.

4. The judgement of the Appeals Chamber shall be taken by a majority of the judges and shall be delivered in open court. The judgement shall state the reasons on which it is based. When there is no unanimity, the judgement of the Appeals Chamber shall contain the views of the majority and the minority, but a judge may deliver a separate or dissenting opinion on a question of law.

5. The Appeals Chamber may deliver its judgement in the absence of the person acquitted or convicted.

Article 84

REVISION OF CONVICTION OR SENTENCE

1. The convicted person or, after death, spouses, children, parents or one person alive at the time of the accused's death who has been given express written instructions from the accused to bring such a claim, or the Prosecutor on the person's behalf, may apply to the Appeals Chamber to revise the final judgement of conviction or sentence on the grounds that:

(a) New evidence has been discovered that:

(i) Was not available at the time of trial, and such unavailability was not wholly or partially attributable to the party making application; and

(ii) Is sufficiently important that had it been proved at trial it would have been likely to have resulted in a different verdict;

(b) It has been newly discovered that decisive evidence, taken into account at trial and upon which the conviction depends, was false, forged or falsified;

(c) One or more of the judges who participated in conviction or confirmation of the charges has committed, in that case, an act of serious misconduct or serious breach of duty of sufficient gravity to justify the removal of that judge or those judges from office under article 46.

2. The Appeals Chamber shall reject the application if it considers it to be unfounded. If it determines that the application is meritorious, it may, as appropriate:

(a) Reconvene the original Trial Chamber;

(b) Constitute a new Trial Chamber; or

(c) Retain jurisdiction over the matter,

with a view to, after hearing the parties in the manner set forth in the Rules of Procedure and Evidence, arriving at a determination on whether the judgement should be revised.

Article 85

COMPENSATION TO AN ARRESTED OR CONVICTED PERSON

1. Anyone who has been the victim of unlawful arrest or detention shall have an enforceable right to compensation.

2. When a person has by a final decision been convicted of a criminal offence, and when subsequently his or her conviction has been reversed on the ground that a new or newly discovered fact shows conclusively that there has been a miscarriage of justice, the person who has suffered punishment as a result of such conviction shall be compensated according to law, unless it is proved that the non-disclosure of the unknown fact in time is wholly or partly attributable to him or her.

3. In exceptional circumstances, where the Court finds conclusive facts showing that there has been a grave and manifest miscarriage of justice, it may in its discretion award compensation, according to the criteria provided in the Rules of Procedure and Evidence, to a person who has been released from detention following a final decision of acquittal or a termination of the proceedings for that reason.

Part 9.

INTERNATIONAL COOPERATION AND JUDICIAL ASSISTANCE

Article 86

GENERAL OBLIGATION TO COOPERATE

States Parties shall, in accordance with the provisions of this Statute, cooperate fully with the Court in its investigation and prosecution of crimes within the jurisdiction of the Court.

Article 87

REQUESTS FOR COOPERATION: GENERAL PROVISIONS

1 (a) The Court shall have the authority to make requests to States Parties for cooperation. The requests shall be transmitted through the diplomatic channel or any other appropriate channel as may be designated by each State Party upon ratification, acceptance, approval or accession. Subsequent changes to the designation shall be made by each State Party in accordance with the Rules of

Procedure and Evidence.

(b) When appropriate, without prejudice to the provisions of subparagraph (a), requests may also be transmitted through the International Criminal Police Organization or any appropriate regional organization.

2. Requests for cooperation and any documents supporting the request shall either be in or be accompanied by a translation into an official language of the requested State or one of the working languages of the Court, in accordance with the choice made by that State upon ratification, acceptance, approval or accession.

Subsequent changes to this choice shall be made in accordance with the Rules of Procedure and Evidence.

3. The requested State shall keep confidential a request for cooperation and any documents supporting the request, except to the extent that the disclosure is necessary for execution of the request.

4. In relation to any request for assistance presented under this Part, the Court may take such measures, including measures related to the protection of information, as may be necessary to ensure the safety or physical or psychological well-being of any victims, potential witnesses and their families. The Court may request that any information that is made available under this Part shall be provided and handled in a manner that protects the safety and physical or psychological well-being of any victims, potential witnesses and their families.

5. (a) The Court may invite any State not party to this Statute to provide assistance under this Part on the basis of an ad hoc arrangement, an agreement with such State or any other appropriate basis.

(b) Where a State not party to this Statute, which has entered into an ad hoc arrangement or an agreement with the Court, fails to cooperate with requests pursuant to any such arrangement or agreement, the Court may so inform the Assembly of States Parties or, where the Security Council referred the matter to the Court, the Security Council.

6. The Court may ask any intergovernmental organization to provide information or documents. The Court may also ask for other forms of cooperation and assistance which may be agreed upon with such an organization and which are in accordance with its competence or mandate.

7. Where a State Party fails to comply with a request to cooperate by the Court contrary to the provisions of this Statute, thereby preventing the Court from exercising its functions and powers under this Statute, the Court may make a finding to that effect and refer the matter to the Assembly of States Parties or, where the Security Council referred the matter to the Court, to The Security Council.

Article 88

AVAILABILITY OF PROCEDURES UNDER NATIONAL LAW

States Parties shall ensure that there are procedures available under their national law for all of the forms of cooperation which are specified under this Part.

Article 89

SURRENDER OF PERSONS TO THE COURT

1. The Court may transmit a request for the arrest and surrender of a person, together with the material supporting the request outlined in article 91, to any State on the territory of which that person may be found and shall request the cooperation of that State in the arrest and surrender of such a person. States Parties shall, in accordance with the provisions of this Part and the procedure under their national law, comply with requests for arrest and surrender.

2. Where the person sought for surrender brings a challenge before a national court on the basis of the principle of ne bis in idem as provided in article 20, the requested State shall immediately consult with the Court to determine if there has been a relevant ruling on admissibility. If the case is admissible, the requested State shall proceed with the execution of the request. If an admissibility ruling is pending, the requested State may postpone the execution of the request for surrender of the person until the Court makes a determination on admissibility.

3. (a) A State Party shall authorize, in accordance with its national procedural law, transportation through its territory of a person being surrendered to the Court by another State, except where transit through that State would impede or delay the surrender.

(b) A request by the Court for transit shall be transmitted in accordance with article 87. The request for transit shall contain:

- (i) A description of the person being transported;
 - (ii) A brief statement of the facts of the case and their legal characterization; and
 - (iii) The warrant for arrest and surrender;
- (c) A person being transported shall be detained in custody during the period of transit;
- (d) No authorization is required if the person is transported by air and no landing is scheduled on the territory of the transit State;
- (e) If an unscheduled landing occurs on the territory of the transit State, that State may require a request for transit from the Court as provided for in subparagraph (b). The transit State shall detain the person being transported until the request for transit is received and the transit is effected, provided that detention for purposes of this subparagraph may not be extended beyond 96 hours from the unscheduled landing unless the request is received within that time.
4. If the person sought is being proceeded against or is serving a sentence in the requested State for a crime different from that for which surrender to the Court is sought, the requested State, after making its decision to grant the request, shall consult with the Court.

Article 90

COMPETING REQUESTS

1. A State Party which receives a request from the Court for the surrender of a person under article 89 shall, if it also receives a request from any other State for the extradition of the same person for the same conduct which forms the basis of the crime for which the Court seeks the person's surrender, notify the Court and the requesting State of that fact.
2. Where the requesting State is a State Party, the requested State shall give priority to the request from the Court if:
 - (a) The Court has, pursuant to article 18 or 19, made a determination that the case in respect of which surrender is sought is admissible and that determination takes into account the investigation or prosecution conducted by the requesting State in respect of its request for extradition; or
 - (b) The Court makes the determination described in subparagraph (a) pursuant to the requested State's notification under paragraph 1.
3. Where a determination under paragraph 2 (a) has not been made, the requested State may, at its discretion, pending the determination of the Court under paragraph 2 (b), proceed to deal with the request for extradition from the requesting State but shall not extradite the person until the Court has determined that the case is inadmissible. The Court's determination shall be made on an expedited basis.
4. If the requesting State is a State not Party to this Statute the requested State, if it is not under an international obligation to extradite the person to the requesting State, shall give priority to the request for surrender from the Court, if the Court has determined that the case is admissible.
5. Where a case under paragraph 4 has not been determined to be admissible by the Court, the requested State may, at its discretion, proceed to deal with the request for extradition from the requesting State.
6. In cases where paragraph 4 applies except that the requested State is under an existing international obligation to extradite the person to the requesting State not party to this Statute, the requested State shall determine whether to surrender the person to the Court or extradite the person to the requesting State. In making its decision, the requested State shall consider all the relevant factors, including but not limited to:
 - (a) The respective dates of the requests;
 - (b) The interests of the requesting State including, where relevant, whether the crime was committed in its territory and the nationality of the victims and of the person sought; and;
 - (c) The possibility of subsequent surrender between the Court and the requesting State.
7. Where a State Party which receives a request from the Court for the surrender of a person also receives a request from any State for the extradition of the same person for conduct other than that which constitutes the crime for which the Court seeks the person's surrender:
 - (a) The requested State shall, if it is not under an existing international obligation to extradite the person to the requesting State, give priority to the request from the Court;
 - (b) The requested State shall, if it is under an existing international obligation to extradite the person to the requesting State, determine whether to surrender the person to the Court or to extradite the person to the requesting State. In making its decision, the requested State shall consider all the

relevant factors, including but not limited to those set out in paragraph 6, but shall give special consideration to the relative nature and gravity of the conduct in question.

8. Where pursuant to a notification under this article, the Court has determined a case to be inadmissible, and subsequently extradition to the requesting State is refused, the requested State shall notify the Court of this decision.

Article 91

CONTENTS OF REQUEST FOR ARREST AND SURRENDER

1. A request for arrest and surrender shall be made in writing. In urgent cases, a request may be made by any medium capable of delivering a written record, provided that the request shall be confirmed through the channel provided for in article 87, paragraph 1 (a).

2. In the case of a request for the arrest and surrender of a person for whom a warrant of arrest has been issued by the Pre-Trial Chamber under article 58, the request shall contain or be supported by:

- (a) Information describing the person sought, sufficient to identify the person, and information as to that person's probable location;
- (b) A copy of the warrant of arrest; and
- (c) Such documents, statements or information as may be necessary to meet the requirements for the surrender process in the requested State, except that those requirements should not be more burdensome than those applicable to requests for extradition pursuant to treaties or arrangements between the requested State and other State and should, if possible, be less burdensome, taking into account the distinct nature of the Court.

3. In the case of a request for the arrest and surrender of a person already convicted, the request shall contain or be supported by:

- (a) A copy of any warrant of arrest for that person;
- (b) A copy of the judgement of conviction;
- (c) Information to demonstrate that the person sought is the one referred to in the judgement of conviction; and
- (d) If the person sought has been sentenced, a copy of the sentence imposed and, in the case of a sentence for imprisonment, a statement of any time already served and the time remaining to be served.

4. Upon the request of the Court, a State Party shall consult with the Court, either generally or with respect to a specific matter, regarding any requirements under its national law that may apply under paragraph 2 (c). During the consultations, the State party shall advise the Court of the specific requirements of its national law.

Article 92

PROVISIONAL ARREST

1. In urgent cases, the Court may request the provisional arrest of the person sought, pending presentation of the request for surrender and the documents supporting the request as specified in article 91.

2. The request for provisional arrest shall be made by any medium capable of delivering a written record and shall contain:

- (a) Information describing the person sought, sufficient to identify the person, and information as to that person's probable location;
- (b) A concise statement of the crimes for which the person's arrest is sought and of the facts which are alleged to constitute those crimes, including, where possible, the date and location of the crime;
- (c) A statement of the existence of a warrant of arrest or a judgement of conviction against the person sought; and
- (d) A statement that a request for surrender of the person sought will follow.

3. A person who is provisionally arrested may be released from custody if the requested State has not received the request for surrender and the documents supporting the request as specified in article 91 within the time limits specified in the Rules of Procedure and Evidence. However, the person may consent to surrender before the expiration of this period if permitted by the law of the requested State. In such a case, the requested State shall proceed to surrender the person to the Court as soon as possible.

4. The fact that the person sought has been released from custody pursuant to paragraph 3 shall not prejudice the subsequent arrest and surrender of that person if the request for surrender and the

documents supporting the request are delivered at a later date.

Article 93

OTHER FORMS OF COOPERATION

1. States Parties shall, in accordance with the provisions of this Part and under procedures of national law, comply with requests by the Court to provide the following assistance in relation to investigations or prosecutions:

- (a) The identification and whereabouts of persons or the location of items;
- (b) The taking of evidence, including testimony under oath, and the production of evidence, including expert opinions and reports necessary to the Court;
- (c) The questioning of any person being investigated or prosecuted;
- (d) The service of documents, including judicial documents;
- (e) Facilitating the voluntary appearance of persons as witnesses or experts before the Court;
- (f) The temporary transfer of persons as provided in paragraph 7;
- (g) The examination of places or sites, including the exhumation and examination of grave sites;
- (h) The execution of searches and seizures;
- (i) The provision of records and documents, including official records and documents;
- (j) The protection of victims and witnesses and the preservation of evidence;
- (k) The identification, tracing and freezing or seizure of proceeds, property and assets and instrumentalities of crimes for the purpose of eventual forfeiture, without prejudice to the rights of bona fide third parties; and
- (l) Any other type of assistance which is not prohibited by the law of the requested State, with a view to facilitating the investigation and prosecution of crimes within the jurisdiction of the Court.

2. The Court shall have the authority to provide an assurance to a witness or an expert appearing before the Court that he or she will not be prosecuted, detained or subjected to any restriction of personal freedom by the Court in respect of any act or omission that preceded the departure of that person from the requested State.

3. Where execution of a particular measure of assistance detailed in a request presented under paragraph 1, is prohibited in the requested State on the basis of an existing fundamental legal principle of general application, the requested State shall promptly consult with the Court to try to resolve the matter. In the consultations, consideration should be given to whether the assistance can be rendered in another manner or subject to conditions. If after consultations the matter cannot be resolved, the Court shall modify the request as necessary.

4. In accordance with article 72, a State Party may deny a request for assistance, in whole or in part, only if the request concerns the production of any documents or disclosure of evidence which relates to its national security.

5. Before denying a request for assistance under paragraph 1 (1), the requested State shall consider whether the assistance can be provided subject to specified conditions, or whether the assistance can be provided at a later date or in an alternative manner, provided that if the Court or the Prosecutor accepts the assistance subject to conditions, the Court or the Prosecutor shall abide by them.

6. If a request for assistance is denied, the requested State Party shall promptly inform the Court or the Prosecutor of the reasons for such denial.

7. (a) The Court may request the temporary transfer of a person in custody for purposes of identification or for obtaining testimony or other assistance. The person may be transferred if the following conditions are fulfilled:

- (i) The person freely gives his or her informed consent to the transfer; and
 - (ii) The requested State agrees to the transfer, subject to such conditions as that State and the Court may agree.
- (b) The person being transferred shall remain in custody. When the purposes of the transfer have been fulfilled, the Court shall return the person without delay to the requested State.

8. (a) The Court shall ensure the confidentiality of documents and information, except as required for the investigation and proceedings described in the request.

(b) The requested State may, when necessary, transmit documents or information to the Prosecutor on a confidential basis. The Prosecutor may then use them solely for the purpose of generating new evidence.

(c) The requested State may, on its own motion or at the request of the Prosecutor, subsequently

consent to the disclosure of such documents or information. They may then be used as evidence pursuant to the provisions of Parts 5 and 6 and in accordance with the Rules of Procedure and Evidence.

9. (a) (i) In the event that a State Party receives competing requests, other than for surrender or extradition, from the Court and from another State pursuant to an international obligation, the State Party shall endeavour, in consultation with the Court and the other State, to meet both requests, if necessary by postponing or attaching conditions to one or the other request.

(ii) Failing that, competing requests shall be resolved in accordance with the principles established in article 90.

(b) Where, however, the request from the Court concerns information, property or persons which are subject to the control of a third State or an international organization by virtue of an international agreement, the requested States shall no inform the Court and the Court shall direct its request to the third State or international organization.

10. (a) The Court may, upon request, cooperate with and provide assistance to a State Party conducting an investigation into or trial in respect of conduct which constitutes a crime within the jurisdiction of the court or which constitutes a serious crime under the national law of the requesting State.

(b) (i) The assistance provided under subparagraph (a) shall include, inter alia:

a. The transmission of statements, documents or other types of evidence obtained in the course of an investigation or a trial conducted by the Court; and

b. The questioning of any person detained by order of the Court;

(ii) In the case of assistance under subparagraph (b) (i) a:

a. If the documents or other types of evidence have been obtained with the assistance of a State, such transmission shall require the consent of that State;

b. If the statements, documents or other types of evidence have been provided by a witness or expert, such transmission shall be subject to the provisions of article 68.

(c) The Court may, under the conditions set out in this paragraph, grant a request for assistance under this paragraph from a State which is not a Party to this Statute.

Article 94

POSTPONEMENT OF EXECUTION OF A REQUEST IN RESPECT OF ONGOING INVESTIGATION OR PROSECUTION

1. If the immediate execution of a request would interfere with an ongoing investigation or prosecution of a case different from that to which the request relates, the requested State may postpone the execution of the request for a period of time agreed upon with the Court. However, the postponement shall be no longer than is necessary to complete the relevant investigation or prosecution in the requested State. Before making a decision to postpone, the requested State should consider whether the assistance may be immediately provided subject to certain conditions.

2. If a decision to postpone is taken pursuant to paragraph 1, the Prosecutor may, however, seek measures to preserve evidence, pursuant to article 93, paragraph 1 (j).

Article 95

POSTPONEMENT OF EXECUTION OF A REQUEST IN RESPECT OF AN ADMISSIBILITY CHALLENGE

Where there is an admissibility challenge under consideration by the Court pursuant to article 18 or 19, the requested State may postpone the execution of a request under this Part pending a determination by the Court, unless the Court has specifically ordered that the Prosecutor may pursue the collection of such evidence pursuant to article 18 or 19.

Article 96

CONTENTS OF REQUEST FOR OTHER FORMS OF ASSISTANCE UNDER ARTICLE 93

1. A request for other forms of assistance referred to in article 93 shall be made in writing. In urgent cases, a request may be made by any medium capable of delivering a written record, provided that the request shall be confirmed through the channel provided for in article 87, paragraph 1 (a).

2. The request shall, as applicable, contain or be supported by the following:

(a) A concise statement of the purpose of the request and the assistance sought, including the legal basis and the grounds for the request;

(b) As much detailed information as possible about the location or identification of any person or

place that must be found or identified in order for the assistance sought to be provided;

(c) A concise statement of the essential facts underlying the request;

(d) The reasons for and details of any procedure or requirement to be followed;

(e) Such information as may be required under the law of the requested State in order to execute the request; and

(f) Any other information relevant in order for the assistance sought to be provided.

3. Upon the request of the Court, a State Party shall consult with the Court, either generally or with respect to a specific matter, regarding any requirements under its national law that may apply under paragraph 2 (e). During the consultations, the State Party shall advise the Court of the specific requirements of its national law.

4. The provisions of this article shall, where applicable, also apply in respect of a request for assistance made to the Court.

Article 97

CONSULTATIONS

Where a State Party receives a request under this Part in relation to which it identifies problems which may impede or prevent the execution of the request, that State shall consult with the Court without delay in order to resolve the matter. Such problems may include, inter alia:

(a) Insufficient information to execute the request;

(b) In the case of a request for surrender, the fact that despite best efforts, the person sought cannot be located or that the investigation conducted has determined that the person in the requested State is clearly not the person named in the warrant; or

(c) The fact that execution of the request in its current form would require the requested State to breach a pre-existing treaty obligation undertaken with respect to another State.

Article 98

COOPERATION WITH RESPECT TO WAIVER OF IMMUNITY AND CONSENT TO SURRENDER

1. The Court may not proceed with a request for surrender or assistance which would require the requested State to act inconsistently with its obligations under international law with respect to the State or diplomatic immunity of a person or property of a third State, unless the Court can first obtain the cooperation of that third State for the waiver of the immunity.

2. The Court may not proceed with a request for surrender which would require the requested State to act inconsistently with its obligations under international agreements pursuant to which the consent of a sending State is required to surrender a person of that State to the Court, unless the Court can first obtain the cooperation of the sending State for the giving of consent for the surrender.

Article 99

EXECUTION OF REQUESTS UNDER ARTICLES 93 AND 96

1. Requests for assistance shall be executed in accordance with the relevant procedure under the law of the requested State and, unless prohibited by such law, in the manner specified in the request, including following any procedure outlined therein or permitting persons specified in the request to be present at and assist in the execution process.

2. In the case of an urgent request, the documents or evidence produced in response shall, at the request of the Court, be sent urgently.

3. Replies from the requested State shall be transmitted in their original language and form.

4. Without prejudice to other articles in this Part, where it is necessary for the successful execution of a request which can be executed without any compulsory measures, including specifically the interview of or taking evidence from a person on a voluntary basis, including doing so without the presence of the authorities of the requested State Party if it is essential for the request to be executed, and the examination without modification of a public site or other public place, the Prosecutor may execute such request directly on the territory of a State as follows:

(a) When the State Party requested is a State on the territory of which the crime is alleged to have been committed, and there has been a determination of admissibility pursuant to article 18 or 19, the Prosecutor may directly execute such request following all possible consultations with the requested State Party;

(b) In other cases, the Prosecutor may execute such request following consultations with the requested State Party and subject to any reasonable conditions or concerns raised by that State Party.

Where the requested State Party identifies problems with the execution of a request pursuant to this subparagraph it shall, without delay, consult with the Court to resolve the matter.

5. Provisions allowing a person heard or examined by the Court under article 72 to invoke restrictions designed to prevent disclosure of confidential information connected with national security shall also apply to the execution of requests for assistance under this article.

Article 100

COSTS

1. The ordinary costs for execution of requests in the territory of the requested State shall be borne by that State, except for the following, which shall be borne by the Court:

(a) Costs associated with the travel and security of witnesses and experts or the transfer under article 93 of persons in custody;

(b) Costs of translation, interpretation and transcription;

(c) Travel and subsistence costs of the judges, the Prosecutor, the Deputy Prosecutors, the Registrar, the Deputy Registrar and staff of any organ of the Court;

(d) Costs of any expert opinion or report requested by the Court;

(e) Costs associated with the transport of a person being surrendered to the Court by a custodial State; and

(f) Following consultations, any extraordinary costs that may result from the execution of a request.

2. The provisions of paragraph 1 shall, as appropriate, apply to requests from States Parties to the Court. In that case, the Court shall bear the ordinary costs of execution.

Article 101

RULE OF SPECIALITY

1. A person surrendered to the Court under this Statute shall not be proceeded against, punished or detained for any conduct committed prior to surrender, other than the conduct or course of conduct which forms the basis of the crimes for which that person has been surrendered.

2. The Court may request a waiver of the requirements of paragraph 1 from the State which surrendered the person to the Court and, if necessary, the Court shall provide additional information in accordance with article 91. States Parties shall have the authority to provide a waiver to the Court and should endeavour to do so.

Article 102

USE OF TERMS

For the purposes of this Statute:

(a) "surrender" means the delivering up of a person by a State to the Court, pursuant to this Statute.

(b) "extradition" means the delivering up of a person by one State to another as provided by treaty, convention or national legislation.

Part 10.

ENFORCEMENT

Article 103

ROLE OF STATES IN ENFORCEMENT OF SENTENCES OF IMPRISONMENT

1. (a) A sentence of imprisonment shall be served in a State designated by the Court from a list of States which have indicated to the Court their willingness to accept sentenced persons.

(b) At the time of declaring its willingness to accept sentenced persons, a State may attach conditions to its acceptance as agreed by the Court and in accordance with this Part.

(c) A State designated in a particular case shall promptly inform the Court whether it accepts the Court's designation.

2. (a) The State of enforcement shall notify the Court of any circumstances, including the exercise of any conditions agreed under paragraph 1, which could materially affect the terms or extent of the imprisonment. The Court shall be given at least 45 days' notice of any such known or foreseeable circumstances. During this period, the State of enforcement shall take no action that might prejudice its obligations under article 110.

(b) Where the Court cannot agree to the circumstances referred to in subparagraph (a), it shall notify the State of enforcement and proceed in accordance with article 104, paragraph 1.

3. In exercising its discretion to make a designation under paragraph 1, the Court shall take into account the following:

(a) The principle that States Parties should share the responsibility for enforcing sentences of

imprisonment, in accordance with principles of equitable distribution, as provided in the Rules of Procedure and Evidence;

(b) The application of widely accepted international treaty standards governing the treatment of prisoners;

(c) The views of the sentenced person;

(d) The nationality of the sentenced person;

(e) Such other factors regarding the circumstances of the crime or the person sentenced, or the effective enforcement of the sentence, as may be appropriate in designating the State of enforcement.

4. If no State is designated under paragraph 1, the sentence of imprisonment shall be served in a prison facility made available by the host State, in accordance with the conditions set out in the headquarters agreement referred to in article 3, paragraph 2. In such a case, the costs arising out of the enforcement of a sentence of imprisonment shall be borne by the Court.

Article 104

CHANGE IN DESIGNATION OF STATE OF ENFORCEMENT

1. The Court may, at any time, decide to transfer a sentenced person to a prison of another State.

2. A sentenced person may, at any time, apply to the Court to be transferred from the State of enforcement.

Article 105

ENFORCEMENT OF THE SENTENCE

1. Subject to conditions which a State may have specified in accordance with article 103, paragraph 1 (b), the sentence of imprisonment shall be binding on the States Parties, which shall in no case modify it.

2. The Court alone shall have the right to decide any application for appeal and revision. The State of enforcement shall not impede the making of any such application by a sentenced person.

Article 106

SUPERVISION OF ENFORCEMENT OF SENTENCES AND CONDITIONS OF IMPRISONMENT

1. The enforcement of a sentence of imprisonment shall be subject to the supervision of the Court and shall be consistent with widely accepted international treaty standards governing treatment of prisoners.

2. The conditions of imprisonment shall be governed by the law of the State of enforcement and shall be consistent with widely accepted international treaty standards governing treatment of prisoners; in no case shall such conditions be more or less favourable than those available to prisoners convicted of similar offences in the State of enforcement.

3. Communications between a sentenced person and the Court shall be unimpeded and confidential.

Article 107

TRANSFER OF THE PERSON UPON COMPLETION OF SENTENCE

1. Following completion of the sentence, a person who is not a national of the State of enforcement may, in accordance with the law of the State of enforcement, be transferred to a State which is obliged to receive him or her, or to another State which agrees to receive him or her, taking into account any wishes of the person to be transferred to that State, unless the State of enforcement authorizes the person to remain in its territory.

2. If no State bears the costs arising out of transferring the person to another State pursuant to paragraph 1, such costs shall be borne by the Court.

3. Subject to the provisions of article 108, the State of enforcement may also, in accordance with its national law, extradite or otherwise surrender the person to a State which has requested the extradition or surrender of the person for purposes of trial or enforcement of a sentence.

Article 108

LIMITATION ON THE PROSECUTION OR PUNISHMENT OF OTHER OFFENCES

1. A sentenced person in the custody of the State of enforcement shall not be subject to prosecution or punishment or to extradition to a third State for any conduct engaged in prior to that person's delivery to the State of enforcement, unless such prosecution, punishment or extradition has been approved by the Court at the request of the State of enforcement.

2. The Court shall decide the matter after having heard the views of the sentenced person.

3. Paragraph 1 shall cease to apply if the sentenced person remains voluntarily for more than 30 days

in the territory of the State of enforcement after having served the full sentence imposed by the Court, or returns to the territory of that State after having left it.

Article 109

ENFORCEMENT OF FINES AND FORFEITURE MEASURES

1. States Parties shall give effect to fines or forfeitures ordered by the Court under Part 7, without prejudice to the rights of bona fide third parties, and in accordance with the procedure of their national law.
2. If a State Party is unable give effect to an order for forfeiture, it shall take measures to recover the value of the proceeds, property or assets ordered by the Court to be forfeited, without prejudice to the rights of bona fide third parties.
3. Property, or the proceeds of the sale of real property or, where appropriate, the sale of other property, which is obtained by a State party as a result of its enforcement of a judgement of the Court shall be transferred to the Court.

Article 110

REVIEW BY THE COURT CONCERNING REDUCTION OF SENTENCE

1. The State of enforcement shall not release the person before expiry of the sentence pronounced by the Court.
2. The Court alone shall have the right to decide any reduction of sentence, and shall rule on the matter after having heard the person.
3. When the person has served two thirds of the sentence, or 25 years in the case of life imprisonment, the Court shall review the sentence to determine whether it should be reduced. Such a review shall not be conducted before that time.
4. In its review under paragraph 3, the Court may reduce the sentence if it finds that one or more of the following factors are present:
 - (a) The early and continuing willingness of the person to cooperate with the Court in its investigations and prosecutions;
 - (b) The voluntary assistance of the person in enabling the enforcement of the judgements and orders of the Court in other cases, and in particular providing assistance in locating assets subject to orders, of fine, forfeiture or reparation which may be used for the benefit of victims; or
 - (c) Other factors establishing a clear and significant change of circumstances sufficient to justify the reduction of sentence, as provided in the Rules of Procedure and Evidence.
5. If the Court determines in its initial review under paragraph 3 that it is not appropriate to reduce the sentence, it shall thereafter review the question of reduction of sentence at such intervals and applying such criteria as provided for in the Rules of Procedure and Evidence.

Article 111

ESCAPE

If a convicted person escapes from custody and flees the State of enforcement, that State may, after consultation with the Court, request the person's surrender from the State in which the person is located pursuant to existing bilateral or multilateral arrangements, or may request that the Court seek the person's surrender, in accordance with Part 9. It may direct that the person be delivered to the State in which he or she was serving the sentence or to another State designated by the Court.

Part 11.

ASSEMBLY OF STATES PARTIES

Article 112

ASSEMBLY OF STATES PARTIES

1. An Assembly of States Parties to this Statute is hereby established. Each State Party shall have one representative in the Assembly who may be accompanied by alternates and advisers. Other States which have signed this Statute or the Final Act may be observers in the Assembly.
2. The Assembly shall:
 - (a) Consider and adopt, as appropriate, recommendations of the Preparatory Commission;
 - (b) Provide management oversight to the Presidency, the Prosecutor and the Registrar regarding the administration of the Court;
 - (c) Consider the reports and activities of the Bureau established under paragraph 3 and take appropriate action in regard thereto;
 - (d) Consider and decide the budget for the Court;

- (e) Decide whether to alter, in accordance with article 36, the number of judges;
 - (f) Consider pursuant to article 87, paragraphs 5 and 7, any question relating to non-cooperation;
 - (g) Perform any other function consistent with this Statute or the Rules of Procedure and Evidence.
3. (a) The Assembly shall have a Bureau consisting of a President, two Vice-Presidents and 18 members elected by the Assembly for three-year terms.
- (b) The Bureau shall have a representative character, taking into account, in particular, equitable geographical distribution and the adequate representation of the principal legal systems of the world.
- (c) The Bureau shall meet as often as necessary, but at least once a year. It shall assist the Assembly in the discharge of its responsibilities.
4. The Assembly may establish such subsidiary bodies as may be necessary, including an independent oversight mechanism for inspection, evaluation and investigation of the Court, in order to enhance its efficiency and economy.
5. The President of the Court, the Prosecutor and the Registrar or their representatives may participate, as appropriate, in meetings of the Assembly and of the Bureau.
6. The Assembly shall meet at the seat of the Court or at the Headquarters of the United Nations once a year and, when circumstances so require, hold special sessions. Except as otherwise specified in this Statute, special sessions shall be convened by the Bureau on its own initiative or at the request of one third of the States Parties.
7. Each State Party shall have one vote. Every effort shall be made to reach decisions by consensus in the Assembly and in the Bureau. If consensus cannot be reached, except as otherwise provided in the Statute:
- (a) Decisions on matters of substance must be approved by a two-thirds majority of those present and voting provided that an absolute majority of States Parties constitutes the quorum for voting;
 - (b) Decisions on matters of procedure shall be taken by a simple majority of States Parties present and voting.
8. A State Party which is in arrears in the payment of its financial contributions towards the costs of the Court shall have no vote in the Assembly and in the Bureau if the amount of its arrears equals or exceeds the amount of the contributions due from it for the preceding two full years. The Assembly may, nevertheless, permit such a State Party to vote in the Assembly and in the Bureau if it is satisfied that the failure to pay is due to conditions beyond the control of the State Party.
9. The Assembly shall adopt its own rules of procedure.
10. The official and working languages of the Assembly shall be those of the General Assembly of the United Nations.

Part 12.

FINANCING

Article 113

FINANCIAL REGULATIONS

Except as otherwise specifically provided, all financial matters related to the Court and the meetings of the Assembly of States Parties, including its Bureau and subsidiary bodies, shall be governed by this Statute and the Financial Regulations and Rules adopted by the Assembly of States Parties.

Article 114

Payment of expenses

Expenses of the Court and the Assembly of States Parties, including its Bureau and subsidiary bodies, shall be paid from the funds of the Court.

Article 115

FUND OF THE COURT AND OF THE ASSEMBLY OF STATES PARTIES

The expenses of the Court and the Assembly of States Parties, including its Bureau and subsidiary bodies, as provided for in the budget decided by the Assembly of States Parties, shall be provided by the following sources:

- (a) Assessed contributions made by States Parties;
- (b) Funds provided by the United Nations, subject to the approval of the General Assembly, in particular in relation to the expenses incurred due to referrals by the Security Council.

Article 116

VOLUNTARY CONTRIBUTIONS

Without prejudice to article 115, the Court may receive and utilize, as additional funds, voluntary

contributions from Governments, international organizations, individuals, corporations and other entities, in accordance with relevant criteria adopted by the Assembly of States Parties.

Article 117

ASSESSMENT OF CONTRIBUTIONS

The contributions of States Parties shall be assessed in accordance with an agreed scale of assessment, based on the scale adopted by the United Nations for its regular budget and adjusted in accordance with the principles on which that scale is based.

Article 118

ANNUAL AUDIT

The records, books and accounts of the Court, including its annual financial statements, shall be audited annually by an independent auditor.

Part 13.

FINAL CLAUSES

Article 119

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. Any dispute concerning the judicial functions of the Court shall be settled by the decision of the Court.
2. Any other dispute between two or more States Parties relating to the interpretation or application of this Statute which is not settled through negotiations within three months of their commencement shall be referred to the Assembly of States Parties. The Assembly may itself seek to settle the dispute or may make recommendations on further means of settlement of the dispute, including referral to the International Court of Justice in conformity with the Statute of that Court.

Article 120

RESERVATIONS

No reservations may be made to this Statute.

Article 121

AMENDMENTS

1. After the expiry of seven years from the entry into force of this Statute, any State Party may propose amendments thereto. The text of any proposed amendment shall be submitted to the Secretary-General of the United Nations, who shall promptly circulate it to all States Parties.
2. No sooner than three months from the date of notification, the Assembly of States Parties, at its next meeting, shall, by a majority of those present and voting, decide whether to take up the proposal. The Assembly may deal with the proposal directly or convene a Review Conference if the issue involved so warrants.
3. The adoption of an amendment at a meeting of the Assembly of States Parties or at a Review Conference on which consensus cannot be reached shall require a two-thirds majority of States Parties.
4. Except as provided in paragraph 5, an amendment shall enter into force for all States Parties one year after instruments of ratification or acceptance have been deposited with the Secretary-General of the United Nations by seven-eighths of them.
5. Any amendment to articles 5, 6, 7 and 8 of this Statute shall enter in force for those States Parties which have accepted the amendment one year after the deposit of their instruments of ratification or acceptance. In respect of a State Party which has not accepted the amendment, the Court shall not exercise its jurisdiction regarding a crime covered by the amendment when committed by that State Party's nationals or on its territory.
6. If an amendment has been accepted by seven-eighths of States Parties in accordance with paragraph 4, any State Party which has not accepted the amendment may withdraw from this Statute with immediate effect, notwithstanding article 127, paragraph 1, but subject to article 127, paragraph 2, by giving notice no later than one year after the entry into force of such amendment.
7. The Secretary-General of the United Nations shall circulate to all States Parties any amendment adopted at a meeting of the Assembly of States Parties or at a Review Conference.

Article 122

AMENDMENTS TO PROVISIONS OF AN INSTITUTIONAL NATURE

1. Amendments to provisions of this Statute which are of an exclusively institutional nature, namely, article 35, article 36, paragraphs 8 and 9, article 37, article 38, article 39, paragraphs 1 (first two

sentences), 2 and 4, article 42, paragraphs 4 to 9, article 43, paragraphs 2 and 3, and articles 44, 46, 47 and 49, may be proposed at any time, notwithstanding article 121, paragraph 1, by any State Party. The text of any proposed amendment shall be submitted to the Secretary-General of the United Nations or such other person designated by the Assembly of States Parties who shall promptly circulate it to all States Parties and to others participating in the Assembly.

2. Amendments under this article on which consensus cannot be reached shall be adopted by the Assembly of States Parties or by a Review Conference, by a two-thirds majority of States Parties. Such amendments shall enter into force for all States Parties six months after their adoption by the Assembly or, as the case may be, by the Conference.

Article 123

REVIEW OF THE STATUTE

1. Seven years after the entry into force of this Statute the Secretary-General of the United Nations shall convene a Review Conference to consider any amendments to this Statute. Such review may include, but is not limited to, the list of crimes contained in article 5. The Conference shall be open to those participating in the Assembly of States Parties and on the same conditions.

2. At any time thereafter, at the request of a State Party and for the purposes set out in paragraph 1, the Secretary-General of the United Nations shall, upon approval by a majority of States Parties, convene a Review Conference.

3. The provisions of article 121, paragraphs 3 to 7, shall apply to the adoption and entry into force of any amendment to the Statute considered at a Review Conference.

Article 124

TRANSITIONAL PROVISION

Notwithstanding article 12, paragraphs 1 and 2, a State, on becoming a party to this Statute, may declare that, for a period of seven years after the entry into force of this Statute for the State concerned, it does not accept the jurisdiction of the Court with respect to the category of crimes referred to in article 8 when a crime is alleged to have been committed by its nationals or on its territory. A declaration under this article may be withdrawn at any time. The provisions of this article shall be reviewed at the Review Conference convened in accordance with article 123, paragraph 1.

Article 125

SIGNATURE, RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL OR ACCESSION

1. This Statute shall be open for signature by all States in Rome, at the headquarters of the Food and Agriculture Organization of the United Nations, on 17 July 1998. Thereafter, it shall remain open for signature in Rome at the Ministry of Foreign Affairs of Italy until 17 October 1998. After that date, the Statute shall remain open for signature in New York, at United Nations Headquarters, until 31 December 2000.

2. This Statute is subject to ratification, acceptance or approval by signatory States. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. This Statute shall be open to accession by all States. Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 126

ENTRY INTO FORCE

1. This Statute shall enter into force on the first day of the month after the 60th day following the date of the deposit of the 60th instrument of ratification, acceptance, approval or accession with the Secretary-General of the United Nations.

2. For each State ratifying, accepting, approving or acceding to this Statute after the deposit of the 60th instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Statute shall enter into force on the first day of the month after the 60th day following the deposit by such State of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 127

WITHDRAWAL

1. A State Party may, by written notification addressed to the Secretary-General of the United Nations, withdraw from this Statute. The withdrawal shall take effect one year after the date of receipt of the notification, unless the notification specifies a later date.

2. A State shall not be discharged, by reason of its withdrawal, from the obligations arising from this

Statute while it was a Party to the Statute, including any financial obligations which may have accrued. Its withdrawal shall not affect any cooperation with the Court in connection with criminal investigations and proceedings in relation to which the withdrawing State had a duty to cooperate and which were commenced prior to the date on which the withdrawal became effective, nor shall it prejudice in any way the continued consideration of any matter which was already under consideration by the Court prior to the date on which the withdrawal became effective.

Article 128

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Statute, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all States.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Statute.

DONE at Rome, this 17th day of July 1998.

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona o djelokrugu je ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa. Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Statut iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti, sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, nakon njegova stupanja na snagu sukladno odredbi članka 126. Statuta.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 004-01/01-01/04

Zagreb, 28. ožujka 2001.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Zlatko Tomčić, v. r.